

Projekt jest realizowany przy współfinansowaniu ze środków Unii Europejskiej, w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Załącznik do Uchwały Nr XXXI/304/2017
Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej
z dnia 22 czerwca 2017 r.

GMINNY PROGRAM REWITALIZACJI GMINY KUŹNIA RACIBORSKA NA LATA 2017-2023

Kuźnia Raciborska, czerwiec 2017 rok

Pozytywne miejsce Twojej firmy!

Kierownik Zespołu Autorskiego

Sylwia Brzezicka-Tesarczyk

Zespół Autorski:

Aneta Biernacka

Artur Kalicki

Ekspert zewnętrzny:

Karolina Konsek

Spis treści

Spis treści.....	2
1 Wprowadzenie.....	3
2 Definicje kluczowych pojęć.....	4
3 Metodologia procesu diagnozowania	6
4 Ogólna charakterystyka Gminy Kuźnia Raciborska.....	8
4.1 Sfera społeczna	8
4.2 Sfera gospodarcza.....	16
4.3 Sfera środowiskowa.....	17
4.4 Strefa przestrzenno-funkcjonalna	20
4.5 Sfera techniczna	28
5 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych.....	31
5.1 Sfera społeczna.....	31
5.2 Sfera gospodarcza.....	46
5.3 Sfera środowiskowa.....	49
5.4 Sfera przestrzenno – funkcjonalna	53
5.5 Sfera techniczna	57
6 Wyznaczenie obszarów zdegradowanych	60
7 Delimitacja obszaru rewitalizacji	68
8 Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji.....	69
9 Zagrożenie powodzią i strefa ochronna w obszarze rewitalizacji	80
10 Powiązanie z dokumentami strategicznymi Gminy.....	82
11 Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji	85
12 Cele i działania	86
13 Projekty rewitalizacyjne planowane do realizacji.....	89
14 Mechanizmy zapewnienia komplementarności	95
15 Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji.....	97
16 Partycypacja społeczna.....	102
17 Zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji.....	106
18 Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji	108
19 Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji	109
20 Określenie niezbędnych zmian w uchwałach	110
21 Określenie niezbędnych zmian w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego ...	110
22 Wskazanie konieczności utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji.....	111
23 Ocena oddziaływania na środowisko	111
Spis tabel.....	112
Spis rysunków	114
Spis załączników	114

1 Wprowadzenie

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023 został przygotowany, aby precyzyjnie zidentyfikować potrzeby w zakresie rewitalizacji obszarów zdegradowanych w sferze społecznej, ekonomicznej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej w Gminie Kuźnia Raciborska w celu sprawnego przeciwdziałania zdiagnozowanym zjawiskom kryzysowym.

Na potrzeby tworzenia niniejszego dokumentu przyjęto definicję rewitalizacji zamieszczoną w *Ustawie z 9 października 2015 r. o rewitalizacji*, która interpretuje rewitalizację jako proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych, prowadzony w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji na podstawie Gminnego Programu Rewitalizacji.

Celem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska jest wyprowadzenie ze stanu kryzysowego wskazanych obszarów zdegradowanych poprzez wdrożenie programu rewitalizacji, który zapewni przeciwdziałanie wykluczeniu i marginalizacji wyznaczonych obszarów oraz polepszy jakość życia mieszkańców. Rewitalizacja jest procesem złożonym i wielowymiarowym, obejmującym różne dziedziny życia. Skuteczność działań rewitalizacyjnych jest w dużej mierze zależna od dobrego zaplanowania i skoordynowania kroków zmierzających do wyprowadzenia danego obszaru z kryzysu.

Niniejszy Gminny Program Rewitalizacji ma charakter wieloletniego planu inwestycyjnego, który obejmuje działania w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. Opracowany Program Rewitalizacji – zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji - zmierza do wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych oraz przygotowania, skoordynowania i tworzenia warunków do prowadzenia rewitalizacji.

Głównymi przejawami stanów kryzysowych w Gminie Kuźnia Raciborska są problemy społeczne objawiające się bezrobociem, przestępczością oraz ponadprzeciętną liczbą udzielanych świadczeń pomocy społecznej mieszkańcom, a także inne problemy, m. in. mała liczba podmiotów gospodarczych, zły stan infrastruktury technicznej oraz przestrzennej oraz inne szerzej opisane w dokumencie. Do obszaru rewitalizacji zaliczono 5 podobszarów znajdujących się w mieście Kuźnia Raciborska.

Warto nadmienić, iż wyznaczony obszar rewitalizacji obejmuje tereny nieprzekraczające 20% powierzchni Gminy oraz tereny zamieszkałe przez nie więcej niż 30% jego mieszkańców. Główny cel w ramach wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji to: Poprawa jakości życia mieszkańców zdegradowanych obszarów Gminy Kuźnia Raciborska poprzez ograniczenie wysokiej koncentracji problemów społecznych, gospodarczych, przestrzennych, środowiskowych oraz kulturowych.

Prace nad przygotowaniem niniejszego dokumentu składały się z trzech etapów: przygotowania, diagnozowania i projektowania. Podczas diagnozowania wykorzystano najbardziej aktualne dostępne dane statystyczne dotyczące sytuacji Gminy Kuźnia Raciborska. Dołożono wszelkich starań, aby wytyczone cele i działania były spójne z dokumentami strategicznymi Gminy Kuźnia Raciborska.

Prezentowany dokument został opracowany w oparciu o przeprowadzoną partycypację społeczną w ramach której odbyły się konsultacje społeczne prowadzone w różnych formach. Część zrealizowano w formie kontaktów bezpośrednich tj. spotkań i warsztatów, wykorzystano również techniki ankietowe CAWI oraz CATI. Należy zaznaczyć, iż podczas konsultacji zbierano uwagi w formie papierowej oraz elektronicznej. W konsultacjach społecznych wzięło udział szerokie grono interesariuszy procesu rewitalizacji m. in. przedstawiciele Urzędu Miejskiego, Radni oraz lokalni liderzy opinii.

2 Definicje kluczowych pojęć

Zgodnie z *Wytycznymi oraz Ustawą z 9 października 2015 r. o rewitalizacji* to kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania całościowe (powiązane wzajemnie przedsięwzięcia obejmujące kwestie społeczne oraz gospodarcze lub przestrzenno-funkcjonalne lub techniczne lub środowiskowe), integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie i prowadzone w sposób zaplanowany oraz zintegrowany poprzez programy rewitalizacji. Rewitalizacja zakłada optymalne wykorzystanie specyficznych uwarunkowań danego obszaru oraz wzmacnianie jego gminnych potencjałów (w tym także kulturowych) i jest procesem wieloletnim, prowadzonym przez interesariuszy (m.in. przedsiębiorców, organizacje pozarządowe, właścicieli nieruchomości, organy władzy publicznej, etc.) tego procesu, w tym przede wszystkim we współpracy z lokalną społecznością.¹

Przy określaniu obszarów, mających zostać objęte Gminnym Programem Rewitalizacji, będą brane pod uwagę *Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020 oraz Ustawa z 9 października 2015r. o rewitalizacji*, które w następujący sposób kwalifikują obszary zdegradowane, będące w stanie kryzysowym¹:

- Po pierwsze, stan kryzysowy charakteryzuje obszary, na których skoncentrowane są negatywne zjawiska społeczne tj. bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji lub kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym;
- Po drugie, z powyższymi wytycznymi musi występować przynajmniej jedno z wymienionych, negatywnych zjawisk ze sfery:
 - Gospodarczej – niski poziom przedsiębiorczości, słaba kondycja Gminnych przedsiębiorstw;

¹ Wytyczne w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, ministerstwo Infrastruktury i Rozwoju, Warszawa 2 sierpnia 2016 r., Ustawa z 9 października 2015r. o rewitalizacji

- Środowiskowej - w zakresie przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia,
- Przestrzenno-funkcjonalnej – w zakresie niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niska jakość, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, deficytu lub niskiej jakości terenów publicznych;
- Technicznej – w zakresie m.in. degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym oraz braku funkcjonowania rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Obszar rewitalizacji obejmuje całość lub część obszaru zdegradowanego, cechującego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk (w tym zjawisk społecznych oraz gospodarczych lub środowiskowych lub przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych), na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic, lecz nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkałych przez więcej niż 30% mieszkańców gminy.

Program rewitalizacji to wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej lub przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej lub środowiskowej, zmierzający do wyprowadzenia obszarów rewitalizacji ze stanu kryzysowego oraz stworzenia warunków do ich zrównoważonego rozwoju, stanowiący narzędzie planowania, koordynowania i integrowania różnorodnych aktywności w ramach rewitalizacji.²

Projekt rewitalizacyjny to projekt zaplanowany w programie rewitalizacji i ukierunkowany na osiągnięcie jego celów albo logicznie powiązany z treścią i celami programu rewitalizacji, zgłoszony do objęcia albo objęty współfinansowaniem UE z jednego z funduszy strukturalnych albo Funduszu Spójności w ramach programu operacyjnego. Wynikanie projektu rewitalizacyjnego z programu rewitalizacji oznacza zatem albo wskazanie (wymienienie) go wprost w programie rewitalizacji albo określenie go w ogólnym (zbiorczym) opisie innych, uzupełniających rodzajach działań rewitalizacyjnych.³

² Ibidem

³ Ibidem

3 Metodologia procesu diagnozowania

Pierwszym elementem, który ma na celu określenie obszarów zdegradowanych jest analiza danych zastanych, która definiowana jest jako analiza dokumentów projektowych, prawnych, sprawozdań i innych materiałów źródłowych, która stanowić będzie bazę dla dalszych rozważań oraz ustaleń związanych z realizacją dalszych etapów badania.

Analizie poddane zostały dane dotyczące pięciu sfer:

- sfery społecznej,
- sfery gospodarczej,
- sfery środowiskowej,
- sfery przestrzenno-funkcjonalnej,
- sfery technicznej.

Zgodnie z Ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji (Dz. U. 2017 poz. 1023) oraz Wytycznymi w zakresie rewitalizacji w programach operacyjnych na lata 2014 – 2020, dane te są wyznacznikami stanu kryzysowego i określają obszary zdegradowane.

Kolejnym etapem procesu diagnozowania jest analiza kartograficzna, która jest metodą umożliwiającą analizę przestrzenną, dzięki wykorzystaniu zobrazowań kartograficznych w postaci map.

Delimitacji obszarów zdegradowanych, poprzez analizę natężenia i koncentracji zjawisk kryzysowych, dokonano przy uwzględnieniu podziału terytorialnego Gminy Kuźnia Raciborska na jednostki pomocnicze Gminy, tj. Miasto Kuźnia Raciborska, sołectwa: Budziska, Jankowice, Ruda, Ruda Kozielska, Rudy, Siedliska, Turze.

Rysunek 4.1-1 Podział Gminy Kuźnia Raciborska na jednostki pomocnicze

Określenie obszarów zdegradowanych jak i obszarów rewitalizacji było możliwe przy wykorzystaniu odpowiednich wskaźników. Dane uzyskane od Urzędu Miejskiego, instytucji czy organizacji poddane zostały procesom standaryzacyjnym. Zabieg ten na zmiennych statystycznych pozwala na osiągnięcie optymalnego uporządkowania oraz zmniejszenia zróżnicowania w danym obszarze. Dla każdego wskaźnika wartością referencyjną będzie średnia wartość wskaźnika dla Gminy Kuźnia Raciborska. Przy wszystkich obszarach, w których wartość wskaźnika była niekorzystna w stosunku do wartości referencyjnej, zdiagnozowano stan kryzysowy.

Analiza wskaźnikowa opracowana została przy użyciu zestawu 38 wskaźników, które podzielono na pięć sfer.

Tabela 3-1 Wykaz wskaźników zastosowanych w diagnozie

L.p.	Wskaźnik
Sfera społeczna	
1	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców
2	Udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców
3	Wskaźnik obciążenia demograficznego
4	Udział bezrobotnych zarejestrowanych wg adresów zamieszkania w populacji mieszkańców ogółem
5	Udział osób długotrwale bezrobotnych w populacji mieszkańców ogółem
6	Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w populacji mieszkańców ogółem
7	Liczba czynów karalnych osób nieletnich w przeliczeniu na 1 mieszkańca
8	Liczba przestępstw w przeliczeniu na 1 mieszkańca
9	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 1 mieszkańca
10	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca
11	Liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca
12	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca
13	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności w przeliczeniu na 1 mieszkańca
14	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 1 mieszkańca
15	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca
16	Liczba osób pobierających zasiłek z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 1 mieszkańca
17	Liczba osób pobierających zasiłek z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej w przeliczeniu na 1 mieszkańca
18	Liczba osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie na 1 mieszkańca
19	Liczba wydarzeń kulturalnych w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców
20	Frekwencja wyborcza w wyborach Prezydenckich (II tura) w 2015 roku
21	Liczba wypadków drogowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca

22	Zdawalność egzaminu gimnazjalnego – średnia wyników uczniów (język polski, matematyka, język angielski podstawowy)
Sfera gospodarcza	
23	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca
24	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Sfera środowiskowa	
25	Prawdopodobieństwo wystąpienia lokalnych podtopień, osuwisk. (ocena w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza bardzo małe prawdopodobieństwo, a 5 bardzo duże prawdopodobieństwo)
26	Ilość odebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców
27	Ilość odebranych opon [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców
28	Ilość odebranych chemikaliów/opakowań po chemikaliach [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców
29	Ilość odebranego gruzu [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców
30	Ilość odpadów wielkogabarytowych [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Sfera przestrzenno - funkcjonalna	
31	Ilość przyłączy wodociągowych przypadająca na 100 mieszkańców
32	Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności
33	Liczba przystanków w przeliczeniu na 100 mieszkańców
34	Liczba klubów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
35	Liczba obiektów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców
Sfera techniczna	
36	Liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców
37	Liczba zabytków wpisanych do rejestru zabytków w przeliczeniu na 100 mieszkańców
38	Stan techniczny obiektów budowlanych użyteczności publicznej (ocena w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza bardzo małą degradację techniczną budynków, a 5 bardzo dużą degradację techniczną)

4 Ogólna charakterystyka Gminy Kuźnia Raciborska

4.1 Sfera społeczna

Sytuacja demograficzna

Zgodnie z informacjami Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych - teren Gminy Kuźnia Raciborska w 2015 roku zamieszkiwało 11 909 osób, w tym 5 910 mężczyzn i 5 999 kobiet. Ludność Gminy Kuźnia Raciborska stanowi 11% całkowitej liczby ludności powiatu raciborskiego. Gmina charakteryzuje się niskim wskaźnikiem gęstości zaludnienia - 96 osób na 1 km², w porównaniu z powiatem raciborskim - 201 osób/km².

Tabela 4-1 Liczba ludności w Gminie Kuźnia Raciborska w latach 2012-2015

Ludność			
rok	ogółem	mężczyźni	kobiety
2012	12 029	6 005	6 024
2013	12 008	5 976	6 032
2014	11 963	5 951	6 012
2015	11 909	5 910	5 999

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych

Liczba ludności w gminie stale spada. Od roku 2012 liczba ludności zmalała o 120 osób (z poziomu 12 029 w roku 2012), a więc o 1,00%. Jest to większy procentowy spadek liczby ludności niż w województwie śląskim i powiecie raciborskim, gdzie w latach 2012-2015 odnotowano zmniejszenie się liczby ludności odpowiednio o 0,98% i 0,70%.

Tabela 4-2 Procesy demograficzne na terenie Gminy Kuźnia Raciborska

Procesy demograficzne			
2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
Urodzenia żywe na 1000 ludności			
8,6	8,0	7,6	6,0
Zgony na 1000 ludności			
9,38	9,24	9,52	8,98
Przyrost naturalny na 1000 ludności			
0,8	-1,2	-1,9	-2,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych

W 2015 roku w Gminie Kuźnia Raciborska liczba urodzeń żywych była niższa niż na początku analizowanego okresu. Z kolei liczba zgonów zmniejszała się na przestrzeni lat 2012-2015. Wyższa liczba zgonów niż liczba urodzeń spowodowała, że w latach 2012-2015 odnotowywano ujemny przyrost naturalny. Przyrost naturalny w Kuźni Raciborskiej (-2,9) jest znacznie niższy niż w kraju (-0,7), województwie śląskim (-1,9) i powiecie raciborskim (-1,9).

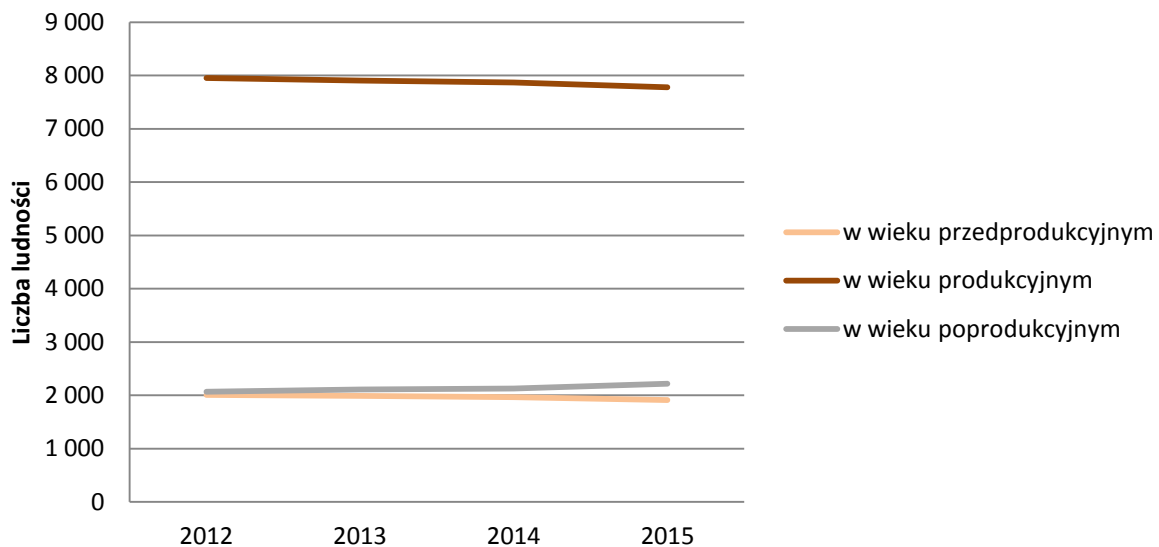
Tabela 4-3 Wskaźniki udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w całkowitej liczbie populacji w gminie, powiecie, województwie i kraju

Udział ludności w całkowitej liczbie populacji	gmina	powiat	województwo	kraj
w wieku przedprodukcyjnym	16%	16%	17%	18%
w wieku produkcyjnym	65%	65%	63%	62%
w wieku poprodukcyjnym	19%	19%	21%	20%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych

Analiza demograficzna obejmuje trzy grupy wiekowe: osoby w wieku przedprodukcyjnym (do 17 roku życia), produkcyjnym oraz poprodukcyjnym. Gmina charakteryzuje się odsetkiem osób w wieku produkcyjnym (65%) wyższym niż w kraju (62%) oraz województwie śląskim (63%).

Jednakże, zgodnie z poniższym wykresem, liczba ludności znajdującej się w wieku przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym z każdym rokiem maleje, natomiast wzrasta ilość osób w wieku produkcyjnym.

Rysunek 4.1-1 Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w gminie

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych

Poza tym Gmina charakteryzuje się odsetkiem osób w wieku przedprodukcyjnym (16%) niższym niż w kraju (18%) i województwie (17%). Potwierdza to tendencję emigracji młodych ludzi do większych miast. W Kuźni Raciborskiej zostają osoby starsze lub grupy społeczne mniej mobilne (np. ludność gorzej wykształcona, biedna). Występują tu problemy ze znalezieniem dobrze płatnej pracy, w związku z tym większość młodych ludzi wyjeżdża do większych ośrodków miejskich.

Tabela 4-4 Procesy migracyjne na terenie Gminy Kuźnia Raciborska w latach 2012-2015

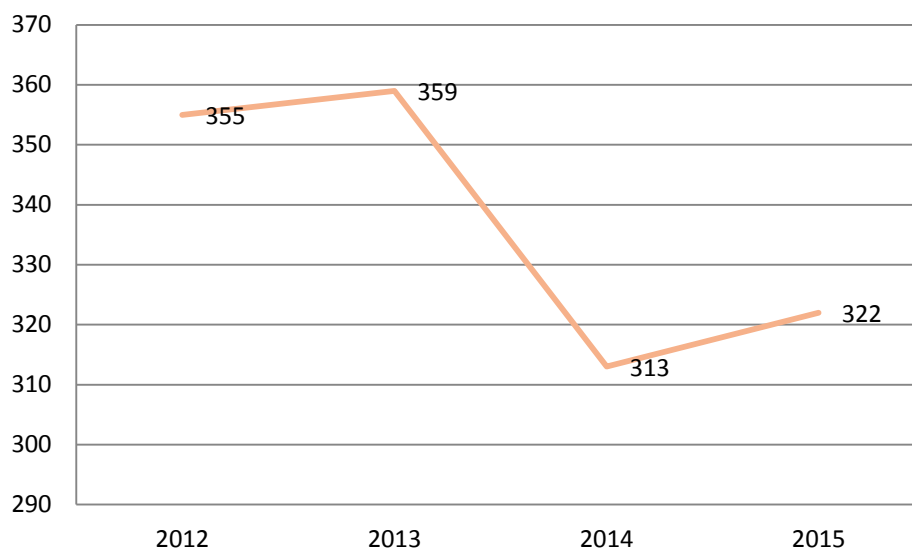
Migracja				
	2012 r.	2013 r.	2014 r.	2015 r.
saldo migracji wewnętrznych ogółem	10	-4	-19	-26
saldo migracji zagranicznych ogółem	-21	-14	-10	b.d.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych

Przez okres od 2012 do 2015 roku na terenie Gminy Kuźnia Raciborska dostrzegalny był znaczny spadek wskaźnika salda migracji wewnętrznych i zewnętrznych.

Bezrobocie

W Gminie Kuźnia Raciborska na koniec 2015 roku było 322 mieszkańców zarejestrowanych jako osoby bezrobotne. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w Kuźni Raciborskiej wynosi 4,14% i jest wyższy niż w powiecie raciborskim (3,51%), ale niższy niż w województwie śląskim (5,20%) i Polsce (6,51%). Poniższy rysunek przedstawia liczbę zarejestrowanych osób bezrobotnych zamieszkujących Gminę Kuźnia Raciborska w latach 2012-2015.

Rysunek 4.1-2 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych zamieszkujących Gminę Kuźnia Raciborska

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych

Pomoc społeczna

W latach 2012-2015 zarówno w Gminie Kuźnia Raciborska, jak i w powiecie raciborskim dostrzegalny był systematyczny spadek liczby rodzin otrzymujących zasiłki rodzinne na dzieci. W 2015 roku otrzymywało je 1544 rodzin z powiatu raciborskiego, w tym 201 (13%) z Gminy Kuźnia Raciborska. W stosunku do 2012 roku zanotowano spadek liczby o 17% w gminie i 20% w powiecie.

Z pomocy społecznej w Gminie Kuźnia Raciborska w 2015 roku korzystały 272 gospodarstwa domowe, a w powiecie raciborskim było to 1 677 gospodarstw. Na przestrzeni lat 2012-2015 w Gminie Kuźnia Raciborska liczba takich gospodarstw zwiększyła się o 27. Odwrotną tendencję można było zaobserwować w powiecie raciborskim, gdzie w analizowanym okresie odnotowano zmniejszenie liczby gospodarstw domowych korzystających z pomocy społecznej o 49.

Najczęstszymi powodami przyznawania pomocy przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej w 2015 roku były: ubóstwo, długotrwała lub ciężka choroba, bezrobocie i niepełnosprawność.

Tabela 4-5 Liczba osób w Gminie Kuźnia Raciborska korzystająca z pomocy społecznej wg przyczyn

Przyczyny przyznania pomocy rodzinie	Liczba osób w Gminie Kuźnia Raciborska korzystająca z pomocy
długotrwała lub ciężka choroba	367
ubóstwo	444
bezdomność	7
potrzeba ochrony macierzyństwa	135
bezrobocie	341
niepełnosprawność	316

alkoholizm	90
bezradność opiekuńczo-wychowawcza	125
wielodzierność	202

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych MOPS w Kuźni Raciborskiej

Aktywność społeczna

W Gminie Kuźnia Raciborska odbywają się liczne wydarzenia kulturalne, wykłady, warsztaty, otwarte spotkania oraz akcje edukacyjne. Wszystkie wydarzenia, które miały miejsce w 2015 roku w gminie zostały przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 4-6 Wydarzenia kulturalne w Kuźni Raciborskiej w 2015 roku

styczeń	VII Kuźniańskie Kolędowanie	Kuźnia Raciborska
	23. Finał WOŚP/ koncert "sekcja z włoch"	Kuźnia Raciborska
	spektakl muzyczny - "SZCZĘŚLIWSZEGO NOWEGO ROKU CZYLI OPERETKOWE QUI PRO QUO"	Kuźnia Raciborska
	Spektakl teatralny "typStereo" & metamorfozy.	Kuźnia Raciborska
	Wykłady UTW: - "Religioznawstwo - czy Bóg istnieje" - "Astronomia - co się dzieje we wszechświecie?" - "Zoologia - mój przyjaciel pies"	Kuźnia Raciborska
luty	Akcja zima - półkolonie dla dzieci	Kuźnia Raciborska, Siedliska, Jankowice, Budziska, Rudy, Ruda Kozielska, Turze
	Koncert Walentynkowy "Glany i Tulipany"	Kuźnia Raciborska
	Otwarty dzień tańca	Kuźnia Raciborska
marzec	Występ Kabaretu Łowcy.B	Kuźnia Raciborska
	Konkurs na pisanek wielkanocną	Kuźnia Raciborska
	Warsztaty śpiewu liturgicznego	Kuźnia Raciborska
	Kurs edukacji finansowej	Kuźnia Raciborska
	Spektakl " Ballada o magicznych słowach"	Kuźnia Raciborska
	Turniej szachowy, turniej warcabowy	Kuźnia Raciborska
	Amatorski Rajd samochodowy	Kuźnia Raciborska
	Debata Oksfordzka	Kuźnia Raciborska
	Seans Filmowy " Wiara Króla"	Kuźnia Raciborska
	Kiermasz Wielkanocny i VI Targ Towarów Wszelakich	Kuźnia Raciborska
	Gminy Festiwal Piosenki Przedszkolnej	Kuźnia Raciborska
	Wykład UTW "Regionalizm - dziedzictwo kulturowe, produkt regionalny"	Kuźnia Raciborska
kwiecień	Wernisaż wystawy Twórczości Artystycznej Anastazji Maciaszek, Małgorzaty Nowakowskiej oraz Elżbiety Podolec	Kuźnia Raciborska
	Spotkanie z Podróżnikiem - Aleksander Doba	Kuźnia Raciborska

	VI Wielkie sprzątanie rzeki Rudy	Kuźnia Raciborska, Rudy
	Spektakl Teatralny " Koziółek Matołek i jego przygody"	Kuźnia Raciborska
	Spotkanie z Podróżnikiem - Leszek Szczasny	Kuźnia Raciborska
maj	1 Majowy otwarty turniej w brydża sportowego parami	Kuźnia Raciborska
	VIII Powiatowy Festiwal Twórczości Artystycznej - przegląd teatralny	Kuźnia Raciborska
	I Spotkanie biznesowe kobiet	Kuźnia Raciborska
	Koncert Harfistki	Kuźnia Raciborska
	Wystawa z okazji 210 lecia Szkoły w Kuźni Raciborskiej	Kuźnia Raciborska
	Koncert charytatywny dla Asi Tul	Kuźnia Raciborska
	Warsztaty Wokalne z Gabrielą Gąsior	Kuźnia Raciborska
	Wystawa "Kobieta w rysunku i w malarstwie"	Kuźnia Raciborska
	Ogólnopolski Festiwal Artystyczny KOWADŁO	Kuźnia Raciborska
	czerwiec	Obchody 150-lecia urodzin Juliusza Rogera oraz 70- lecia istnienia chóru im. Juliusza Rogera
Koncert Funk4Fun		Kuźnia Raciborska
Festiwal "Kultura bez granicy"		Kuźnia Raciborska
Akcja Bezpieczne Wakacje		Kuźnia Raciborska
Podsumowanie i zakończenie roku kulturalnego		Kuźnia Raciborska
Dzień Dziecka		Kuźnia Raciborska
Industriada 2015		Rudy
Pływadło 2015		Turze
lipiec	Piknik odpustowy oraz I gra miejska	Kuźnia Raciborska
sierpień	Akcja lato - Półkolonie dla dzieci	Kuźnia Raciborska, Siedliska, Jankowice, Budziska, Rudy, Ruda Kozielska, Turze
	Festyn z okazji pożegnania lata	Kuźnia Raciborska
wrzesień	Święto Plonów Siedliska 2015	Siedliska
	V Mistrzostwa Świata Gry w Kapsle oraz Piknik Rycerski	Kuźnia Raciborska
październik	Debata dotycząca przyjęcia uchodźców przez Gminę Kuźnia Raciborska	Kuźnia Raciborska
	Finał VIII Konkursu Wokalnego Kuźnia Raciborska 2015	Kuźnia Raciborska
	Warsztaty Fotograficzne	Kuźnia Raciborska
	Wykład UTW "Druga wojna światowa"	Kuźnia Raciborska
	Warsztaty dietetyczne, zasady zdrowego żywienia(UTW)	Kuźnia Raciborska
	Warsztaty malarskie" O sobie i sztuce - historia artysty"(UTW)	Kuźnia Raciborska
listopad	Wernisaż i wystawa prac malarskich "Patrząc przez mikroskop"	Kuźnia Raciborska
	Recital Andrzejkowy "Asia Kostka Lirycznie"	Kuźnia Raciborska
	Spotkanie autorskie z Jolantą Szwalbe z cyklu "Akcja:e-motywacja" (UTW)	Kuźnia Raciborska

	Spotkanie UTW z Bartkiem Kozina "Z kamerą wśród historii"	Kuźnia Raciborska
grudzień	Międzynarodowy Dzień Wolontariusza	Kuźnia Raciborska
	Spotkanie z mikołajem	Kuźnia Raciborska
	Spektakl " Kryształowa Królowa Śniegu"	Kuźnia Raciborska
	Wieczór Filmowy "Historia Pomnika Matki Polki w Raciborzu"	Kuźnia Raciborska
	Powitanie Nowego Roku	Kuźnia Raciborska

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

W Kuźni Raciborskiej funkcjonuje Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji proponujący liczną ofertę programową m.in.: zajęcia wokalne, aerobiku, gitarowe, arteterapii, tańca współczesnego, zumbi, gry na pianinie i warsztaty sztuki.

Odbywają się tu spotkania Uniwersytetu Trzeciego Wieku, kółka plastyczne dla dzieci od klas pierwszej do szóstej oraz teatru tańca „NieTakT”.

Ponadto w gminie funkcjonują świetlice: w MOKSiR, Siedliskach, Rudach, Budziskach, Rudzie, Turzu, Rudzie Kozielskiej i Jankowicach.

Świetlica w Siedliskach

Świetlica w Siedliskach czynna jest codziennie w godzinach 15.00 – 19.00.

Świetlica ta oferuje:

- zajęcia świetlicowe dla dzieci i młodzieży w postaci gier planszowych i zajęć plastycznych,
- możliwość skorzystania z Centrum Komputerowego,
- zajęcia taneczne grup mażoretkowych prowadzonych przez Panią Agatę Piec w każdy wtorek i piątek w godzinach 16.00 – 19.00,
- dla młodzieży i dorosłych jest możliwość skorzystania z profesjonalnego bilardu.

Świetlica prowadzi wynajem sali na imprezy okolicznościowe i szkolenia (pełne wyposażenie). Wokół obiektu znajduje się duże zaplecze rekreacyjne takie jak: plac zabaw dla dzieci, boisko do piłki nożnej i plażowej oraz miejsce na zorganizowanie wspólnego grilla.

Świetlica w Rudach

Świetlica w Rudach mieści się w obiekcie LKS "BUK" Rudy. Czynna jest codziennie od poniedziałku do piątku w godzinach 15.00 - 19.00. Oferuje wszystkim chętnym pomieszczenie do gry w tenisa stołowego, stół do gry w piłkarzyki i siłownię. W okresie letnim można też skorzystać z boiska do piłki plażowej i z kortów tenisowych. W świetlicy znajduje się duża ilość ciekawych gier planszowych i przyborów do zajęć plastycznych.

Świetlica w Budziskach

Świetlica w Budziskach czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach 15.00 – 19.00. W świetlicy organizowane są gry i zabawy dla dzieci i młodzieży. Znajduje się tu stół do cymbergaja, tenis stołowy, stanowiska komputerowe. Na świetlicy odbywają się również zajęcia plastyczne oraz gitarowe. Istnieje możliwość wynajmu świetlicy na imprezy okolicznościowe.

Świetlica w Rudzie

Świetlica w Rudzie znajdująca się przy ul. Głównej 10 jest czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 16.00 - 20.00. Świetlica oferuje gry, zabawy dla dzieci i młodzieży. Zajęcia plastyczne oraz gitarowe odbywają się w piątki. Istnieje możliwość wynajmu świetlicy na imprezy okolicznościowe.

Świetlica w Turzu

Świetlica w Turzu czynna jest od poniedziałku do piątku, w godzinach 15.00 – 19.00. Placówka oferuje bogaty wachlarz możliwości spędzania wolnego czasu: bilard, tenis stołowy, piłkarzyki, gry planszowe. Raz w tygodniu instruktor MOKSiR prowadzi zajęcia plastyczne oraz bezpłatne zajęcia - nauka gry na gitarze.

Świetlica w Rudzie Kozielskiej

Świetlica w Rudzie Kozielskiej czynna jest od poniedziałku do piątku w godzinach 16.00 - 20.00. Świetlica oferuje możliwość zagrania w ping-ponga, piłkarzyki, gry planszowe oraz inne zabawy. Dysponuje stanowiskami komputerowymi z bezpłatnym dostępem do Internetu. Świetlica wyposażona jest również w telewizor wysokiej klasy oraz sprzęt audio-video. Ponadto można korzystać z przyległego do świetlicy placu zabaw oraz boisk do siatkówki i piłki nożnej, a także stołu pingpongowego na wolnym powietrzu. Znajduje się tu bogato wyposażona biblioteka z różnymi pozycjami czytelnymi od lektur szkolnych poprzez książki przygodowe, literaturę ogólną do encyklopedii. Świetlica została w ostatnim czasie gruntownie wyremontowana. Odnowiono parkiet, ściany, wymieniono oświetlenie oraz zakupione nowe stoły i krzesła. Istnieje możliwość wynajmu świetlicy na różne imprezy okolicznościowe np. urodziny, jubileusze, zabawy, pokazy, zebrania itp. Świetlicę można wynająć wraz z kuchnią wyposażoną w zastawy stołowe dla 100 osób. W sąsiedztwie świetlicy jest również dobrze wyposażona siłownia, gdzie znajduje się atlas trzystanowiskowy, dwie ławeczki, rowerek, wiosła oraz inne przyrządy gimnastyczne.

Świetlica w Jankowicach

Świetlica w Jankowicach czynna jest od poniedziałku do piątku, w godzinach 16.00 - 20.00. Placówka oferuje bogaty wachlarz możliwości spędzania wolnego czasu. Jedną z najważniejszych atrakcji jest niedawno powstała sala bilardowo – telewizyjna połączona z kącikiem bibliotecznym. Z kolei dla młodszych dzieci przewidziane są różne gry planszowe oraz zabawy ruchowe. Do dyspozycji osób odwiedzających świetlicę jest stół do tenisa stołowego oraz piłkarzyki. Natomiast

zwolennicy sportowej aktywności w okresie wiosenno-letnim mogą korzystać z boiska do piłki siatkowej.

4.2 Sfera gospodarcza

Według Banku Danych Lokalnych na koniec 2015 roku na terenie Gminy Kuźnia Raciborska funkcjonowało 737 podmiotów gospodarczych. Począwszy od 2012 roku liczba przedsiębiorstw stopniowo zwiększała się.

Do największych przedsiębiorstw przemysłowych funkcjonujących na terenie Gminy Kuźnia Raciborska należą:

- Fabryka Obrabiarek RAFAMET S.A.,
- Odlewnia RAFAMET Sp. z o.o.,
- Zakład Przetwórstwa Mięsnego MAXPOL Sp. z o.o.,
- Przedsiębiorstwo Prefabrykacji Górniczej „PREFROW” Sp. z o.o. – Zakład Produkcyjny Rudy,
- Państwowe Gospodarstwo Leśne, Lasy Państwowe Nadleśnictwo Rudy Raciborskie,
- Kopalnia Piasku „KOTLARNIA” S.A. – działalność eksploatacyjna i punkt sprzedaży w Siedliskach
- Górażdże Kruszywa Sp. z o.o. – Kopalnia Surowców Mineralnych Ruda,
- DREW-POL Sp. z o.o.,
- Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kuźni Raciborskiej,
- Firma Remontowo - Budowlana Jerzy Bandurski, Kuźnia Raciborska,
- Firma Remontowo-Budowlana Andrzej Cwik, Turze.

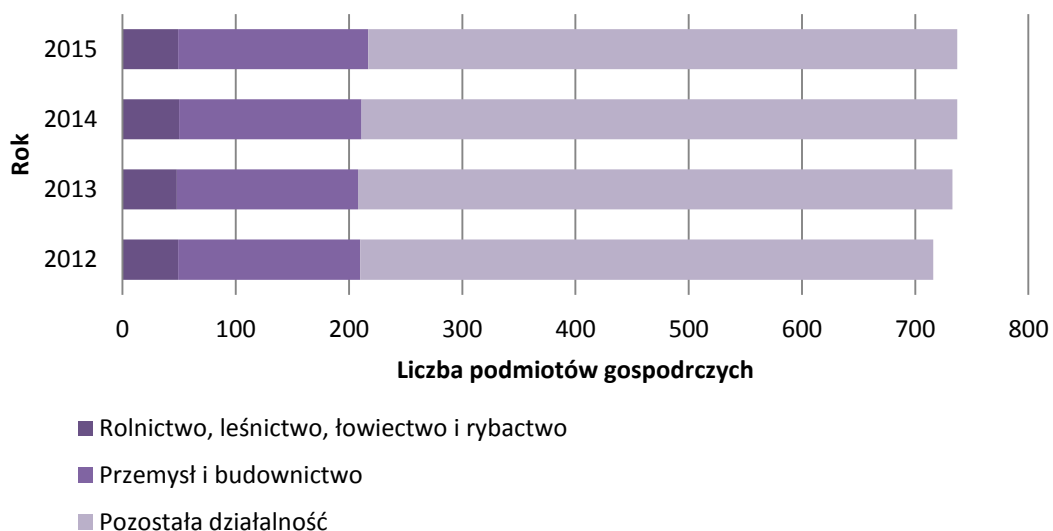
Tabela 4-7 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wg sektora własności oraz rodzaju działalności w Gminie

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015
Ogółem	716	733	737	737
Sektor publiczny	56	56	56	56
%	7,8%	7,6%	7,6%	7,6%
Sektor prywatny	660	677	681	680
%	92,2%	92,4%	92,4%	92,3%
Rodzaj działalności				
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	49	48	50	49
Przemysł i budownictwo	161	160	161	168
Pozostała działalność	506	525	526	520

Źródło: Strategia Rozwoju Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016-2025

W 2015 roku najwięcej podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w Gminie Kuźnia Raciborska zajmowało się pozostałą działalnością (70,6%), natomiast 22,8% jednostek prowadziło działalność związaną z przemysłem i budownictwem. Podobnie kształtowała się struktura podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w powiecie. Wśród podmiotów gospodarki narodowej prowadzących działalność w Gminie Kuźnia Raciborska największy udział stanowią przedsiębiorstwa najmniejsze, zatrudniające do 9 pracowników (94%).

Na przestrzeni lat 2012-2015 zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych w Gminie Kuźnia Raciborska stanowiły podmioty sektora prywatnego. Analiza danych pozwoliła stwierdzić, że w latach 2012-2015 wzrósł odsetek podmiotów gospodarczych związanych z rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem.

Rysunek 4.2-1 Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg grup rodzaju działalności PKD 2007

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych

W 2015 roku w Gminie Kuźnia Raciborska na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym przypadało 94,7 podmiotów gospodarki narodowej. Wskaźnik ten w powiecie raciborskim wyniósł 120,7 podmiotów. Na przestrzeni lat 2012-2015 analizowany wskaźnik uległ zwiększeniu zarówno w gminie, powiecie jak i województwie.

W 2015 roku w Gminie Kuźnia Raciborska w rejestrze REGON zarejestrowano 45 nowych podmiotów. Stanowiły one 8,7% wszystkich nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej w powiecie raciborskim w danym roku.

4.3 Sfera środowiskowa

Stan atmosfery

Na obszarze Gminy Kuźnia Raciborska dotychczas nie wyznaczono stacji monitoringu powietrza. Stacje zlokalizowane na terenie województwa śląskiego oraz przeprowadzone na nich pomiary przedstawione są na stronie: <http://powietrze.katowice.wios.gov.pl/stacje/> aktywne.

Gmina znajduje się w okolicy dwóch punktów pomiarowych: w Rybniku na ulicy Borki 37 d oraz w Gliwicach na ulicy Mewy 34.

Dane przedstawione poniżej zostały zaczerpnięte z wyników pomiarów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Katowicach Inspekcji Ochrony Środowiska „Czternasta roczna ocena jakości powietrza w województwie śląskim, obejmująca 2015 rok”, Katowice, kwiecień 2016 rok.

Zgodnie z art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz. U. 2016 poz. 672 ze zm.) oceny są dokonywane w strefach, w tym w aglomeracjach. Na terenie województwa śląskiego zostało wydzielonych 5 stref zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z 10 sierpnia 2012 roku w sprawie stref, w których dokonuje się oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012, poz. 914). Strefy te zostały wymienione poniżej.

- aglomeracja górnośląska;
- aglomeracja rybnicko-jastrzębska;
- miasto Bielsko-Biała;
- miasto Częstochowa;
- strefa śląska.

Do zanieczyszczeń poddanych ocenie należą: benzen, dwutlenek azotu, dwutlenek siarki, tlenek węgla, ozon, pył zawieszony PM10, pył zawieszony PM2,5, arsen, benzo(α)piren, ołów, kadm oraz nikiel. Do zanieczyszczeń, które uwzględniono w ocenie ze względu na ochronę roślin należały: dwutlenek siarki, tlenki azotu oraz ozon.

Gmina Kuźnia Raciborska, znajdująca się w powiecie raciborskim, została przyporządkowana do strefy śląskiej – PL2405.

Ze względu na ochronę zdrowia strefie śląskiej została przyporządkowana klasa C dla pyłu zawieszzonego PM10 i PM2,5 oraz benzo(α)pirenu, ponadto dla ozonu oraz klasa D2, ze względu na przekraczanie poziomu celu długoterminowego. Ze względu na ochronę zdrowia klasa A dla dwutlenku azotu, dwutlenku siarki oraz zanieczyszczeń takich jak: benzen, ołów, arsen, kadm, nikiel, tlenek węgla - co oznacza konieczność utrzymania jakości powietrza na tym samym lub lepszym poziomie.

Główną przyczyną wystąpienia przekroczeń pyłu zawieszzonego PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu w okresie zimowym jest emisja z indywidualnego ogrzewania budynków tj. nieprawidłowe praktyki związane z gospodarowaniem odpadami komunalnymi (spalanie śmieci w piecach i kotłach) oraz spalanie niskokalorycznych i zawierających dużą zawartość siarki paliw stałych. W okresie letnim natomiast przyczyną jest bliskość głównej drogi z intensywnym ruchem, emisja wtórna zanieczyszczeń pyłowych z powierzchni odkrytych, np. dróg, chodników, boisk. Ponadto niekorzystne warunki meteorologiczne, występujące podczas powolnego rozprzestrzeniania się emitowanych lokalnie zanieczyszczeń, w związku z małą prędkością wiatru (poniżej 1,5 m/s) powodują kumulowanie się zanieczyszczeń na danym obszarze. Przyczyną

wystąpienia przekroczeń ozonu jest oddziaływanie naturalnych źródeł emisji lub zjawisk naturalnych niezwiązanych z działalnością człowieka.

Gospodarka odpadami

W związku z wprowadzeniem nowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi, w 2013 roku działalność Gminnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kuźni Raciborskiej została rozszerzona o usługi związane z gospodarką odpadami stałymi. Od dnia 1 lipca w Gminie działa Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK). Od 1 stycznia 2015 roku został on zlokalizowany na terenie GPWiK Sp. z o.o.

Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kuźni Raciborskiej zadania PSZOK realizuje we współpracy z PPHU KOMART Sp. z o.o, jako podwykonawca tej spółki. W związku z faktem, że na terenie Gminy nie istnieje możliwość przetwarzania odpadów komunalnych, wszystkie odpady przekazywane są do Regionalnej Instalacji Przetwarzania Odpadów Komunalnych w Knurowie.

W PSZOK przy ul. Klasztornej 45 w Kuźni Raciborskiej przyjmowane są następujące odpady:

- papier i tektura,
- metale,
- tworzywa sztuczne,
- szkło,
- opakowania wielomateriałowe,
- przeterminowane leki i chemikalia (np.: zużyte oleje, smary i emulsje, rozpuszczalniki, chemia gospodarcza, aerozole, środki ochrony roślin, farby, lakiery, kwasy, zasady itp. i opakowania po nich),
- odpady budowlane i rozbiórkowe powstałe w wyniku prowadzenia robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę ani zgłoszenia zamiaru prowadzenia robót do właściwego organu administracji budowlano – architektonicznej,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte baterie i akumulatory,
- odpady wielkogabarytowe,
- zużyte opony (tylko z samochodów osobowych),
- odpady komunalne ulegające biodegradacji, w tym odpady opakowaniowe ulegające biodegradacji i odpady zielone,
- inne odpady niebezpieczne (np. świetlówki).

Na terenie Gminy nie znajdują się składowiska komunalne czynne i nieczynne, brak jest również dzikich wysypisk śmieci. Istnieje natomiast składowisko przemysłowe, tj. składowisko zużytej masy w procesie odlewania w Kuźni Raciborskiej. Na tym składowisku realizowane jest obecnie przedsięwzięcie polegające na eksploatacji zwałowiska odpadów, które w konsekwencji doprowadzi do jego likwidacji.

Ilość zebranych odpadów w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2015 roku przedstawia się zgodnie z poniższą tabelą.

Tabela 4-8 Masa zebranych odpadów w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2015 roku

Rok 2015	Rodzaj odebranych odpadów komunalnych	Masa odebranych odpadów komunalnych [Mg]
1.	Szkło bezbarwne i kolorowe	0,01
2.	Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny	2,47
3.	Zużyte opony	0,43
4.	Baterie i akumulatory	0,18
5.	Gruz	308,52
6.	Odpady wielkogabarytowe	25,49
7.	Chemikalia	0,10
Razem		337,20

Źródło: opracowanie własne na podstawie Analizy stanu gospodarki odpadami komunalnymi na terenie Gminy Kuźnia Raciborska z 2015

4.4 Strefa przestrzenno-funkcjonalna

Położenie w przestrzeni geograficznej

Gmina Kuźnia Raciborska znajduje się w województwie śląskim, powiecie raciborskim. W skład powiatu raciborskiego wchodzi osiem gmin: Kornowac, Krzanowice, Krzyżanowice, Kuźnia Raciborska, Nędza, Pietrowice Wielkie, Rudnik oraz Racibórz. Powierzchnia gminy Kuźnia Raciborska wynosi 127 km², co stanowi 23,3% powiatu raciborskiego oraz 1,0% powierzchni województwa śląskiego. W jej skład wchodzi sołectwa: Turze, Siedliska, Budziska, Ruda, Jankowice, Ruda Kozielska, Rudy wraz z przysiółkami Biały Dwór, Brantolka, Kolonia Renerowska, Paproć, Podbiała, Przerycie, Szybki. Od wschodu gmina graniczy z gminami Pilchowice i Sośnicowice, od południa z miastem Rybnik, gminą Nędza i Lyski, a od zachodu z gminą Rudnik. Poza granicami powiatu od północno-zachodu graniczy z gminami Bierawa i Cisek (województwo opolskie).

Rysunek 4.4-1 Gminy sąsiadujące z Gminą Kuźnia Raciborska

Źródło: Plan gospodarki niskoemisyjnej Gminy Kuźnia Raciborska

Przez teren Kuźni Raciborskiej przebiega szlak Husarii Polskiej (czerwony): Będzin - Bytom - Tarnowskie Góry - Gliwice - Rudy - rezerwat Łęczczok - Racibórz - Pietrowice Wielkie - Krzanowice. Upamiętnia przemarsz wojsk króla Jana III Sobieskiego udających się na odsiecz do Wiednia. Na terenie Gminy wytyczono kilka szlaków, będących jednocześnie ścieżkami rowerowymi.

Tabela 4-9 Powierzchnia geodezyjna Gminy wg kierunków wykorzystania

Powierzchnia geodezyjna Gminy wg kierunków wykorzystania		
rodzaj	ha	udział % w powierzchni Gminy
użytki rolne	2270	17,93
grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	9688	76,51
grunty pod wodami	82	0,65
grunty zabudowane i zurbanizowane	526	4,15
nieużytki	81	0,64
tereny różne	15	0,12
razem	12662	100

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych

Na terenie Gminy Kuźnia Raciborska występują następujące formy ochrony przyrody:

- Park Krajobrazowy,
- Użytek ekologiczny,
- Pomniki przyrody.

Gmina w całości leży w Kotlinie Raciborskiej i w północno-zachodniej części Płaskowyżu Rybnickiego należącego do Wyżyny Śląskiej.

Sieć drogowa

Układ komunikacyjny gminy Kuźnia Raciborska funkcjonuje głównie w oparciu o komunikację drogową. Na terenie gminy nie występują drogi krajowe - podstawową sieć dróg przebiegających przez teren gminy tworzą następujące drogi wojewódzkie:

- nr 425 – Rudy-Bierawa: Rudy-Solarnia o długości 13,7 km,
- nr 919 – Racibórz: Rudy-Sośnicowice o długości 9,4 km,
- nr 920 - Rudy-Rybnik o długości 2,7 km,
- nr 921 – Rudy-Zabrze: Rudy-Stanica o długości 1,1 km,
- nr 922 - Nędza-Kuźnia Raciborska o długości 1,9 km. Wszystkie drogi wojewódzkie na terenie gminy przebiegają przez teren Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich.

Uzupełnienie sieci komunikacyjnej stanowią drogi powiatowe oraz drogi gminne. Sieć dróg powiatowych tworzą:

- nr 3509 S Kuźnia Raciborska-Ciechowice,
- nr 3533 S Turze-Budziska,
- nr 3534 S Turze-Kuźnia Raciborska.

Drogi gminne występują na terenie gminy w największej ilości. Należą do nich:

- nr 603 001 S Jankowice,
- nr 603 101 S Rudy,
- nr 603 102 S Rudy,
- nr 603 103 S Rudy,
- nr 603 104 S Rudy,
- nr 603 105 S Rudy,
- nr 603 201 S Ruda Kozielska,
- nr 603 301 S Kuźnia Raciborska,
- nr 603 302 S Kuźnia Raciborska,
- nr 603 303 S Kuźnia Raciborska,
- nr 603 304 S Kuźnia Raciborska,
- nr 603 305 S Kuźnia Raciborska,
- nr 603 306 S Kuźnia Raciborska,
- nr 603 307 S Kuźnia Raciborska,
- nr 603 308 S Kuźnia Raciborska,
- nr 603 309 S Kuźnia Raciborska,
- nr 603 310 S Kuźnia Raciborska,

- nr 603 311 S Kuźnia Raciborska,
- nr 603 401 S Budziska,
- nr 603 402 S Budziska,
- nr 603 501 S Budziska,
- nr 603 502 S Budziska,
- nr 603 503 S Budziska,
- nr 603 601 S Budziska.

Budynki użyteczności publicznej

Edukacja

Infrastrukturę edukacji na terenie gminy Kuźnia Raciborska tworzą placówki przedszkolne, szkoły podstawowe, gimnazja i zasadnicza szkoła zawodowa:

- Przedszkole nr 1 w Kuźni Raciborskiej z Oddziałem Zamiejscowym w Turzu, ul. Słowackiego 18,
- Przedszkole Nr 2, ul. Westerplatte 1,
- Przedszkole w Rudach, ul. Raciborska 17,
- Społeczne Przedszkole w Budziskach, ul. Szkolna 14.
- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Rudach, ul. Rogera 2,
- Zespół Szkół Ogólnokształcących w Kuźni Raciborskiej, ul. Piaskowa 28,
- Gimnazjum Specjalne w Rudach, ul. Szkolna 2,
- Publiczne Gimnazjum Specjalne w Kuźni Raciborskiej, ul. Klasztorna 1,
- Zasadnicza Szkoła Zawodowa Specjalna przy ulicy Szkolnej 2 w Rudach.

Ponadto w Rudach działa Ośrodek Edukacyjny Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego (ZPKWŚ) im. Juliusza Rogera zlokalizowany na terenie Parku Krajobrazowego Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich. Ośrodek prowadzi działalność naukowo-dydaktyczną, a jego oferta jest skierowana do szerokiej grupy odbiorców. Tematyka zajęć obejmuje informacje z zakresu wdrażania zasad ekorozwoju, czynnych metod ochrony przyrody, a także zasad uprawiania turystyki bez szkody dla środowiska. Ponadto na terenie gminy działa zagroda edukacyjna „Kuźnia u Kowola” w Kuźni Raciborskiej, gdzie prowadzone są zajęcia z dziedziny ekologii, zdrowego trybu życia, teatru, historii i survivalu. Placówka oferuje także siedem tematów ścieżek edukacyjnych, w tym ekologia w domu i zagrodzie – szkoła młodego ekologa, dzień z komandosem i warsztaty teatralne.

Ochrona zdrowia

Istotnym elementem infrastruktury społecznej gminy jest również infrastruktura ochrony zdrowia. Na terenie Kuźni Raciborskiej tworzą ją placówki opieki medycznej oraz sieć aptek:

- Ośrodek zdrowia NZOZ „Amicus-Med” ul. Raciborska 68, Turze,

- Ośrodek zdrowia NZOZ „Amicus-Med” ul. Raciborska 8, Rudy,
- Ośrodek zdrowia NZOZ „Amicus-Med” ul. Klasztorna 9 b, Kuźnia Raciborska.

Leczenie stomatologiczne dla mieszkańców gminy zapewnia:

- "Amicus - Med" Sp. z o. o. Poradnia Stomatologiczna, ul. Klasztorna 9 b,
- Renata Póttorak-Zdzieszek- Praktyka Dentystyczna Poradnia Stomatologiczna, ul. Klasztorna 3.

Opiekę specjalistyczną dla mieszkańców Gminy Kuźnia Raciborska świadczą następujące placówki medyczne:

- "Amicus - Med" Sp. z o. o. Poradnia okulistyczna, ul. Klasztorna 9 b w Kuźni Raciborskiej,
- "Amicus - Med" Sp. z o. o. Poradnia ginekologiczno-położnicza, ul. Klasztorna 9 b w Kuźni Raciborskiej,
- "Amicus - Med" Sp. z o. o. Poradnia dermatologiczna, ul. Klasztorna 9 b w Kuźni Raciborskiej,
- "Amicus - Med" Sp. z o. o. Poradnia otolaryngologiczna, ul. Klasztorna 9 b w Kuźni Raciborskiej,
- Caritas Diecezji Gliwickiej Dział (Pracownia) fizjoterapii, ul. Jagodowa 15 w Kuźni Raciborskiej.

Oprócz placówek medycznych, zadania z zakresu ochrony zdrowia realizują również apteki:

- Anna Margoś-Lisik Apteka Centrum Kościelna, ul. Kościelna 1 w Kuźni Raciborskiej,
- APTEKA NA OSIEDLU mgr farm. Genowefa Ryszawy, ul. Moniuszki 3 w Kuźni Raciborskiej,
- Apteka ESCULAP Danuta Sosna – Orlik w Rudach, ul Rogera 3.

Pozostałe budynki użyteczności publicznej

Poza wyżej wymienionymi placówkami mieszkańcy gminy mają możliwość korzystania z następujących bibliotek:

- Biblioteka Miejska ul. Klasztorna 9, Kuźnia Raciborska,
- Biblioteka Miejska Filia w Rudach ul. Rogera 11, Rudy.

Na obszarze gminy znajdują się następujące banki:

- Oddział Banku Spółdzielczego ul. Rogera 1 E w Rudach,
- Oddział Banku Spółdzielczego ul. Powstańców 11 w Kuźni Raciborskiej,
- ING Bank Śląski ul. Kościelna 4 w Kuźni Raciborskiej,
- Agencja PKO BP, ul. Kościelna w Kuźni Raciborskiej.

Na obszarze gminy znajdują się następujące jednostki ochotniczej straży pożarnej:

- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Wildek 2, Ruda Kozielska
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Raciborska 40, Jankowice

- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Leśna 1, Siedliska
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Raciborska 68, Turze
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Fabryczna 2, Budziska
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Młyńska, Ruda
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Strażacka 4, Kuźnia Raciborska
- Ochotnicza Straż Pożarna ul. Rogera 22, Rudy

Niżej wymieniono pozostałe budynki użyteczności publicznej:

- Urząd Miejski w Kuźni Raciborskiej ul. Słowackiego 4, Kuźnia Raciborska
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej ul. Słowackiego 6, Kuźnia Raciborska
- Urząd Pocztowy ul. Powstańców 9, Kuźnia Raciborska
- Posterunek Policji ul. Powstańców 7, Kuźnia Raciborska
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Powstańców 15, Kuźnia Raciborska
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy ul. Klasztorna 1, Kuźnia Raciborska
- Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza ul. Mickiewicza 7, Kuźnia Raciborska
- Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy ul. Szkolna 2, Rudy
- PGL LP Nadleśnictwo Rudy Raciborskie ul. Rogera 1, Rudy

Sport i rekreacja

Mieszkańcy Gminy Kuźnia Raciborska mają do swojej dyspozycji szereg obiektów sportowo-rekreacyjnych, stwarzających warunki do uprawiania sportu, wypoczynku i rekreacji. Na terenie Gminy znajdują się m. in. następujące obiekty sportowe i rekreacyjne:

- Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji przy ulicy Klasztornej 9 w Kuźni Raciborskiej,
- nowoczesny stadion miejscowej drużyny piłkarskiej KS „Stal” w Kuźni Raciborskiej zlokalizowany przy ulicy Kozielskiej,
- Ośrodek Wodno-Rekreacyjny "Wodnik" w Kuźni Raciborskiej,
- hala widowiskowo-sportowa wraz z widownią przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Kuźni Raciborskiej,
- hala sportowa przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Rudach,
- siłownia na wolnym powietrzu przy Zespole Szkół Ogólnokształcących w Kuźni Raciborskiej,
- trawiaste boiska do gry w piłkę nożną zlokalizowane przy szkołach,
- plac zabaw dla dzieci, boisko do piłki nożnej i plażowej przy świetlicy wiejskiej w Siedliskach,
- boiska do piłki plażowej i korty tenisowe przy świetlicy wiejskiej w Rudach,
- plac zabaw, boiska do siatkówki i piłki nożnej, stół pingpongowy na wolnym powietrzu oraz dobrze wyposażona siłownia przy świetlicy wiejskiej w Rudzie Kozielskiej,
- boiska do piłki siatkowej przy świetlicy wiejskiej w Jankowicach,
- Dziecięcy Park Linowy na terenie stacji kolei wąskotorowej w Rudach.

Uprawianiu turystyki w Gminie sprzyja dobrze rozwinięta baza turystyczno-hotelowo-gastronomiczna, zapewniająca różnorodne formy aktywnego wypoczynku. Gmina posiada potencjał do rozwoju różnych rodzajów turystyki: rekreacyjnej, weekendowej, ekologicznej, edukacyjnej, religijnej, kulturalnej czy sportowej. Do walorów przyrodniczych i środowiskowych Gminy należą:

- kompleksy wodne, leśne z bogatym runem leśnym i czyste środowisko,
- ścieżki ekologiczne,
- Park Przypałacowy w Rudach,
- walory mikroklimatyczne i krajobrazowe,
- pomniki przyrody,
- tereny łowieckie,
- unikatowe okazy fauny i flory,
- położenie w granicach Cysterskich Kompozycji Krajobrazowych Rud Wielkich,
- położenie w górnym biegu Odry i dolnym Rudy.

Sieć wodociągowa

Funkcjonujące na terenie Gminy Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. (GPWiK Sp. z o.o.) realizuje zadania w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych, zaopatrzenia w wodę pitną mieszkańców Gminy oraz rozbudowy, modernizacji i nadzoru nad całością sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Spółka prowadzi także działalność z zakresu wykonawstwa instalacji i pomiarów elektrycznych. Od 2013 roku przedsiębiorstwo zajmuje się również usługami związanymi z gospodarką odpadami stałymi. Ponadto przedsiębiorstwo oferuje mieszkańcom Kuźni Raciborskiej i dwóch ościennych gmin, Bierawa i Nędza, usługi w zakresie opróżniania bezodpływowych zbiorników na nieczystości płynne.

W 2015 roku z instalacji wodociągowej korzystało 99,9% mieszkańców Gminy Kuźnia Raciborska, taki sam udział odnotowano w powiecie raciborskim. W latach 2012-2015 odsetek ludności korzystającej z wodociągów w gminie zwiększył się o 9,8%. W powiecie raciborskim odnotowano natomiast wzrost o 6,3%.

Na terenie Gminy Kuźnia Raciborska funkcjonują dwa wodociągi zaopatrujące ludność w wodę do spożycia. Jest to: wodociąg Kuźnia Raciborska SUW ul. Kościuszki GPS (N50°11' 48.9542" E18° 19' 18.4135") oraz wodociąg Ruda Kozielska SUW ul. Raciborska GPS (N50° 12' 5.7555" E18° 24' 0.9915"). Oba wodociągi korzystają z podziemnych ujęć wody położonych w lasach.

Tabela 4-10 Ilość przyłączy wodociągowych w Gminie Kuźnia Raciborska

L.p.	Miejscowość	Ilość przyłączy
1.	Kuźnia Raciborska	706

2.	Budziska	219
3.	Siedliska	171
4.	Ruda	76
5.	Turze	222
6.	Razem wodociąg Kuźnia Raciborska	1394
7.	Jankowice	141
8.	Ruda Kozielska	175
9.	Rudy	929
10.	Razem wodociąg Ruda Kozielska	1245

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Wodociąg Kuźnia Raciborska zaopatruje miejscowości: Kuźnia Raciborska, Siedliska, Turze, Ruda i Budziska i czerpie wodę z ujęć podziemnych „Las” oraz „Osiedle” w Kuźni Raciborskiej. Woda z ujęć poddawana jest procesom uzdatniania na Stacji Uzdatniania Wody w Kuźni Raciborskiej przy ul. Kościuszki i następnie rozprowadzana jest przez sieć zaopatrującą w wodę mieszkańców.

Wodociąg Ruda Kozielska zaopatruje w wodę miejscowości: Ruda Kozielska, Jankowice, Rudy, czerpie wodę z dwóch studni wierconych o głębokości od 64 do 70 m położonych w lesie w Rudzie Kozielskiej. Każda studnia wyposażona jest w elektryczną pompę głębinową. Woda ta nie jest poddawana procesom uzdatniania, tylko poprzez stację pomp w Rudzie Kozielskiej tłoczona jest do sieci. Woda z ujęć jest zdatna do spożycia przez ludzi bez konieczności uzdatniania czy dezynfekcji.

Na terenie Gminy Kuźnia Raciborska w 2015 roku było 2639 przyłączy wody. Długość sieci wodociągowej na obszarze miejskim (Kuźnia Raciborska) – magistrali przesyłowej wynosi 1 km, rozdzielczej 30,4 km, natomiast na obszarze wiejskim (pozostałe sołectwa) – magistrali przesyłowej 1,6 km, rozdzielczej 91,4 km.

Zapotrzebowanie na wodę w Gminie wynosi 909 m³/dobę, z czego w miejscowościach Kuźnia Raciborska, Budziska, Ruda, Siedliska, Turze wynosi 602 m³/dobę, Ruda Kozielska, Rudy, Jankowice Rudzkie - 307 m³/dobę.

Zapotrzebowanie na wodę do celów przeciwpożarowych wynosi 248 m³/rok, co daje zapotrzebowanie dobowe 0,7 m³. Zakłady pracy Rafamet, Maxpol posiadają własne ujęcia wody i nie korzystają z wodociągu gminnego.

Sieć kanalizacyjna

W Kuźni Raciborskiej funkcjonuje oczyszczalnia mechaniczno - biologiczna będąca własnością Gminnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kuźni Raciborskiej. Biorąc pod uwagę jej zły stan techniczny, Gmina podjęła decyzję o budowie nowej oczyszczalni, którą rozpoczęto na początku 2008 roku. Oczyszczalnia pracuje w technologii oczyszczania ścieków metodą osadu czynnego. Ścieki sanitarne w procesie oczyszczania przechodzą przez następujące obiekty technologiczne: przepompownię, w której następuje odseparowanie dużych zanieczyszczeń

mechanicznych, budynek sitopiaskownika, zawierający urządzenia do oddzielania ciał stałych do wielkości 5 mm, tzw. skratek, oraz oddzielnik piasku, zbiornik wielofunkcyjny, składający się z trzech części: zbiornika retencyjnego, w którym ścieki są gromadzone i uśredniane, dwóch bioreaktorów, w których następuje biologiczne ich oczyszczanie oraz zbiornika na osad nadmierny, studnię rozprężno – pomiarową. Oczyszczalnia ścieków wyposażona została w urządzenia pomiarowe online wszystkich niezbędnych wielkości fizykochemicznych, oraz pełną wizualizację komputerową parametrów procesu.

Przy oczyszczalni został wybudowany budynek laboratoryjno-administracyjny, w którym oprócz funkcji administracyjno-biurowych, prowadzone są analizy próbek ścieków w zakresie BZT, stężenia CHZT, zawiesiny oraz mikroskopowe badania osadu czynnego.

Obecnie funkcjonująca oczyszczalnia redukuje ładunek zanieczyszczeń w ściekach w 98%, a jej przepustowość wynosi od 700 do 800 m³ na dobę. Ponadto na terenie Gminy Kuźnia Raciborska zlokalizowane są dwie oczyszczalnie ścieków w miejscowości Rudy, przy ul. Zielonej (Brantolka) o przepustowości 140 m³ na dobę oraz przy ul. Szkolnej o przepustowości 30 m³ na dobę, będące własnością Gminnego Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kuźni Raciborskiej.

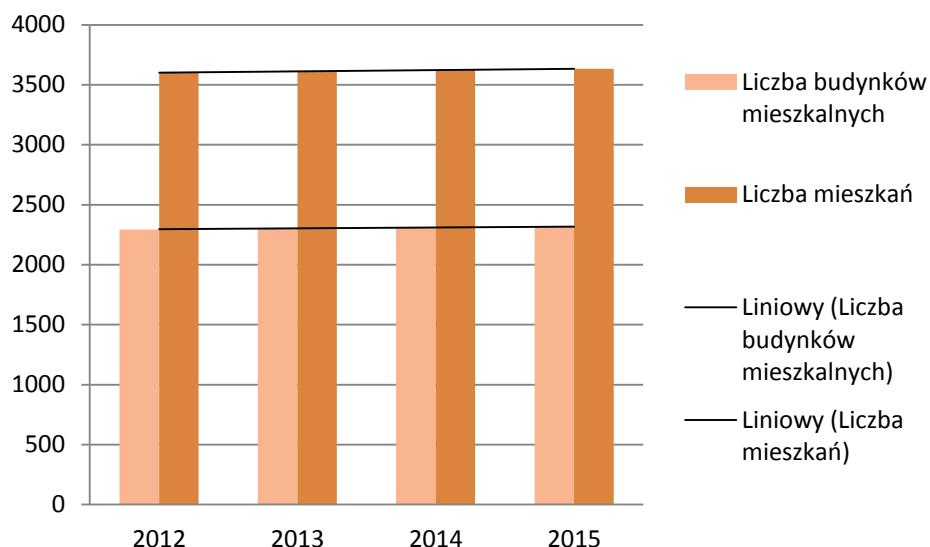
Ogółem z sieci kanalizacyjnej w Gminie Kuźnia Raciborska w 2015 roku korzystało 4572 mieszkańców Gminy. Pozostali mieszkańcy Gminy korzystają z oczyszczalni w formie dobrowolnego wywozu zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe.

Według danych przekazanych przez Gminne Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Kuźni Raciborskiej, długość czynnej sieci kanalizacyjnej na terenie Gminy wynosi 12,24 km:

- Kuźnia Raciborska 8,9 km w tym (5,4 sanitarnej, 3,5 ogólnospławnej); w tym 7,41km ogólnospławnej + sanitarnej grawitacyjnej oraz 1,49km sanitarnej tłocznej,
- Rudy 3,34 km sanitarnej,
- Pozostałe sołectwa – zbiorniki bezodpływowe na nieczystości ciekłe.

4.5 Sfera techniczna

Według danych statystycznych GUS w powiecie raciborskim pod koniec 2015 roku zarejestrowanych było 35 819 mieszkań, natomiast w Gminie Kuźnia Raciborska było ich 3 663. Liczba budynków mieszkalnych w tym samym roku w powiecie wynosiła 18 293, natomiast w gminie - 2 317.

Rysunek 4.5-1 Liczba budynków mieszkalnych i mieszkań w gminie w latach 2012-2015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego – Banku Danych Lokalnych

Liczba mieszkań i budynków mieszkalnych w gminie stale rośnie. W latach 2012-2015 liczba budynków mieszkalnych w gminie zwiększyła się o 23, a liczba mieszkań o 31.

Na obszarze Gminy Kuźnia Raciborska znajdują się następujące zabytki:

- 1) Kuźnia Raciborska:
 - kościół zbudowany w 1903r. na miejscu drewnianego z 1646, świątynia neoromańska z elementami neogotyckimi,
 - cmentarz z przełomu XIX i XX w. z kostnicą z roku 1910,
 - figura św. Jana Nepomucena z 1747r.,
 - krzyże przydrożne z początku XX w.,
- 2) Budziska:
 - kapliczki: m.in. z ok. 1900r. z figurą św. Jana Nepomucena (I poł. XIX w.),
- 3) Jankowice:
 - neogotycka kapliczka św. Izydora z ok. 1900r.,
 - dwie leśniczówki z przełomu XIX i XX w.,
- 4) Ruda:
 - kapliczki z początku XX w.,
 - budynek szkolny z 1901r.,
- 5) Ruda Kozielska:
 - neogotycka kapliczka z ok. 1900r., wewnątrz m.in. rzeźba Matki Boskiej z Dzieciątkiem z XVII w.,
 - krzyż przydrożny z ok. 1890r.,
 - budynek szkolny z końca XIX w.,
 - dwie leśniczówki z początku XX w.,

6) Rudy:

- Opactwo Cystersów w Rudach
- Skansen Kolei Wąskotorowej w Rudach
- Kościół Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny:
- figura św. Jana Nepomucena z 1724r.,
- budynek gajowego, plebania z końca XIX w.,
- budynek dawnego szpitala zbudowanego w 1858r. i przebudowanego w 1910,
- budynek poczty z początku XX w.,
- budynki mieszkalne z połowy XIX w.,
- cmentarz założony na początku XIX w. z kościołem cmentarnym zbudowanym w latach 1880-84 na miejscu dawnej kaplicy,
- zabytkowy budynek oddziału Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, tzw. Szpitalik Rogera

7) Siedliska:

- młyn z początku XX w.,
- budynek szkolny z ok. 1910r.,
- kapliczka z 1872r.,
- drewniana chałupa z II połowy XIX w.,

8) Turze:

- neoromański kościół z 1901r.,
- dwie kapliczki z początku XIX w.,
- budynek młyna z końca XIX w.,
- kuźnia z II połowy XIX w.

5 Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych

Diagnoza czynników i zjawisk kryzysowych obejmuje analizę wszystkich sfer, tj. sfery gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno – funkcjonalnej, technicznej, a w szczególności pogłębioną analizę kwestii społecznych dla określenia potrzeb podjęcia wyprzedzających działań o charakterze społecznym, co pozwoli na przygotowanie działań rewitalizacyjnych o bardziej złożonym, kompleksowym charakterze i oddziaływaniu.

Kwantyfikowalne i weryfikowalne dane pozwalające zdiagnozować obszary problemowe w Gminie pozyskano z zasobów Głównego Urzędu Statystycznego, Urzędu Miejskiego w Kuźnia Raciborskiej, Powiatowego Urzędu Pracy, Komendy Powiatowej Policji, Ośrodka Pomocy Społecznej, Delegatury Krajowego Biura Wyborczego. Wyniki analiz przedstawiono w podziale na każdą miejscowość Gminy Kuźnia Raciborska. Do wyodrębnienia obszarów charakteryzujących się koncentracją problemów wykorzystano uzyskane dane ilościowe od w/w instytucji.

Obszar Gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub
- środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niefunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności i ochrony środowiska.

Wyniki analizy ilościowej pozwalają zidentyfikować zdegradowane obszary Gminy, w których następuje największa koncentracja problemów.

5.1 Sfera społeczna

Problemy społeczne w mieście Kuźnia Raciborska oraz w poszczególnych sołectwach Gminy Kuźnia Raciborska zostały zidentyfikowane w oparciu o dane dotyczące liczby osób korzystających z pomocy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźnia Raciborskiej ze względu na ubóstwo,

bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm, chorobę, przemoc w rodzinie oraz niepełnosprawność. Poddano analizie także inne rodzaje problemów, tj. przestępczość, bezrobocie, wypadki drogowe. Dokonano oceny aktywności społecznej mieszkańców poprzez analizę częstotliwości wydarzeń kulturalnych oraz frekwencji wyborczej w mieście Kuźnia Raciborska oraz w poszczególnych sołectwach Gminy. Wyniki analizy pozwoliły zidentyfikować obszary, w których następuje koncentracja problemów społecznych.

Sytuacja demograficzna

Udział mieszkańców w wieku poprodukcyjnym stanowi 18,70% ogólnej liczby osób mieszkających na terenie Gminy. Największy udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców odnotowano w mieście Kuźnia Raciborska (19,17%), Rudach (18,88%) oraz Budziskach (18,79%). Sołectwo Ruda charakteryzuje się najmniejszym odsetkiem mieszkańców w wieku poprodukcyjnym wynoszącym 14,93%.

Tabela 5-1 Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	18,70%
2	Kuźnia Raciborska	19,17%
3	Rudy	18,88%
4	Turze	17,06%
5	Ruda Kozielska	18,42%
6	Budziska	18,79%
7	Siedliska	18,64%
8	Jankowice	17,91%
9	Ruda	14,93%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Najwięcej osób w wieku produkcyjnym odnotowano w Siedliskach, Rudzie oraz Rudzie Kozielskiej. W mieście Kuźnia Raciborska oraz w sołectwach Jankowice i Ruda udział osób w wieku produkcyjnym jest mniejszy od średniej dla Gminy, która wynosi 64,60%.

Tabela 5-2 Udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	64,60%
2	Kuźnia Raciborska	63,62%
3	Rudy	64,59%
4	Turze	65,87%
5	Ruda Kozielska	66,24%

6	Budziska	65,77%
7	Siedliska	67,29%
8	Jankowice	63,95%
9	Ruda	67,16%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Dane zawarte w poniższej tabeli dotyczą wskaźnika obciążenia demograficznego⁴. Najwyższe wartości wskaźnika odnotowano w sołectwach: Jankowice, Rudy oraz mieście Kuźnia Raciborska, świadczą to o większej ilości osób w wieku nieprodukcyjnym. Natomiast najniższe wartości wskaźnika dotyczą sołectw: Ruda, Siedliska, Budziska, Ruda Kozielska, Turze, co wskazuje na niższy wskaźnik demograficzny.

Tabela 5-3 Wskaźnik obciążenia demograficznego (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,49
2	Kuźnia Raciborska	0,50
3	Rudy	0,50
4	Turze	0,48
5	Ruda Kozielska	0,47
6	Budziska	0,46
7	Siedliska	0,45
8	Jankowice	0,51
9	Ruda	0,43

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Bezrobocie

Największy udział osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie wszystkich mieszkańców poszczególnych obszarów odnotowano w sołectwie Ruda (4,10%) oraz Kuźni Raciborskiej (3,55%). Udział osób bezrobotnych był wyższy od średniej dla całej Gminy (2,62%). Najmniejsze problemy związane z bezrobociem występują w sołectwie Siedliska (1,36%). Ponadto w Rudach, Turzu, Rudzie Kozielskiej, Budziskach oraz Jankowicach udział osób bezrobotnych jest poniżej średniej dla Gminy.

Tabela 5-4 Udział bezrobotnych zarejestrowanych wg adresów zamieszkania w populacji mieszkańców ogółem (wg danych na dzień 31.12.2016 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	2,62%
2	Kuźnia Raciborska	3,55%

⁴ Wskaźnik obciążenia demograficznego – określa względną ilość osób młodych (kobiety, mężczyźni do 18 roku życia) lub starszych (kobiety od 60 roku życia, mężczyźni od 65 roku życia) w odniesieniu do populacji w wieku produkcyjnym.

3	Rudy	2,10%
4	Turze	1,63%
5	Ruda Kozielska	1,45%
6	Budziska	1,54%
7	Siedliska	1,36%
8	Jankowice	1,40%
9	Ruda	4,10%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu

Największy udział osób długotrwale bezrobotnych w populacji mieszkańców poszczególnych obszarów odnotowano w sołectwie Ruda (2,61%) oraz mieście Kuźnia Raciborska (2,22%). Udział osób długotrwale bezrobotnych był wyższy od średniej dla całej Gminy (1,50%). Najmniejsze problemy związane z długotrwałym bezrobociem występują w sołectwie Jankowice (0,47%). Ponadto w sołectwach: Ruda, Turze, Ruda Kozielska, Budziska, Siedliska udział osób długotrwale bezrobotnych jest poniżej średniej dla Gminy.

Tabela 5-5 Udział osób długotrwale bezrobotnych w populacji mieszkańców ogółem (wg danych na dzień 31.12.2016 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	1,50%
2	Kuźnia Raciborska	2,22%
3	Rudy	0,90%
4	Turze	1,13%
5	Ruda Kozielska	0,81%
6	Budziska	0,77%
7	Siedliska	0,68%
8	Jankowice	0,47%
9	Ruda	2,61%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu

Największy udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w populacji mieszkańców poszczególnych obszarów odnotowano w mieście Kuźnia Raciborska (0,34%), oraz sołectwie Budziska (0,26%). Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych był wyższy od średniej dla całej Gminy, która wynosiła 0,20%.

Tabela 5-6 Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w populacji mieszkańców ogółem (wg danych na dzień 31.12.2016 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,20%
2	Kuźnia Raciborska	0,34%
3	Rudy	0,07%
4	Turze	0,13%
5	Ruda Kozielska	0,00%

6	Budziska	0,26%
7	Siedliska	0,00%
8	Jankowice	0,00%
9	Ruda	0,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Powiatowego Urzędu Pracy w Raciborzu

Przestępczość

W 2015 roku na terenie Gminy Kuźnia Raciborska odnotowano 50 czynów karalnych osób nieletnich, które miały miejsce w mieście Kuźnia Raciborska (48) oraz sołectwie Ruda (2). W pozostałych sołectwach Komenda Powiatowa Policji nie odnotowała tego typu czynów karalnych.

Tabela 5-7 Liczba czynów karalnych osób nieletnich w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych za 2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,004
2	Kuźnia Raciborska	0,010
3	Rudy	0,000
4	Turze	0,000
5	Ruda Kozielska	0,000
6	Budziska	0,000
7	Siedliska	0,000
8	Jankowice	0,000
9	Ruda	0,007

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Raciborzu

Największą liczbę przestępstw w 2015 r. przypadającą na 1 mieszkańca odnotowano w mieście Kuźnia Raciborska oraz sołectwie Turze, wartość wskaźnika wynosiła odpowiednio 0,015 oraz 0,02. Wartości wskaźnika dla w/w obszarów były wyższe od średniej dla całej Gminy, wynoszącej 0,012 przestępstw na 1 mieszkańca sołectwa.

Tabela 5-8 Liczba przestępstw w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych za 2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,012
2	Kuźnia Raciborska	0,015
3	Rudy	0,010
4	Turze	0,020
5	Ruda Kozielska	0,010
6	Budziska	0,005
7	Siedliska	0,001
8	Jankowice	0,000
9	Ruda	0,007

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Raciborzu

Pomoc społeczna

Obszarami objętymi największym wsparciem ze względu na udzielanie pomocy społecznej z powodu bezrobocia są: miasto Kuźnia Raciborska oraz sołectwo Turze. W 2015 r. w Kuźni Raciborskiej liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiła 0,042, natomiast w Turzu 0,035. Wartości tego wskaźnika są wyższe niż dla terenu całej Gminy, który wyniósł 0,03.

Tabela 5-9 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,030
2	Kuźnia Raciborska	0,042
3	Rudy	0,021
4	Turze	0,035
5	Ruda Kozielska	0,006
6	Budziska	0,027
7	Siedliska	0,022
8	Jankowice	0,009
9	Ruda	0,015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej

Wartość wskaźnika, tj. liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiła 0,001. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano dla sołectwa Siedliska (0,002). W mieście Kuźnia Raciborska oraz sołectwie Turze wartość wskaźnika kształtowała się na poziomie średniej obliczonej dla Gminy Kuźnia Raciborska.

Tabela 5-10 Liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,001
2	Kuźnia Raciborska	0,001
3	Rudy	0,000
4	Turze	0,001
5	Ruda Kozielska	0,000
6	Budziska	0,000
7	Siedliska	0,002
8	Jankowice	0,000
9	Ruda	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej

Obszarami objętymi największym wsparciem z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa są: Turze, Kuźnia Raciborska oraz Jankowice. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca dla w/w obszarów była wyższa lub równa średniej dla całej Gminy, wynoszącej 0,012.

Tabela 5-11 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,012
2	Kuźnia Raciborska	0,016
3	Rudy	0,005
4	Turze	0,023
5	Ruda Kozielska	0,000
6	Budziska	0,015
7	Siedliska	0,008
8	Jankowice	0,012
9	Ruda	0,007

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej

Obszarami objętymi największym wsparciem ze względu na udzielanie pomocy społecznej z powodu wielodzietności były: Jankowice, Kuźnia Raciborska, Turze oraz Rudy. W 2015 r. w Jankowicach liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności w przeliczeniu na 1 mieszkańca wynosiła 0,026, w Kuźni Raciborskiej 0,022, Turzu 0,021, natomiast w Rudach 0,02. Nie zaobserwowano tego typu problemów w sołectwach Ruda oraz Ruda Kozielska.

Tabela 5-12 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,018
2	Kuźnia Raciborska	0,022
3	Rudy	0,020
4	Turze	0,021
5	Ruda Kozielska	0,000
6	Budziska	0,006
7	Siedliska	0,008
8	Jankowice	0,026
9	Ruda	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej

W 2015 r. w mieście Kuźnia Raciborska odnotowano 0,048 osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta. Wartość wskaźnika była wyższa od średniej dla całej Gminy (0,033), co świadczy o większym

natężeniu problemu. Ponadto w sołectwach Turze oraz Ruda również zaobserwowano występowanie problemu.

Tabela 5-13 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,033
2	Kuźnia Raciborska	0,048
3	Rudy	0,012
4	Turze	0,041
5	Ruda Kozielska	0,023
6	Budziska	0,019
7	Siedliska	0,027
8	Jankowice	0,016
9	Ruda	0,037

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej

Obszarami najbardziej dotkniętymi ubóstwem, mierzonymi liczbą osób objętych pomocą społeczną z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca są Kuźnia Raciborska oraz Turze. W wymienionych obszarach liczba osób objętych pomocą MOPS ze względu na ubóstwo w 2015 r. przekracza wartość średnią dla całej Gminy, która wyniosła 0,04.

Tabela 5-14 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,040
2	Kuźnia Raciborska	0,055
3	Rudy	0,025
4	Turze	0,054
5	Ruda Kozielska	0,021
6	Budziska	0,019
7	Siedliska	0,025
8	Jankowice	0,021
9	Ruda	0,015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej

Miasto Kuźnia Raciborska było objęte największym wsparciem ze względu na problemy niepełnosprawności. Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca dla Kuźni Raciborskiej oraz sołectwa Turze była wyższa od średniej dla całej Gminy, wynoszącej 0,028.

Tabela 5-15 Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,028
2	Kuźnia Raciborska	0,044
3	Rudy	0,012
4	Turze	0,029
5	Ruda Kozielska	0,005
6	Budziska	0,023
7	Siedliska	0,017
8	Jankowice	0,016
9	Ruda	0,015

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej

Obszarami najbardziej dotkniętymi problemami alkoholowymi, mierzonymi ilością osób korzystających z pomocy MOPS w tym względzie w przeliczeniu na 1 mieszkańca były: Ruda – 0,026 oraz Kuźnia Raciborska – 0,015.

Tabela 5-16 Liczba osób pobierających zasiłek z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,008
2	Kuźnia Raciborska	0,015
3	Rudy	0,001
4	Turze	0,004
5	Ruda Kozielska	0,006
6	Budziska	0,000
7	Siedliska	0,002
8	Jankowice	0,000
9	Ruda	0,026

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej

Obszarami objętymi największym wsparciem ze względu na bezradność opiekuńczo-wychowawczą były: miasto Kuźnia Raciborska oraz sołectwo Rudy. Wartości wskaźnika dla tych terenów były wyższe niż średnia dla całej Gminy, która wynosi 0,011. W Siedliskach oraz Budziskach problem ten nie występuje.

Tabela 5-17 Liczba osób pobierających zasiłek z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,011
2	Kuźnia Raciborska	0,016
3	Rudy	0,013
4	Turze	0,003
5	Ruda Kozielska	0,002
6	Budziska	0,000
7	Siedliska	0,000
8	Jankowice	0,005
9	Ruda	0,007

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej

Przemoc w rodzinie

W mieście Kuźnia Raciborska zaobserwowano największy problem przemocy w rodzinie. Wartość wskaźnika była wyższa niż średnia dla całej Gminy, która wynosiła 0,003 os./1 mieszkańca sołectwa.

Tabela 5-18 Liczba osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,003
2	Kuźnia Raciborska	0,006
3	Rudy	0,002
4	Turze	0,000
5	Ruda Kozielska	0,000
6	Budziska	0,000
7	Siedliska	0,000
8	Jankowice	0,000
9	Ruda	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej

Aktywność społeczna

Jednym ze wskaźników aktywności społecznej mieszkańców jest liczba wydarzeń kulturalnych. W 2015 roku na terenie Gminy Kuźnia Raciborska odbyło się 76 wydarzeń kulturalnych, co w przeliczeniu na 100 mieszkańców daje wartość wskaźnika równą 0,678. W sołectwach Rudy, Turze, Ruda Kozielska, Budziska, Siedliska, Jankowice oraz Ruda wartości wskaźnika były niższe od średniej dla całej Gminy.

Tabela 5-19 Liczba wydarzeń kulturalnych w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych za 2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,678
2	Kuźnia Raciborska	1,211
3	Rudy	0,145
4	Turze	0,376
5	Ruda Kozielska	0,323
6	Budziska	0,257
7	Siedliska	0,508
8	Jankowice	0,465
9	Ruda	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Frekwencja wyborcza w wyborach Prezydenckich w 2015 r. w Gminie Kuźnia Raciborska wynosiła 37,47% i była niższa o 8,09% od średniej dla powiatu raciborskiego. W sołectwach Turze, Budziska, Siedliska oraz Ruda frekwencja wyborcza była niższa niż średnia dla całej Gminy. Największą aktywność wyborczą zidentyfikowano na terenie sołectwa Rudy, która wynosiła 43,21%.

Tabela 5-20 Frekwencja wyborcza w wyborach Prezydenckich (II tura) w 2015 roku (wg danych za 2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	37,47%
2	Kuźnia Raciborska	39,63%
3	Rudy	43,21%
4	Turze	33,75%
5	Ruda Kozielska	40,96%
6	Budziska	33,75%
7	Siedliska	33,75%
8	Jankowice	40,96%
9	Ruda	33,75%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Katowicach

Inne zjawiska problemowe

W 2015 r. w Kuźni Raciborskiej odnotowano 7 wypadków i kolizji drogowych. W pozostałych sołectwach nie zaobserwowano tego typu zdarzeń.

Tabela 5-21 Liczba wypadków drogowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych za 2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,001

2	Kuźnia Raciborska	0,001
3	Rudy	0,000
4	Turze	0,000
5	Ruda Kozielska	0,000
6	Budziska	0,000
7	Siedliska	0,000
8	Jankowice	0,000
9	Ruda	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Komendy Powiatowej Policji w Raciborzu

Średnia wyników uczniów szkół gimnazjalnych w 2015 r. w Gminie Kuźnia Raciborska wynosiła 57,01%. W mieście Kuźnia Raciborska oraz sołectwach Turze, Budziska, Siedliska, Ruda zdawalność egzaminu gimnazjalnego była na niższym poziomie niż średnia dla Gminy.

Tabela 5-22 Zdawalność egzaminu gimnazjalnego – średnia wyników uczniów (język polski, matematyka, język angielski podstawowy) w 2015 roku

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	57,01 %
2	Kuźnia Raciborska	49,91 %
3	Rudy	64,11 %
4	Turze	49,91 %
5	Ruda Kozielska	64,11 %
6	Budziska	49,91 %
7	Siedliska	49,91 %
8	Jankowice	64,11 %
9	Ruda	49,91 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Podsumowanie sfery społecznej

Do analizy sfery społecznej wykorzystano 22 wskaźniki. Wartości poszczególnych analizowanych wskaźników z podziałem na jednostki pomocnicze Gminy Kuźnia Raciborska przedstawiono w poniższej tabeli. Kolorem łososiowym zaznaczono obszary, w których zaobserwowano występowanie danego problemu, tzn. wartość wskaźnika była niekorzystna w stosunku do ogólnej wartości dla Gminy.

Tabela 5-23 Wartości wskaźników w sferze społecznej w poszczególnych obszarach Gminy Kuźnia Raciborska

L.p.	Wskaźnik	Gmina Kuźnia Raciborska	Kuźnia Raciborska	Rudy	Turze	Ruda Kozielska	Budziska	Siedliska	Jankowice	Ruda	
1	Sytuacja demograficzna	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców	18,70%	19,17%	18,88%	17,06%	18,42%	18,79%	18,64%	17,91%	14,93%
2		Udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców	64,60%	63,62%	64,59%	65,87%	66,24%	65,77%	67,29%	63,95%	67,16%
3		Wskaźnik obciążenia demograficznego	0,49	0,50	0,50	0,48	0,47	0,46	0,45	0,51	0,43
4	Bezrobocie	Udział bezrobotnych zarejestrowanych wg adresów zamieszkania w populacji mieszkańców ogółem	2,62%	3,55%	2,10%	1,63%	1,45%	1,54%	1,36%	1,40%	4,10%
5		Udział osób długotrwale bezrobotnych w populacji mieszkańców ogółem	1,50%	2,22%	0,90%	1,13%	0,81%	0,77%	0,68%	0,47%	2,61%
6		Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w populacji mieszkańców ogółem	0,20%	0,34%	0,07%	0,13%	0,00%	0,26%	0,00%	0,00%	0,00%
7	Przestępczość	Liczba czynów karnych osób nieletnich w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,004	0,010	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,007
8		Liczba przestępstw w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,012	0,015	0,010	0,020	0,010	0,005	0,001	0,000	0,007

9	Pomoc społeczna	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,033	0,048	0,012	0,041	0,023	0,019	0,027	0,016	0,037
10		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,040	0,055	0,025	0,054	0,021	0,019	0,025	0,021	0,015
11		Liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,001	0,001	0,000	0,001	0,000	0,000	0,002	0,000	0,000
12		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,012	0,016	0,005	0,023	0,000	0,015	0,008	0,012	0,007
13		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,018	0,022	0,020	0,021	0,000	0,006	0,008	0,026	0,000
14		Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,030	0,042	0,021	0,035	0,006	0,027	0,022	0,009	0,015
15		Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,028	0,044	0,012	0,029	0,005	0,023	0,017	0,016	0,015

16		Liczba osób pobierających zasiłek z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,008	0,015	0,001	0,004	0,006	0,000	0,002	0,000	0,026
17		Liczba osób pobierających zasiłek z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,011	0,016	0,013	0,003	0,002	0,000	0,000	0,005	0,007
18	Przemoc w rodzinie	Liczba osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie na 1 mieszkańca	0,003	0,006	0,002	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
19	Aktywność społeczna	Liczba wydarzeń kulturalnych w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,678	1,211	0,145	0,376	0,323	0,257	0,508	0,465	0,000
20		Frekwencja wyborcza w wyborach Prezydenckich (II tura) w 2015 roku	37,47%	39,63%	43,21%	33,75%	40,96%	33,75%	33,75%	40,96%	33,75%
21	Inne zjawiska problemowe	Liczba wypadków drogowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,001	0,001	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
22		Zdawalność egzaminu gimnazjalnego – średnia wyników uczniów (język polski, matematyka, język angielski podstawowy)	57,01	49,91	64,11	49,91	64,11	49,91	49,91	64,11	49,91

Najwięcej problemów społecznych skumulowanych jest w mieście Kuźnia Raciborska (90,91% ogółu problemów: 20 z 22). Sytuacja kryzysowa w sferze społecznej wynika, m.in. z bezrobocia, przestępczości oraz udzielanych świadczeń pomocy społecznej mieszkańcom. W sołectwie Turze zdiagnozowano występowanie problemów społecznych na poziomie 45,45%.

Na poniższym rysunku został przedstawiony obszar problemowy Gminy.

Rysunek 5.1-1 Obszar Gminy Kuźnia Raciborska z zaznaczonymi obszarami w których zidentyfikowano problemy w sferze społecznej
Źródło: opracowanie własne

5.2 Sfera gospodarcza

Analiza sfery gospodarczej na terenie Gminy Kuźnia Raciborska jest ważna w kontekście planowanych działań w ramach procesu rewitalizacji. Przeanalizowano obszar przedsiębiorczości w Gminie. Podczas diagnozy sfery gospodarczej w Gminie Kuźnia Raciborska wzięto pod uwagę dwa wskaźniki, tj. liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca oraz liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Wartości wskaźnika, tj. liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca były niższe od średniej dla całej Gminy (0,037) w mieście Kuźnia Raciborska oraz wszystkich sołectwach oprócz sołectwa Rudy, co świadczy o małej liczbie podmiotów gospodarczych oraz większym natężeniu problemu na tych obszarach.

Tabela 5-24 Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,037
2	Kuźnia Raciborska	0,035
3	Rudy	0,052
4	Turze	0,034
5	Ruda Kozielska	0,034
6	Budziska	0,028
7	Siedliska	0,012
8	Jankowice	0,030
9	Ruda	0,011

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

W 2015 roku w sołectwie Rudy zarejestrowano największą liczbę nowych podmiotów gospodarczych. Niższe wartości wskaźnika aniżeli wartość dla całej Gminy (0,33) odnotowano w mieście Kuźnia Raciborska oraz w pozostałych sołectwach. Oznacza to, że wymienione obszary charakteryzują się małą liczbą nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców.

Tabela 5-25 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,330
2	Kuźnia Raciborska	0,262
3	Rudy	0,615
4	Turze	0,251
5	Ruda Kozielska	0,162
6	Budziska	0,257
7	Siedliska	0,169
8	Jankowice	0,233
9	Ruda	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

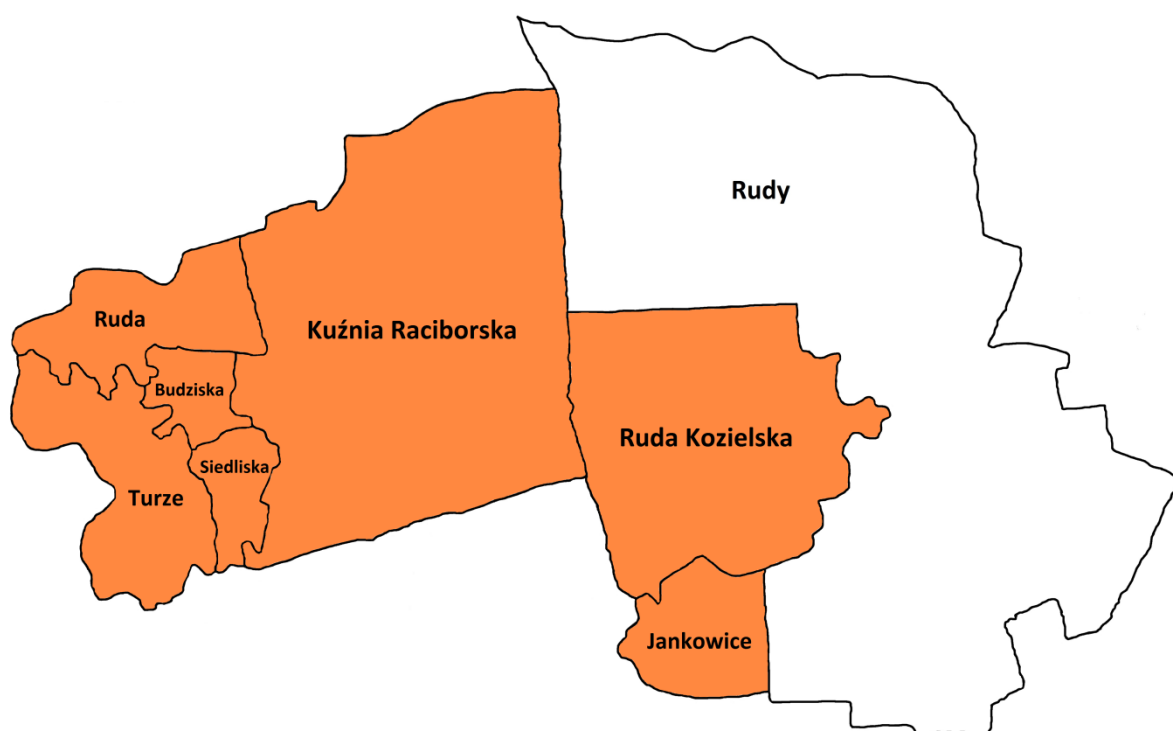
Podsumowanie sfery gospodarczej

Do analizy sfery gospodarczej wykorzystano dwa wskaźniki. Wartości poszczególnych analizowanych wskaźników z podziałem na obszary Gminy Kuźnia Raciborska przedstawiono w poniższej tabeli. Kolorem łososiowym zaznaczono sołectwa, w których zaobserwowano występowanie danego problemu, tzn. wartość wskaźnika była niekorzystna w stosunku do ogólnej wartości dla Gminy.

Tabela 5-26 Wartości wskaźników w sferze gospodarczej w poszczególnych obszarach Gminy Kuźnia Raciborska

Wskaźnik	Gmina Kuźnia Raciborska	Kuźnia Raciborska	Rudy	Turze	Ruda Kozielska	Budziska	Siedliska	Jankowice	Ruda
Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,037	0,035	0,052	0,034	0,034	0,028	0,012	0,030	0,011
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,330	0,262	0,615	0,251	0,162	0,257	0,169	0,233	0,000

W mieście Kuźnia Raciborska oraz sołectwach: Turze, Ruda Kozielska, Budziska, Siedliska, Jankowice, Ruda zdiagnozowano problemy gospodarcze. Wartości dwóch z trzech wskaźników były niekorzystne w stosunku do ogólnej wartości dla Gminy. Na poniższym rysunku zostały przedstawione obszary problemowe Gminy zdiagnozowane w niniejszej sferze.

Rysunek 5.2-1 Obszar Gminy Kuźnia Raciborska z zaznaczonymi obszarami w których zidentyfikowano problemy w sferze gospodarczej

Źródło: opracowanie własne

5.3 Sfera środowiskowa

Analiza sfery środowiskowej terenu Gminy Kuźnia Raciborska pozwoli na określenie kondycji środowiskowej Gminy. Sytuacja środowiska ma znaczący wpływ na jakość życia mieszkańców Gminy oraz stanowi o atrakcyjności i potencjale danego obszaru.

Sfera środowiskowa w Gminie Kuźnia Raciborska zdiagnozowana została na podstawie analizy prawdopodobieństwa występowania lokalnych podtopień. Dokonano oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza bardzo małe prawdopodobieństwo, a 5 bardzo duże prawdopodobieństwo. Wartość wskaźnika dla terenu całej Gminy wynosi 3,375. Wartości wskaźnika przekraczające średnią dla Gminy odnotowano w sołectwach Turze oraz Ruda, co świadczy o największym prawdopodobieństwie wystąpienia lokalnych podtopień na tych obszarach.

Tabela 5-27 Wskaźnik prawdopodobieństwa występowania lokalnych podtopień (wg danych za 2016 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	3,375
2	Kuźnia Raciborska	3
3	Rudy	3
4	Turze	5
5	Ruda Kozielska	3
6	Budziska	3
7	Siedliska	3
8	Jankowice	2
9	Ruda	5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Ponadto dokonano analizy odpadów, tj. ilości odebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego, opon, chemikaliów/opakowań po chemikaliach, gruzu, odpadów wielkogabarytowych. Z Kuźni Raciborskiej oraz sołectwa Siedliska w 2015 roku odebrano największą ilość zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego [Mg] przypadającą na 100 mieszkańców.

Tabela 5-28 Ilość odebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,022
2	Kuźnia Raciborska	0,032
3	Rudy	0,014
4	Turze	0,017
5	Ruda Kozielska	0,000
6	Budziska	0,005

7	Siedliska	0,037
8	Jankowice	0,005
9	Ruda	0,033

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Wartości wskaźnika ilości odebranych opon w przeliczeniu na 100 mieszkańców dla miasta Kuźnia Raciborska oraz sołectwa Turze są wyższe niż średnia dla całej Gminy, która wynosi 0,002. Świadczy to o większej ilości odebranych opon w przeliczeniu na 100 mieszkańców z tych obszarów.

Tabela 5-29 Ilość odebranych opon [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,002
2	Kuźnia Raciborska	0,003
3	Rudy	0,002
4	Turze	0,002
5	Ruda Kozielska	0,000
6	Budziska	0,000
7	Siedliska	0,006
8	Jankowice	0,000
9	Ruda	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Z Kuźni Raciborskiej oraz sołectwa Turze i Siedliska w 2015 roku odebrano największą ilość chemikaliów bądź opakowań po chemikaliach [Mg] przypadającą na 100 mieszkańców. Wartości wskaźnika dla tych obszarów były wyższe niż średnia dla Gminy Kuźnia Raciborska, wynosząca 0,003.

Tabela 5-30 Ilość odebranych chemikaliów/opakowań po chemikaliach [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,003
2	Kuźnia Raciborska	0,004
3	Rudy	0,001
4	Turze	0,003
5	Ruda Kozielska	0,000
6	Budziska	0,000
7	Siedliska	0,009
8	Jankowice	0,001
9	Ruda	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

W 2015 roku z miasta Kuźnia Raciborska odebrano 6,142 Mg gruzu w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Przy czym średnia dla terenu całej Gminy wynosiła 2,717 Mg na 100 mieszkańców. Z pozostałych sołectw Gminy w 2015 roku nie zarejestrowano odbioru gruzu.

Tabela 5-31 Ilość odebranego gruzu [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	2,717
2	Kuźnia Raciborska	6,142
3	Rudy	0,000
4	Turze	0,000
5	Ruda Kozielska	0,000
6	Budziska	0,000
7	Siedliska	0,000
8	Jankowice	0,000
9	Ruda	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Z Kuźni Raciborskiej oraz sołectwa Turze w 2015 roku odebrano największą ilość odpadów wielkogabarytowych [Mg] przypadającą na 100 mieszkańców. Wartości wskaźnika dla tych obszarów były wyższe niż średnia dla Gminy Kuźnia Raciborska, wynosząca 0,264.

Tabela 5-32 Ilość odpadów wielkogabarytowych [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,264
2	Kuźnia Raciborska	0,566
3	Rudy	0,013
4	Turze	0,057
5	Ruda Kozielska	0,000
6	Budziska	0,076
7	Siedliska	0,018
8	Jankowice	0,000
9	Ruda	0,022

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Podsumowanie sfery środowiskowej

Do analizy sfery środowiskowej wykorzystano 6 wskaźników. Wartości analizy danych ilościowych, tj. wskaźnika ilości odebranych odpadów [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców z podziałem na zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opony, chemikalia/ opakowania po chemikaliach, gruz, odpady wielkogabarytowe oraz prawdopodobieństwa wystąpienia lokalnych podtopień czy osuwisk przedstawiono w poniższej tabeli. Kolorem łososiowym zaznaczono obszary,

w których zaobserwowano występowanie danego problemu, tzn. wartość wskaźnika była niekorzystna w stosunku do ogólnej wartości dla Gminy.

Tabela 5-33 Wartości wskaźników w sferze środowiskowej w poszczególnych obszarach Gminy Kuźnia Raciborska

Wskaźnik	Gmina Kuźnia Raciborska	Kuźnia Raciborska	Rudy	Turze	Ruda Kozielska	Budziska	Siedliska	Jankowice	Ruda
Prawdopodobieństwo wystąpienia lokalnych podtopień, osuwisk	3,375	3	3	5	3	3	3	2	5
Ilość odebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,022	0,032	0,014	0,017	0,000	0,005	0,037	0,005	0,033
Ilość odebranych opon [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,002	0,003	0,002	0,002	0,000	0,000	0,006	0,000	0,000
Ilość odebranych chemikaliów/opakowań po chemikaliach [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,003	0,004	0,001	0,003	0,000	0,000	0,009	0,001	0,000
Ilość odebranego gruzu [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców	2,717	6,142	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Ilość odpadów wielkogabarytowych [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,264	0,566	0,013	0,057	0,000	0,076	0,018	0,000	0,022

Z niniejszej analizy wynika, że w mieście Kuźnia Raciborska skumulowane są największe problemy sfery środowiskowej (5 z 6). Ponadto w sołectwach Turze oraz Siedliska wartości połowy w/w wskaźników były niekorzystne w stosunku do ogólnej wartości dla Gminy.

Na poniższym rysunku zostały przedstawione obszary problemowe Gminy (wyższe nasycenie koloru świadczy o zdiagnozowanej większej ilości problemów w niniejszej sferze).

Rysunek 5.3-1 Obszar Gminy Kuźnia Raciborska z zaznaczonymi obszarami w których zidentyfikowano problemy w sferze środowiskowej

Źródło: opracowanie własne

5.4 Sfera przestrzenno – funkcjonalna

Dalszym krokiem w delimitacji obszaru zdegradowanego było przeprowadzenie analizy sfery przestrzenno-funkcjonalnej. O potencjale i atrakcyjności danego obszaru świadczą warunki przestrzenno-funkcjonalne, mogą one stać się czynnikiem do przyciągania nowych mieszkańców lub potencjalnych inwestorów. Określenie obszarów kryzysowych w tym zakresie dotyczyć będzie wyposażenia w infrastrukturę techniczną, tj. sieć wodociągową i kanalizacyjną, infrastrukturę komunikacyjną, tj. przystanki komunikacji miejskiej, oraz infrastrukturę społeczną, tj. kluby i obiekty sportowe.

Wartość wskaźnika, tj. ilość przyłączy wodociągowych przypadająca na 100 mieszkańców dla terenu całej Gminy wynosi 23,59. Dla miasta Kuźnia Raciborska wartość wskaźnika była niższa niż średnia dla Gminy, co świadczy o małej ilości przyłączy wodociągowych przypadających na 100 mieszkańców miasta.

Tabela 5-34 Ilość przyłączy wodociągowych przypadająca na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 10.02.2017 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	23,56
2	Kuźnia Raciborska	14,25
3	Rudy	33,60
4	Turze	27,85

5	Ruda Kozielska	28,27
6	Budziska	28,19
7	Siedliska	28,98
8	Jankowice	32,79
9	Ruda	28,36

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GPWiK w Kuźni Raciborskiej

Na dzień 31.12.2016 r. w Gminie Kuźnia Raciborska 4572 osób korzystało z sieci kanalizacyjnej, co stanowi 40,81% ogólnej liczby osób mieszkających na terenie Gminy. Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności jest wskaźnikiem obrazującym, w których obszarach Gminy Kuźnia Raciborska brakuje infrastruktury technicznej, która jest istotna dla mieszkańców. Sołectwa Turze, Ruda Kozielska, Budziska, Siedliska, Jankowice oraz Ruda nie są objęte systemem kanalizacji sanitarnej.

Tabela 5-35 Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności (wg danych na dzień 31.12.2016r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	40,81%
2	Kuźnia Raciborska	86,24%
3	Rudy	40,49%
4	Turze	0,00%
5	Ruda Kozielska	0,00%
6	Budziska	0,00%
7	Siedliska	0,00%
8	Jankowice	0,00%
9	Ruda	0,00%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Diagnozę infrastruktury komunikacyjnej dokonano poprzez analizę wartości wskaźnika dot. liczby przystanków w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych za 2016 r.) poszczególnych obszarów Gminy Kuźnia Raciborska. W mieście Kuźnia Raciborska oraz w sołectwach Rudy, Budziska i Siedliska wartości wskaźnika były niższe niż średnia dla całej Gminy (0,259), co świadczy o małej liczbie przystanków komunikacji miejskiej przypadających na 100 mieszkańców sołectwa.

Tabela 5-36 Liczba przystanków w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych za 2016 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,259
2	Kuźnia Raciborska	0,182
3	Rudy	0,253
4	Turze	0,502
5	Ruda Kozielska	0,485
6	Budziska	0,129

7	Siedliska	0,169
8	Jankowice	0,465
9	Ruda	0,746

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Na terenie Gminy Kuźnia Raciborska znajduje się 6 klubów sportowych. Wartość wskaźnika liczby klubów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców dla całej Gminy wynosiła 0,054. Dla miasta Kuźnia Raciborska oraz sołectwa Rudy wartości wskaźnika były mniejsze niż średnia obliczona dla Gminy i wynosiły odpowiednio 0,04 i 0,036. W sołectwach Turze, Budziska oraz Ruda nie znajdują się kluby sportowe.

Tabela 5-37 Liczba klubów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych za 2016 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,054
2	Kuźnia Raciborska	0,040
3	Rudy	0,036
4	Turze	0,000
5	Ruda Kozielska	0,162
6	Budziska	0,000
7	Siedliska	0,169
8	Jankowice	0,233
9	Ruda	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

W 2016 roku na terenie Gminy Kuźnia Raciborska znajdowało się 14 obiektów sportowych. Liczba obiektów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców jest kolejnym wskaźnikiem w sferze przestrzenno-funkcjonalnej. Wartości wskaźnika dla miasta Kuźnia Raciborska była mniejsza niż średnia dla terenu całej Gminy (0,125), co świadczy o niskiej liczbie obiektów sportowych występujących w mieście przypadających na 100 mieszkańców. Na terenie sołectw Turze oraz Budziska nie znajdują się obiekty sportowe.

Tabela 5-38 Liczba obiektów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych za 2016 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,125
2	Kuźnia Raciborska	0,101
3	Rudy	0,145
4	Turze	0,000
5	Ruda Kozielska	0,323
6	Budziska	0,000
7	Siedliska	0,169
8	Jankowice	0,233

9	Ruda	0,373
---	------	-------

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

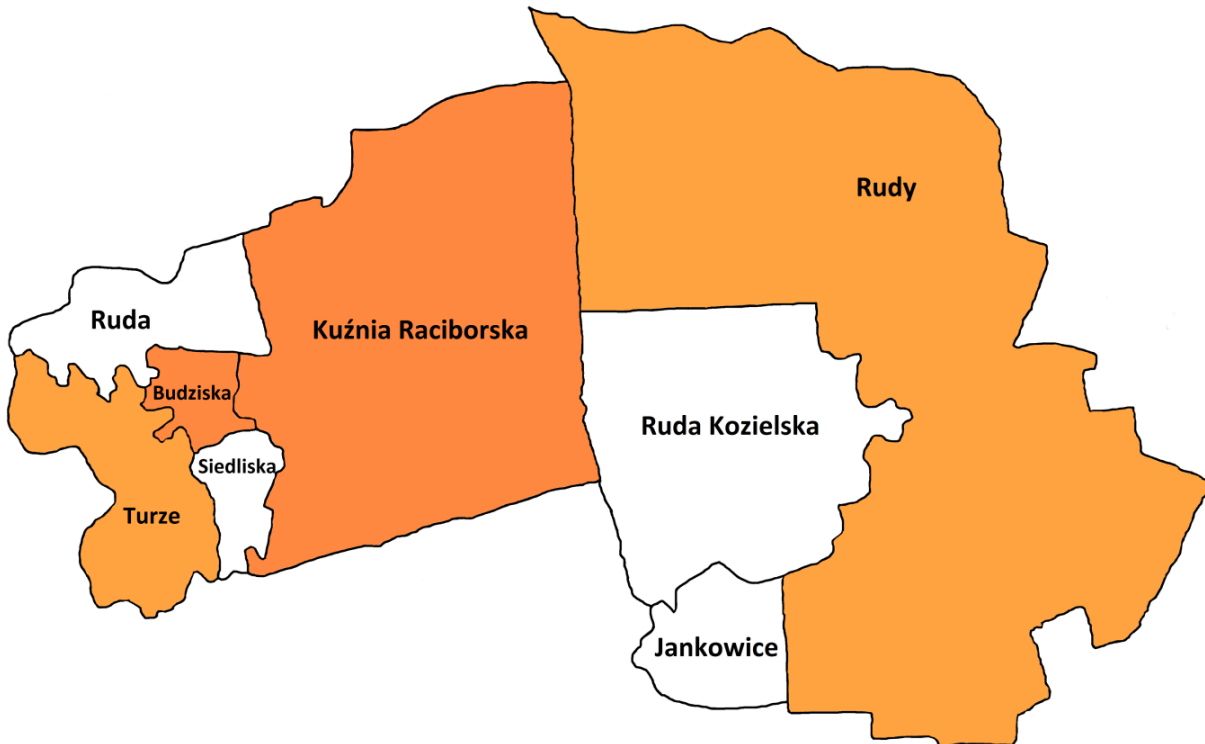
Podsumowanie sfery przestrzenno-funkcjonalnej

Do analizy sfery przestrzenno - funkcjonalnej wykorzystano 5 wskaźników. Wartości poszczególnych analizowanych wskaźników z podziałem na miasto oraz sołectwa Gminy Kuźnia Raciborska przedstawiono w poniższej tabeli. Kolorem łososiowym zaznaczono obszary, w których zaobserwowano występowanie danego problemu, tzn. wartość wskaźnika była niekorzystna w stosunku do ogólnej wartości dla Gminy.

Tabela 5-39 Wartości wskaźników w sferze przestrzenno - funkcjonalnej w poszczególnych obszarach Gminy Kuźnia Raciborska

Wskaźnik	Gmina Kuźnia Raciborska	Kuźnia Raciborska	Rudy	Turze	Ruda Kozielska	Budziska	Siedliska	Jankowice	Ruda
Ilość przyłączy wodociągowych przypadająca na 100 mieszkańców	23,56	14,25	33,60	27,85	28,27	28,19	28,98	32,79	28,36
Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności	40,81%	86,24%	40,49%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Liczba przystanków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,259	0,182	0,253	0,502	0,485	0,129	0,169	0,465	0,746
Liczba klubów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,054	0,040	0,036	0,000	0,162	0,000	0,169	0,233	0,000
Liczba obiektów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,125	0,101	0,145	0,000	0,323	0,000	0,169	0,233	0,373

Najwięcej problemów w sferze przestrzenno - funkcjonalnej skumulowanych jest w mieście Kuźnia Raciborska (4 z 5) oraz następujących sołectwach: Budziska (4 z 5), Rudy (3 z 5), Turze (3 z 5). Na poniższym rysunku zostały przedstawione obszary problemowe Gminy (wyższe nasycenie koloru świadczy o zdiagnozowanej większej ilości problemów w niniejszej sferze).

Rysunek 5.4-1 Obszar Gminy Kuźnia Raciborska z zaznaczonymi obszarami w których zidentyfikowano problemy w sferze przestrzenno – funkcjonalnej

Źródło: opracowanie własne

5.5 Sfera techniczna

Badany aspekt sfery technicznej, czyli infrastruktura techniczna Gminy Kuźnia Raciborska umożliwi diagnozę jakości życia mieszkańców oraz precyzyjnie wskaże obszary problemowe, z jakimi boryka się Gmina w tym zakresie. Badane wskaźniki, tj. liczba wydanych pozwoleń na budowę, liczba zabytków wpisanych do rejestru zabytków czy stan techniczny obiektów budowlanych użyteczności publicznej świadczą o poziomie rozwoju technicznego Gminy Kuźnia Raciborska.

W 2015 roku Gmina Kuźnia Raciborska wydała 41 pozwoleń na budowę. Liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców dla terenu całej Gminy wynosi 0,366. Dla miasta Kuźnia Raciborska oraz sołectw Jankowice i Rudy wartości wskaźnika są niższe od średniej dla Gminy, co oznacza małą liczbę wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców poszczególnych obszarów.

Tabela 5-40 Liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,366
2	Kuźnia Raciborska	0,242
3	Rudy	0,506

4	Turze	0,502
5	Ruda Kozielska	0,485
6	Budziska	0,386
7	Siedliska	0,678
8	Jankowice	0,233
9	Ruda	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Poniższa tabela prezentuje dane dotyczące liczby zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego w przeliczeniu na 100 mieszkańców. W sołectwach Ruda Kozielska, Budziska, Siedliska, Jankowice oraz Ruda nie odnotowano występowania zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego. Ponadto w Kuźni Raciborskiej wartość wskaźnika była niższa od wartości obliczonej dla całej Gminy, co świadczy o małej licznie zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego przypadających na 100 mieszkańców miasta. Zabytkowy budynek oddziału Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Śląskiego, tzw. Szpitalik Rogera w Rudach wymaga szeroko rozumianych działań rewitalizacyjnych, celem stworzenia warunków do zrównoważonego rozwoju.

Tabela 5-41 Liczba zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2016)

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
1	Gmina Kuźnia Raciborska	0,098
2	Kuźnia Raciborska	0,081
3	Rudy	0,217
4	Turze	0,125
5	Ruda Kozielska	0,000
6	Budziska	0,000
7	Siedliska	0,000
8	Jankowice	0,000
9	Ruda	0,000

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Stan techniczny obiektów budowlanych użyteczności publicznej został oceniony za pomocą skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza bardzo małą degradację techniczną budynków, a 5 bardzo dużą degradacją techniczną. Ogólny stan techniczny obiektów budowlanych użyteczności publicznej na terenie Gminy Kuźnia Raciborska oceniono na 2,56. Dla miasta Kuźnia Raciborska oraz sołectw Rudy, Ruda Kozielska, Siedliska i Jankowice wartości wskaźnika były wyższe niż średnia dla Gminy. Oznacza to, że wymienione obszary posiadają obiekty użyteczności publicznej o niskim stanie technicznym.

Tabela 5-42 Stan techniczny obiektów budowlanych użyteczności publicznej

L.p.	Obszar	Wartość wskaźnika
------	--------	-------------------

1	Gmina Kuźnia Raciborska	2,56
2	Kuźnia Raciborska	2,7
3	Rudy	2,8
4	Turze	2,5
5	Ruda Kozielska	3
6	Budziska	2
7	Siedliska	3
8	Jankowice	3
9	Ruda	1,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej

Podsumowanie sfery technicznej

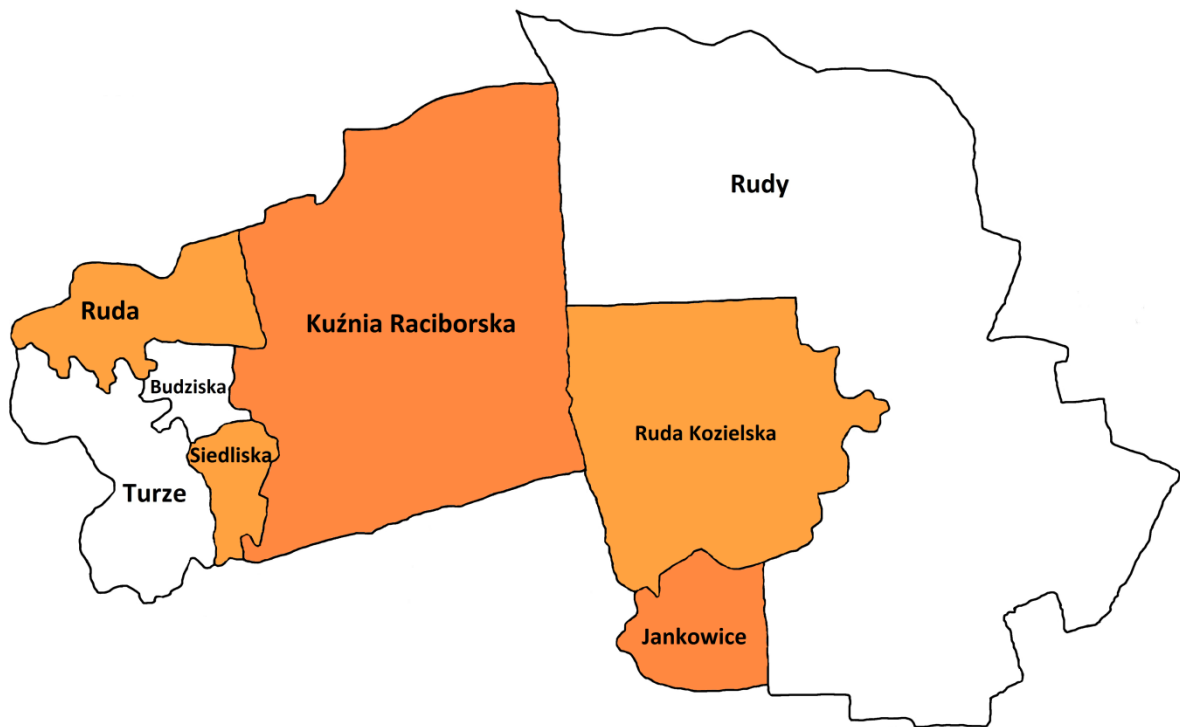
Do analizy sfery technicznej wykorzystano następujące wskaźniki, które pomogły w diagnozie tego obszaru: liczbę wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców, liczbę zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego w przeliczeniu na 100 mieszkańców, oraz stan techniczny obiektów budowlanych użyteczności publicznej. Wartości poszczególnych analizowanych wskaźników z podziałem na miasto i sołectwa Gminy Kuźnia Raciborska przedstawiono w poniższej tabeli. Kolorem łososiowym zaznaczono sołectwa, w których zaobserwowano występowanie danego problemu, tzn. wartość wskaźnika była niekorzystna w stosunku do ogólnej wartości dla Gminy.

Tabela 5-43 Wartości wskaźników w sferze technicznej w poszczególnych obszarach Gminy Kuźnia Raciborska

Wskaźnik	Gmina Kuźnia Raciborska	Kuźnia Raciborska	Rudy	Turze	Ruda Kozielska	Budziska	Siedliska	Jankowice	Ruda
Liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,366	0,242	0,506	0,502	0,485	0,386	0,678	0,233	0,000
Liczba zabytków wpisanych do rejestru zabytków w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,098	0,081	0,217	0,125	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Stan techniczny obiektów budowlanych użyteczności publicznej	2,6	2,7	2,8	2,5	3	2	3	3	1,5

Najwięcej problemów sfery technicznej skumulowanych jest w mieście Kuźnia Raciborska (3 z 3) oraz w sołectwie Jankowice (3 z 3), Ruda Kozielska (2 z 3), Siedliska (2 z 3) oraz Ruda (2 z 3). Na poniższym rysunku zostały przedstawione obszary problemowe Gminy zdiagnozowane

w niniejszej sferze (wyższe nasycenie koloru świadczy o zdiagnozowanej większej ilości problemów w niniejszej sferze).

Rysunek 5.5-1 Obszar Gminy Kuźnia Raciborska z zaznaczonymi obszarami w których zidentyfikowano problemy w sferze technicznej

Źródło: opracowanie własne

6 Wyznaczenie obszarów zdegradowanych

Obszar zdegradowany jest to obszar, na którym zidentyfikowano stan kryzysowy spowodowany koncentracją negatywnych zjawisk społecznych, do których zaliczyć można m.in.: bezrobocie, ubóstwo, przestępczość, niski poziom edukacji, niski poziom kapitału społecznego, niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym oraz kulturalnym, współwystępujących z negatywnymi zjawiskami w sferze gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej lub technicznej. Obszar zdegradowany może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic pod warunkiem stwierdzenia sytuacji kryzysowej na każdym z podobszarów.

Obszary zdegradowane wyznaczone zostały na podstawie przeprowadzonej analizy wskaźnikowej w pięciu sferach, tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. W poniższej tabeli zostały zestawione wskaźniki przeanalizowane w diagnozie we wszystkich sferach. Kolorem łososiowym zaznaczono sołectwa, w których zaobserwowano występowanie danego problemu, tzn. wartość wskaźnika była niekorzystna w stosunku do ogólnej wartości dla Gminy.

Tabela 6-1 Zestawienie wskaźników opracowanych na podstawie diagnozy ilościowej dla poszczególnych obszarów Gminy Kuźnia Raciborska

L.p.	Wskaźnik	Kuźnia Raciborska	Rudy	Turze	Ruda Kozielska	Budziska	Siedliska	Jankowice	Ruda
Sfera społeczna									
1	Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców								
2	Udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców								
3	Wskaźnik obciążenia demograficznego								
4	Udział bezrobotnych zarejestrowanych wg adresów zamieszkania w populacji mieszkańców ogółem								
5	Udział osób długotrwale bezrobotnych w populacji mieszkańców ogółem								
6	Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w populacji mieszkańców ogółem								
7	Liczba czynów karalnych osób nieletnich w przeliczeniu na 1 mieszkańca								
8	Liczba przestępstw w przeliczeniu na 1 mieszkańca								
9	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 1 mieszkańca								

10	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca								
11	Liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca								
12	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca								
13	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności w przeliczeniu na 1 mieszkańca								
14	Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 1 mieszkańca								
15	Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca								
16	Liczba osób pobierających zasiłek z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 1 mieszkańca								
17	Liczba osób pobierających zasiłek z powodu bezradności opiekuńczo-								

	wychowawczej w przeliczeniu na 1 mieszkańca								
18	Liczba osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie na 1 mieszkańca								
19	Liczba wydarzeń kulturalnych w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców								
20	Frekwencja wyborcza w wyborach Prezydenckich (II tura) w 2015 roku								
21	Liczba wypadków drogowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca								
22	Zdawalność egzaminu gimnazjalnego – średnia wyników uczniów (język polski, matematyka, język angielski podstawowy)								
Sfera gospodarcza									
23	Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca								
24	Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców								
Sfera środowiskowa									
25	Prawdopodobieństwo wystąpienia lokalnych podtopień, osuwisk								
26	Ilość odebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców								

27	Ilość odebranych opon [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców								
28	Ilość odebranych chemikaliów/opakowań po chemikaliach [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców								
29	Ilość odebranego gruzu [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców								
30	Ilość odpadów wielkogabarytowych [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców								

Sfera przestrzenno - funkcjonalna

31	Ilość przyłączy wodociągowych przypadająca na 100 mieszkańców								
32	Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności								
33	Liczba przystanków w przeliczeniu na 100 mieszkańców								
34	Liczba klubów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców								
35	Liczba obiektów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców								

Sfera techniczna

36	Liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców								
37	Liczba zabytków wpisanych do rejestru zabytków w przeliczeniu na 100 mieszkańców								

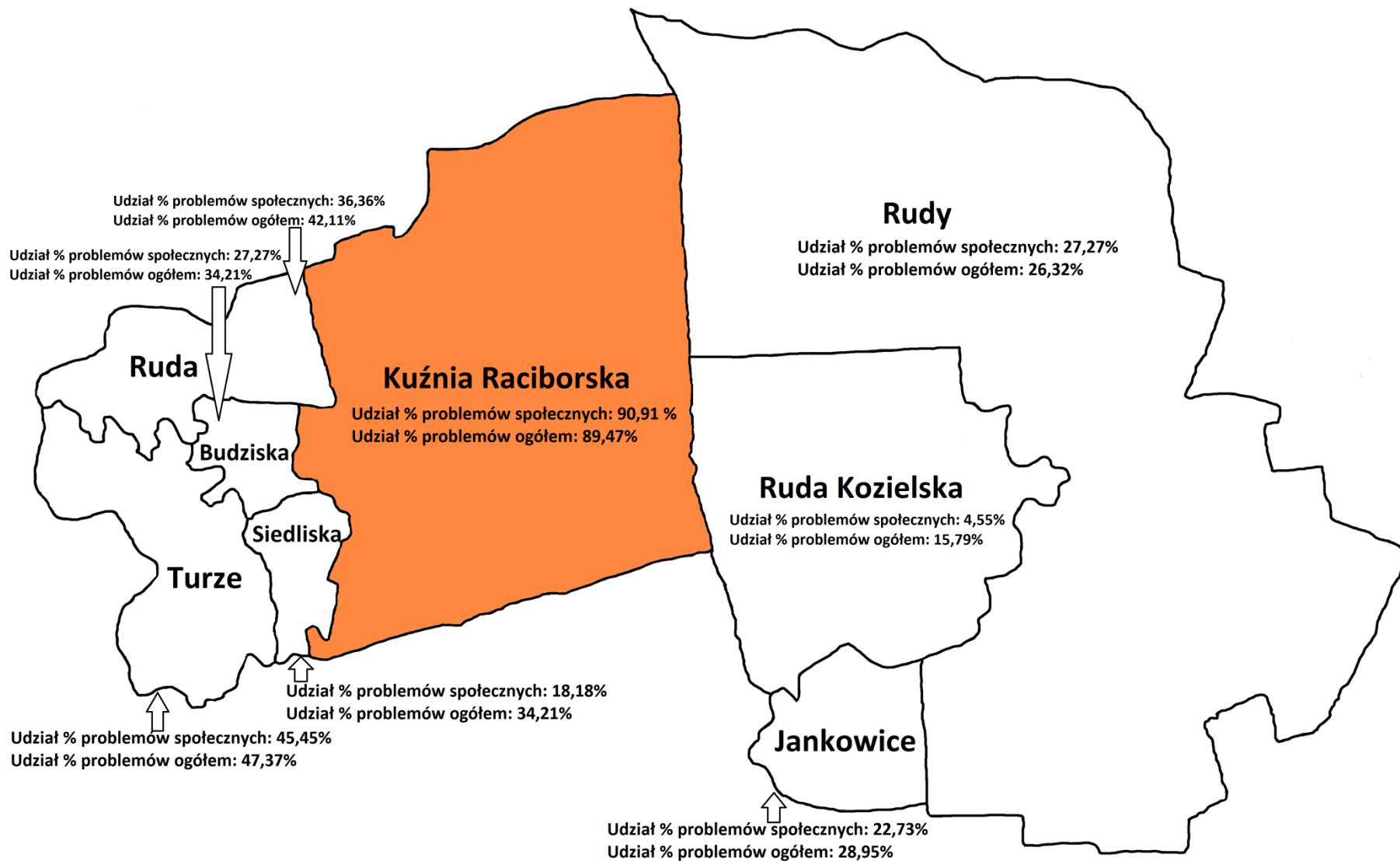
38	Stan techniczny obiektów budowlanych użyteczności publicznej (ocena w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza bardzo małą degradację techniczną budynków, a 5 bardzo dużą degradacją techniczną)								
	Liczba występujących problemów w sferze społecznej	20	6	10	1	6	4	5	8
	Liczba występujących problemów w sferze gospodarczej	2	0	2	2	2	2	2	2
	Liczba występujących problemów w sferze środowiskowej	5	0	3	0	0	3	0	2
	Liczba występujących problemów w sferze przestrzenno - funkcjonalnej	4	3	3	1	4	2	1	2
	Liczba występujących problemów w sferze technicznej	3	1	0	2	1	2	3	2
	Liczba problemów ogółem	34	10	18	6	13	13	11	16
	Udział % problemów społecznych	90,91%	27,27%	45,45%	4,55%	27,27%	18,18%	22,73%	36,36%
	Udział % problemów ogółem	89,47%	26,32%	47,37%	15,79%	34,21%	34,21%	28,95%	42,11%

Przeprowadzona diagnoza metodami statycznymi pozwoliła zidentyfikować potencjalne obszary problemowe (zdegradowane), w których występuje największa liczba problemów w porównaniu z innymi obszarami Gminy Kuźnia Raciborska oraz uśrednionymi wartościami dla niniejszej jednostki samorządu terytorialnego.

Najwięcej problemów społecznych skumulowanych jest w mieście Kuźnia Raciborska (90,91% ogółu problemów: 20 z 22). W sołectwie Turze zdiagnozowano występowanie 45,45% problemów społecznych. Jednocześnie w mieście Kuźnia Raciborska występują problemy gospodarcze oraz środowiskowe, funkcjonalno-przestrzenne, techniczne.

Podsumowując, największa sytuacja kryzysowa występuje w mieście Kuźnia Raciborska w związku z tym obszar ten można uznać jako zdegradowany i objąć rewitalizacją. Na tym obszarze zaobserwowano największe skumulowanie problemów społecznych oraz problemów gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych.

Obszar zdegradowany stanowi 24,89% powierzchni Gminy i jest zamieszkały przez 44,24% mieszkańców Gminy. Na poniższej mapie został zaznaczony obszar zdegradowany.

Rysunek 5.5-1 Zdiagnozowany obszar zdegradowany na terenie Gminy Kuźnia Raciborska

Źródło: opracowanie własne

7 Delimitacja obszaru rewitalizacji

Obszar rewitalizacji obejmuje całość lub część obszaru zdegradowanego i dotkniętych szczególną koncentracją problemów i negatywnych zjawisk kryzysowych, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego, zamierza się prowadzić rewitalizację. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic. Według Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 roku obszar rewitalizacyjny nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez nie więcej niż 30% liczby mieszkańców gminy. Wskutek tego obszar zdegradowany został ograniczony. Nastąpiło to na podstawie analizy desk research, analizy wskaźnikowej oraz ankietyzacji wśród mieszkańców Gminy Kuźnia Raciborska. Opierając się na wyżej wymienionych metodach podjęto decyzję odnośnie wyboru jednostek przestrzennych, które objęte zostaną obszarem rewitalizacji. W trakcie delimitacji obszarów rewitalizacji wyznaczono pięć podobszarów rewitalizacji, które położone są w mieście Kuźnia Raciborska. **Powierzchnia obszaru rewitalizacji w Gminie Kuźnia Raciborska wynosi 843 469,679 m² (0,67% powierzchni Gminy Kuźnia Raciborska), obszar ten zamieszkuje 1 111 osób (9,56% mieszkańców Gminy Kuźnia Raciborska).** Poniżej zaprezentowano dane dotyczące powierzchni oraz liczby mieszkańców w każdym z podobszarów rewitalizacji.

Tabela 7-1 Podobszary rewitalizacji

Podobszary	Powierzchnia [m ²]	Odsetek	Liczba mieszkańców [osoby]	Odsetek
Podobszar I	54 094,543	0,043%	1 043	8,97%
Podobszar II	682 956,619	0,54%	37	0,32%
Podobszar III	55 923,405	0,044%	0	0%
Podobszar IV	39 979,668	0,032%	0	0%
Podobszar V	10 515,442	0,008%	31	0,27%
Obszar rewitalizacji	843 469,679	0,67%	1 111	9,56%

8 Pogłębiona diagnoza obszaru rewitalizacji

Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska zostały przyjęte uchwałą nr XXIX/271/2017 Rady Miejskiej w Kuźni Raciborskiej z dnia 20 kwietnia 2017 r. w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska.

Jako zamieszkały podobszar rewitalizacji wskazano trzy tereny zajmujące 0,591% powierzchni Gminy i zamieszkałe przez 9,56% mieszkańców Gminy.

W art. 10 ust. 3 ustawy o rewitalizacji ustawodawca wskazał, że: niezamieszkałe tereny przemysłowe, w tym portowe i wydobywcze, tereny powojenne albo pokolejowe, na których występują negatywne zjawiska, o których mowa w art. 9 ust. 1 pkt. 1–4, mogą wejść w skład obszaru rewitalizacji wyłącznie w przypadku, gdy działania możliwe do przeprowadzenia na tych terenach przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym, o których mowa w art. 9 ust. 1. Zgodnie z tym zapisem wskazano dwa podobszary niezamieszkałe (podobszar III i IV) na których występują negatywne zjawiska i na których możliwa będzie realizacja działań, które przyczynią się do przeciwdziałania negatywnym zjawiskom społecznym na zamieszkałych podobszarach włączonych do obszaru rewitalizacji. Są to tereny przemysłowe i rekreacyjne które posiadają znaczny potencjał dla całego miasta. Warunkiem ich wykorzystania jest nadanie im nowych funkcji, poprzedzone niezbędnymi pracami renowacyjnymi. Działania na tych podobszarach będą miały pozytywny wpływ na pozostałe podobszary rewitalizacji i ich mieszkańców, poprzez m.in. tworzenie miejsc pod działalność gospodarczą, tworzenie nowych miejsc pracy, miejsc rekreacji, itp.

Analizowana sytuacja demograficzna na terenie miasta Kuźnia Raciborska obrazuje występowanie dużego udziału osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców. Wartość tego wskaźnika wyniosła 19,17% i jest wyższa o 0,47% od wartości referencyjnej dla Gminy Kuźnia Raciborska. Dodatkowo zaobserwowano wysoki wskaźnik obciążenia demograficznego na tym terenie. Wartość wskaźnika obciążenia demograficznego dla miasta Kuźnia Raciborska wyniosła 0,50.

W mieście Kuźnia Raciborska zdiagnozowano ponadprzeciętny udział osób bezrobotnych zarejestrowanych na poziomie 3,55%, przy czym średnia dla Gminy wynosiła 2,62%. Liczba osób bezrobotnych na koniec 2016 r. w mieście wynosiła 176 osób, z czego 110 stanowiły kobiety. Najwięcej osób bezrobotnych mieściło się w przedziale wiekowym 25-44 lat oraz posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe. Spośród 176 osób bezrobotnych 42 osoby pozostawały bez pracy na czas 12-24 miesięcy. Ponadto udział osób długotrwale bezrobotnych przekroczył wartość referencyjną dla Gminy i wynosił 2,22%. Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych dla miasta był najwyższy i wynosił 0,34%. Występujące bezrobocie spowodowane jest brakiem wystarczającej ilości miejsc pracy, brakiem nowych inwestycji. Brak miejsca pracy implikuje konieczność korzystania z usług pomocy społecznej.

W mieście Kuźnia Raciborska w 2015 roku miało miejsce 48 czynów karalnych osób nieletnich, co stanowi 96% czynów karalnych na terenie całej Gminy. Na niniejszym obszarze dokonano 79 przestępstw, co w przeliczeniu na osobę wynosi 0,015.

Zdiagnozowano występowanie ponadprzeciętnej liczby osób korzystających z pomocy społecznej z powodu:

- długotrwałej lub ciężkiej choroby - 0,048% (średnia dla gminy 0,033%),
- ubóstwa - 0,055% (średnia dla gminy 0,040%),
- potrzeby ochrony macierzyństwa - 0,016% (średnia dla gminy 0,012%),
- bezrobocia - 0,042% (średnia dla gminy 0,030%),
- osób pobierających zasiłek z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej - 0,016% (średnia dla gminy 0,011%).

Wypadki drogowe na terenie Gminy miały miejsce jedynie w Kuźni Raciborskiej.

W mieście Kuźnia Raciborska zdiagnozowano występowanie problemu przemocy w rodzinie. Wartość wskaźnika, tj. liczba osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie na 1 mieszkańca znacząco odbiegała od średniej dla gminy wynoszącej 0,003. 29 osób w mieście korzystało z tego rodzaju świadczeń.

W sferze gospodarczej zdiagnozowano występowanie małej ilości podmiotów gospodarczych przypadających na 1 mieszkańca. Na dzień 31.12.2015 r. na terenie miasta było 175 podmiotów gospodarczych przypadających na 4 956 mieszkańców. W związku z tym wartość wskaźnika, tj. liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca miasta była mniejsza niż w pozostałych sołectwach Gminy. Ponadto w Kuźni Raciborskiej zdiagnozowano występowanie małej liczby nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych przypadających na 100 mieszkańców. Wartość wskaźnika wynosiła 0,262 i była 0,068 niższa niż wartość referencyjna dla Gminy.

W sferze środowiskowej problemami zdiagnozowanymi w mieście była ponadprzeciętna liczba odpadów przypadająca na 100 mieszkańców. Analizie poddano następujące rodzaje odpadów: zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, opony, chemikalia/opakowania po chemikaliach, gruz i odpady wielkogabarytowe.

W sferze przestrzenno-funkcjonalnej miasto Kuźnia Raciborska charakteryzuje się małą liczbą przystanków przypadających na 100 mieszkańców, wartość wskaźnika była mniejsza niż średnia dla Gminy i wynosiła 0,182. Na terenie miasta znajduje się pięć obiektów sportowych, wartość wskaźnika przypadająca na 100 mieszkańców wynosi 0,101 i jest mniejsza od wartości wskaźnika dla gminy (0,125). Na niniejszym terenie zdiagnozowano najmniejszą liczbę przyłączy wodociągowych. Wartość wskaźnika wynosi 14,25 i jest najmniejsza wśród wszystkich sołectw Gminy.

W ramach sfery technicznej analizie poddano wskaźnik liczby wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców. Wartość wskaźnika poniżej średniej dla Gminy odnotowano w mieście Kuźnia Raciborska, co świadczy o małym poziomie atrakcyjności osadniczej terenu. Dodatkowo analizowano stan techniczny obiektów budowlanych użyteczności publicznej w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznaczało bardzo małą degradację techniczną budynków, a 5 bardzo dużą degradację techniczną. Dla obiektów znajdujących się na terenie miasta wartość wskaźnika wynosiła 2,7, przy średniej dla Gminy określonej na poziomie 2,6. Przy czym dla budynku Urzędu Miejskiego przypisano wartość 3.

Pogłębienie analizy o opinie i sugestie mieszkańców Gminy Kuźnia Raciborska, uzyskane w ramach przeprowadzenia badań sondażowych, pozwalają na wnioskowanie o przyczynach występowania poszczególnych negatywnych zjawisk. Zdaniem największej liczby ankietowanych (50%) miasto Kuźnia Raciborska powinno zostać poddane rewitalizacji, co jest potwierdzeniem dokonanej diagnozy wskaźnikowej. Do największych problemów w sferze społecznej ankietowani zaliczyli patologie społeczne, tj. alkoholizm, narkomania czy przemoc w rodzinie, takiej odpowiedzi udzieliło 49% badanych. Respondenci wskazywali także na występowanie dużej migracji mieszkańców (41%), niski poziom integracji społecznej (36%), bezrobocie (32%), wandalizm i przestępczość (31%), co jest potwierdzeniem diagnozy wskaźnikowej. Powyższe informacje potwierdzają występowanie zjawisk kryzysowych w sferze społecznej oraz konieczność interwencji procesu rewitalizacji na wskazanych pięciu podobszarach.

Badania sondażowe przeprowadzone wśród mieszkańców dodatkowo zwróciły uwagę na następujące problemy występujące w ramach sfery gospodarczej: brak nowych inwestycji oraz brak wystarczającej ilości miejsc pracy. Ponadto 47% respondentów skazało na słabo rozwiniętą bazę turystyczną i rekreacyjno-wypoczynkową w Gminie. Dokonana analiza ankiet potwierdza występowanie zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej oraz konieczność interwencji procesu rewitalizacji na wskazanym obszarze.

Ponadto wyniki badań sondażowych zwracają uwagę na występowanie w obrębie podobszarów rewitalizacji następujących problemów: zanieczyszczenie powietrza, na które wskazała połowa badanych. Ponadto niewystarczające wykorzystanie walorów i zasobów naturalnych oraz zły stan estetyczny otoczenia to kluczowe problemy z jakimi borykają się mieszkańcy Gminy. Analiza uzupełnia występowanie zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej.

Osoby ankietowane uważają, że największym problemem w sferze przestrzenno – funkcjonalnej jest zły lub niewystarczający stan sieci kanalizacyjnej (52% badanych), niewystarczająca ilość miejsc parkingowych (46% badanych) oraz niewystarczający dostęp do komunikacji zbiorowej (44% badanych). Natomiast w obszarze dotyczącym sfery technicznej, większość badanych (65%) wskazała na zły lub niewystarczający stan infrastruktury drogowej.

Ankietowane osoby uważają, iż największym potencjałem Gminy Kuźnia Raciborska jest edukacja, takiej odpowiedzi udzieliło 38% badanych. Dla 29% to bezpieczeństwo, kapitał ludzki oraz oferta sportowo-rekreacyjna (place zabaw, boiska, itp.). Respondenci wskazywali także na dobrą lokalizację Gminy, usytuowanie w bliskości terenów leśnych jako możliwości rozwoju Gminy.

Powyższe informacje świadczą o występującym zjawisku kryzysowym na terenie miasta Kuźnia Raciborska w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej oraz technicznej. W celu delimitacji obszarów rewitalizacji dokonano pogłębionej analizy oraz przytoczono opinie mieszkańców miasta Kuźnia Raciborska zgodnie ze wzorem formularza konsultacyjnego.

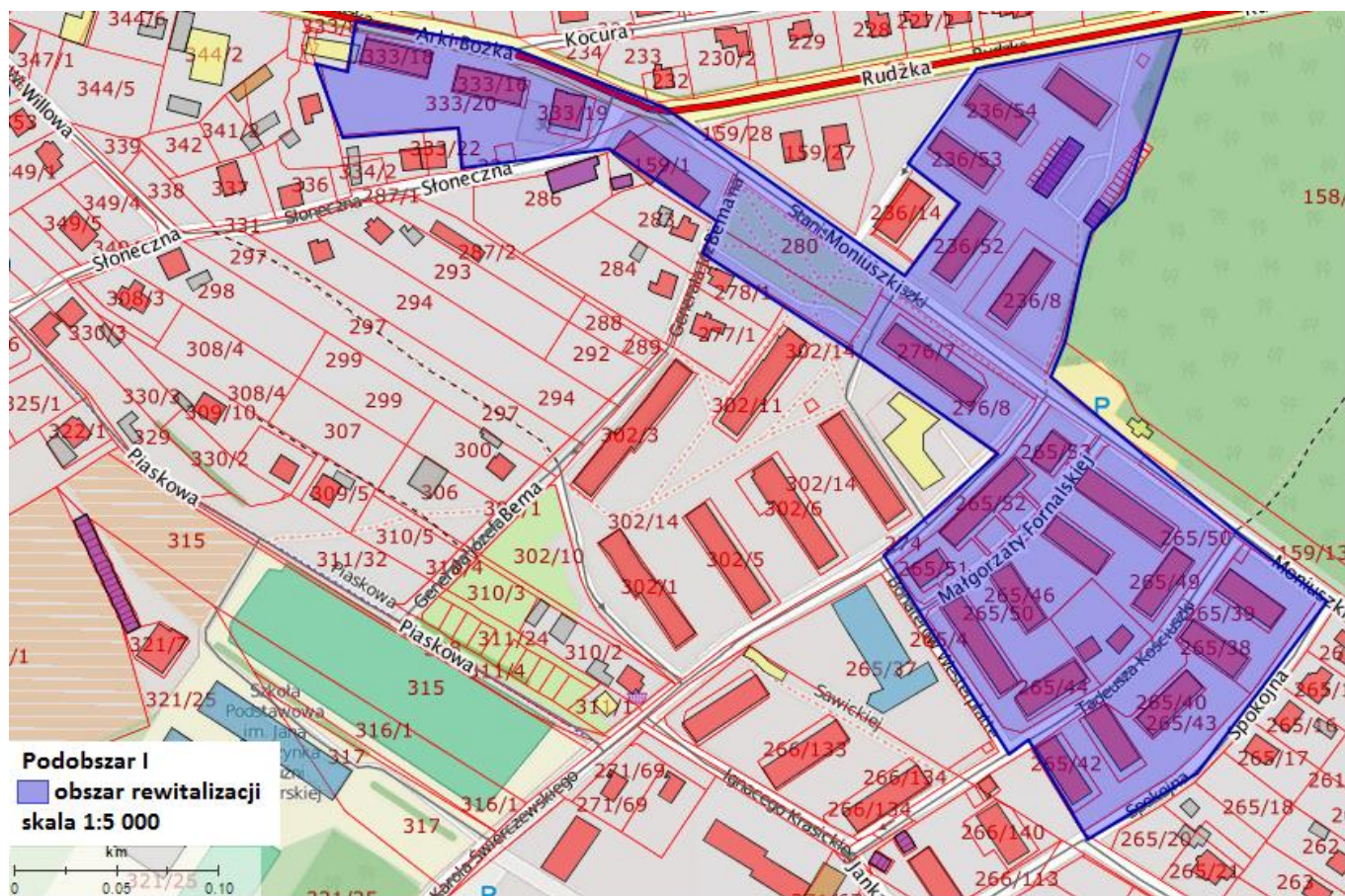
Duża liczba mieszkańców Kuźni Raciborskiej korzystała ze świadczeń Ośrodka Pomocy Społecznej. Według danych przekazanych od Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej największym wsparciem w ramach rewitalizacji powinni zostać objęci mieszkańcy osiedli

przy ul. Małgorzaty Fornalskiej, Rudzkiej, Stanisława Moniuszki i Arki Bożka oraz budynków komunalnych przy ul. Kolejowej i Tartacznej. Ponadto mieszkańcy budynków socjalnych przy ul. Strażackiej również wymagają szerokiego wsparcia z uwagi na trudną sytuację życiową rodzin zamieszkujących ten obszar. Mieszkańcy tych terenów korzystają z świadczeń Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. W 2015 r. można było zauważyć następujące problemy: ponadprzeciętna liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby, ubóstwa, potrzeby ochrony macierzyństwa, bezradności opiekuńczo-wychowawczej oraz bezrobocia.

Interesariusze rewitalizacji z obszaru miasta Kuźnia Raciborska zostali poproszeni o wskazanie obszarów w mieście, które ich zdaniem powinny zostać poddane rewitalizacji, negatywnych zjawisk jakie występują na wskazanym obszarze oraz przykładów przedsięwzięć, które należy podjąć na wskazanym obszarze aby ograniczyć negatywne zjawiska.

Najczęściej pojawiającymi się odpowiedziami dot. propozycji obszarów będących w szczególnej sytuacji kryzysowej w opinii ankietowanych były teren osiedla przy ul. Małgorzaty Fornalskiej, Arki Bożka, Plac Zwycięstwa, mieszkania socjalne przy terenach zalewowych przy ul. Strażackiej, tereny przemysłowe i niezagospodarowane wraz z siecią dróg dojazdowych do tych obszarów oraz teren kąpieliska Wodnik. Negatywne zjawiska wraz z propozycjami przedsięwzięć według ankietowanych zostały przedstawione poniżej dla każdego z wyznaczonych podobszarów rewitalizacji. Ponadto konsultacje społeczne projektu uchwały w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji wskazały na konieczność objęcia rewitalizacją wskazanych poniżej podobszarów rewitalizacji. Interesariusze na formularzach konsultacyjnych wskazywali uzasadnienie potrzeby powiększenia obszarów.

Podobszar I

Rysunek 5.5-1 Podobszar I rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://portal.gison.pl/kuzniaraciborska/>

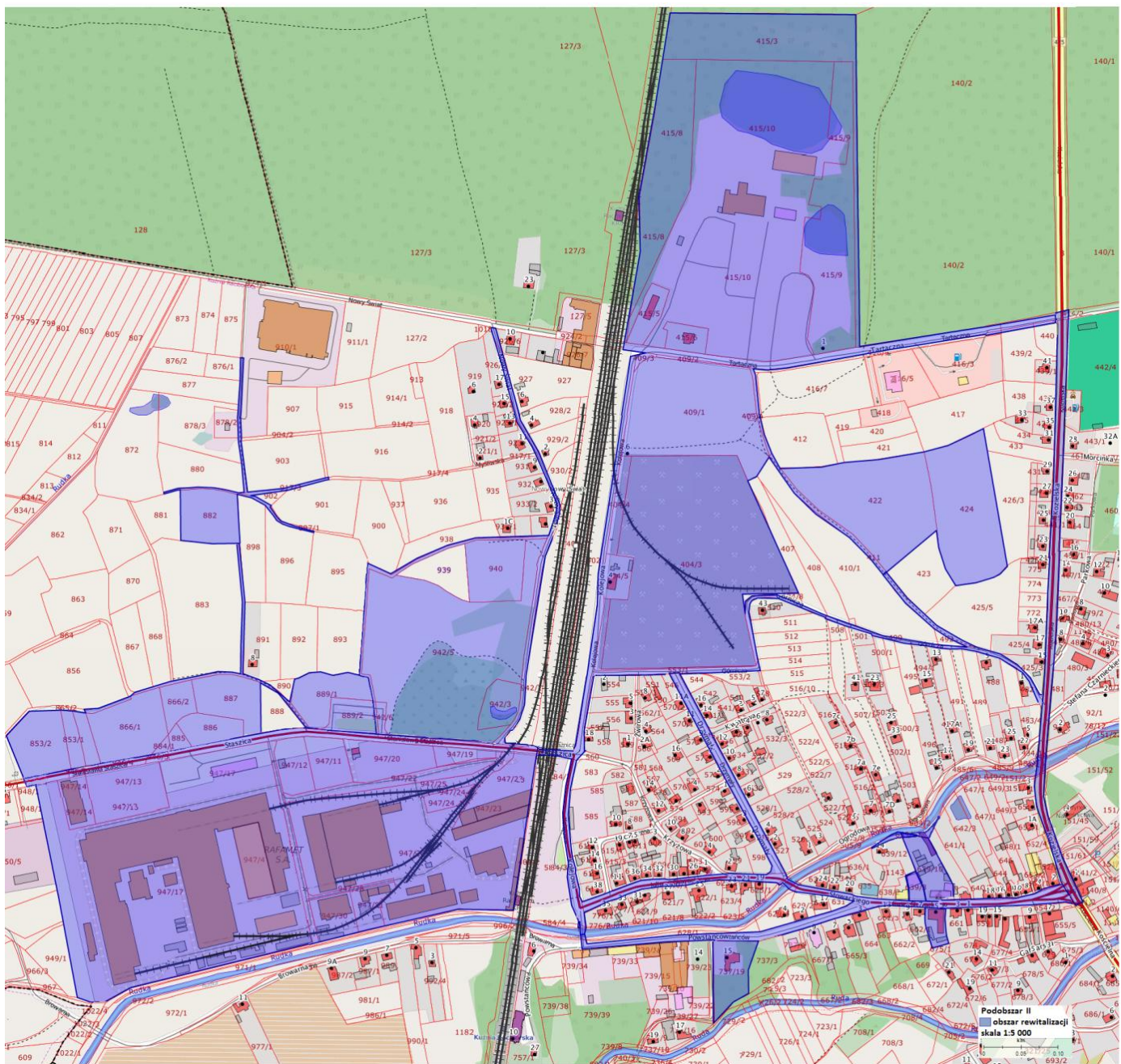
Podobszar I obejmuje tereny osiedli przy ul. Małgorzaty Fornalskiej, Rudzkiej, Stanisława Moniuszki oraz Arki Bożka. Powierzchnia podobszaru I zajmuje 54 094,543 m² i jest zamieszkała przez 1 043 mieszkańców.

Na wskazanym obszarze rewitalizacji koncentrują się liczne zjawiska kryzysowe zdiagnozowane w mieście Kuźnia Raciborska, opisane powyżej, które wymagają szybkiej interwencji oraz działania w celu ich eliminacji lub znaczącego ograniczenia. Ze względu na duże zaludnienie niniejszego terenu należy przewidzieć organizację różnokierunkowych działań aktywizujących dla mieszkańców, które mogą sprzyjać zmniejszeniu poczucia wykluczenia, a także ograniczyć przyczyny innych zaobserwowanych negatywnych zjawisk.

Według ankietowanych i przeprowadzonej wizji lokalnej zjawiskiem o charakterze funkcjonalno-przestrzennym jest nieodpowiadający potrzebom mieszkańców standard terenów rekreacyjnych i placów zabaw. Bardzo brakuje głębszego przyjrzenia się specyficznym potrzebom różnych grup wiekowych i osób o różnym stanie sprawności. Zadbane otoczenie osiedli wraz z parkiem staną się miejscem integracji dzieci i młodzieży, a dla starszych będą miejscem bezpiecznego odpoczynku na świeżym powietrzu. Wyeksploatowane drogi i parkingi wymagają odnowy.

Budynki znajdujące się na niniejszym podobszarze należą do zasobu gminnego, z czego większość wymaga remontów. Bardzo duża liczba budynków w złym stanie wpływa negatywnie na charakter miasta. W podobszarze I rewitalizacji budynki posiadają indywidualne i nieefektywne źródła energii cieplnej. Podłączenie budynków do instalacji gazowej bądź ciepłowniczej stanowi bezpośrednie nawiązanie do poprawy jakości powietrza atmosferycznego. Ograniczenie emisji zanieczyszczeń oraz poprawa efektywności energetycznej, nastąpią poprzez realizację kompleksowej termomodernizacji budynku. Takie projekty zostały również zaproponowane w ankietach celem ograniczenia negatywnych zjawisk występujących na osiedlu oraz poprawy jakości życia społeczności lokalnej.

Podobszar II

Rysunek 5.5-2 Podobszar II rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://portal.gison.pl/kuzniaraciborska/>

Podobszar II obejmuje tereny przemysłowe, poprzemysłowe i mieszkalne przy ul. Kolejowej oraz Tartacznej. Powierzchnia podobszaru II zajmuje 682 956,619 m² i jest zamieszkały przez 37 mieszkańców.

Konieczne jest przyciągnięcie do miasta dużych przedsiębiorstw produkcyjnych generujących dużo miejsc pracy. Stąd konieczność rekultywacji terenów zanieczyszczonych i ich uzbrojenie celem podniesienia jakości oferty inwestycyjnej miasta. Zdaniem ankietowanych działania gminy powinny zmierzać w kierunku poszukiwania rozwiązań, które umocniłyby przedsiębiorstwa lokalne, które mają znaczący wpływ nie tylko na rozwój miasta oraz kształtowanie jego wizerunku, ale także pośrednio na jakość życia mieszkańców. Jest tu możliwe utworzenie strefy aktywności gospodarczej. Na terenach pokopalnianych można zlokalizować nowe przedsiębiorstwa, w których zatrudnienie znajdą mieszkańcy zidentyfikowanych w mieście terenów zdegradowanych. Po wykonaniu prac rekultywacyjnych, przebudowie układu drogowego i utworzeniu niezbędnej infrastruktury teren może stać się atrakcyjnym miejscem inwestycyjnym. Możliwa jest tu działalność produkcyjna i usługowa. Położenie przy drodze powiatowej (ul. Staszica) oraz linii kolejowej tworzą dogodne warunki do lokalizacji firm logistycznych i transportowych. Takie wykorzystanie tego terenu spowoduje utworzenie miejsc pracy, co stanowi szansę na poprawę sytuacji sąsiadujących podobszarów rewitalizacji. Teren ten charakteryzuje się niską jakością dróg lokalnych, które nie są dostosowane dla potrzeb zabudowy mieszkaniowej i terenów inwestycyjnych pod transport lokalny oraz ciężki.

Na niniejszym podobszarze zlokalizowany jest teren przemysłowy „Rafamet” S.A. Firma jest producentem obrabiarek specjalnych do obróbki kolejowych zestawów kołowych i należy w tej branży do czołówki przedsiębiorstw działających na rynku globalnym. W związku z powyższym konieczne będzie podjęcie działań wpływających na poprawę jakości środowiska poprzez redukcję emisji gazów cieplarnianych, poprawę jakości odprowadzanych ścieków do rzeki, ponadto działań wpływających na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym dla poprawy życia i zdrowia mieszkańców Gminy.

Gmina powinna podejmować działania, których efektem będzie wypracowanie odpowiedniego wizerunku miasta jako optymalnej lokalizacji dla biznesu. Stąd też konieczne jest przyciągnięcie do miasta dużych przedsiębiorstw produkcyjnych generujących dużo miejsc pracy. Stąd konieczność rekultywacji terenów poprzemysłowych i inwestycyjnych wraz z ich uzbrojeniem celem podniesienia jakości oferty inwestycyjnej miasta.

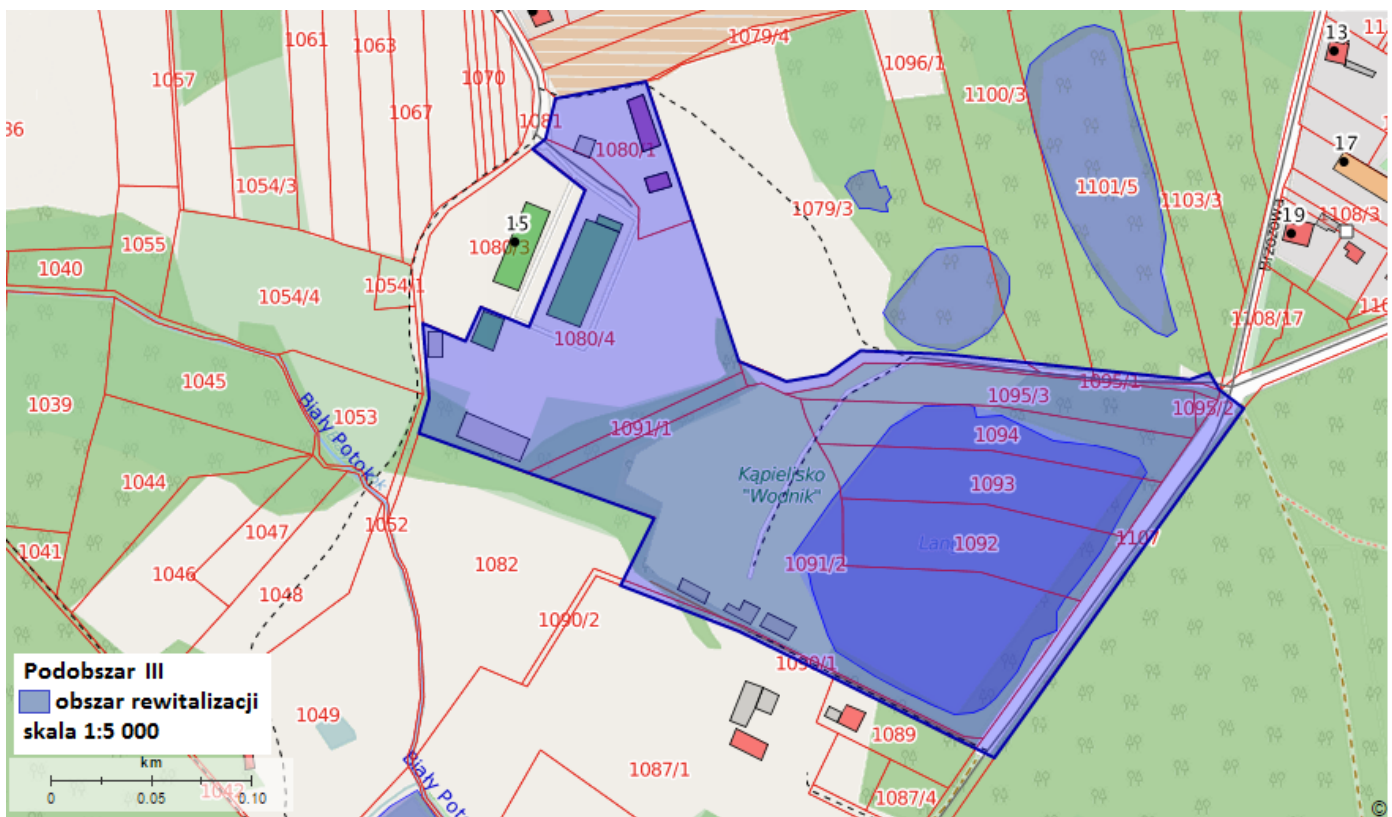
Działania gminy powinny zmierzać w kierunku poszukiwania rozwiązań, które umocniłyby przedsiębiorstwa lokalne, które mają znaczący wpływ nie tylko na rozwój miasta oraz kształtowanie jego wizerunku, ale także pośrednio na jakość życia mieszkańców. Jednym z elementów wpływających na potencjał rozwoju gospodarczego jest odpowiednia liczba pracowników o kwalifikacjach odpowiadających lokalnemu rynkowi pracy, a także ich elastyczność w uzupełnianiu kompetencji zawodowych zgodnie z potrzebami pracodawców.

Na niniejszym terenie znajdują się zniszczone pod wpływem czasu lokale socjalne przy ulicy Kolejowej i Tartacznej. Utworzenie nowych mieszkań socjalnych wpłynie na poprawę sytuacji

życiowej rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji oraz przeciwdziałania zjawiskom patologicznym wśród lokalnej społeczności. Realizacja tego zadania pozwoli na zwiększenie możliwości uzyskania samodzielnego lokalu mieszkaniowego przez osoby tego potrzebujące. Ponadto projekt polegający na przekształceniu budynków na obiekty socjalne przyczyni się do poprawy estetyki budynków i przestrzeni sołectwa. W związku z powyższym oba zadania są ze sobą ściśle powiązane.

W ramach Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023 zamierza się prowadzić działania aktywizujące skierowane do lokalnej społeczności zamieszkującej podobszar. Zdaniem ankietowanych na niniejszym podobszarze występuje największe poczucie wykluczenia. Eliminacja zjawisk patologicznych oraz integracja lokalnej społeczności zamieszkującej mieszkania komunalne to działania jakie należy podjąć w ramach rewitalizacji w opinii ankietowanych.

Podobszar III

Rysunek 5.5-3 Podobszar III rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://portal.gison.pl/kuzniaraciborska/>

Podobszar III obejmuje teren kąpieliska Wodnik oraz obszar przyległy. Powierzchnia podobszaru III zajmuje 55 923,405 m² i jest terenem niezamieszkałym.

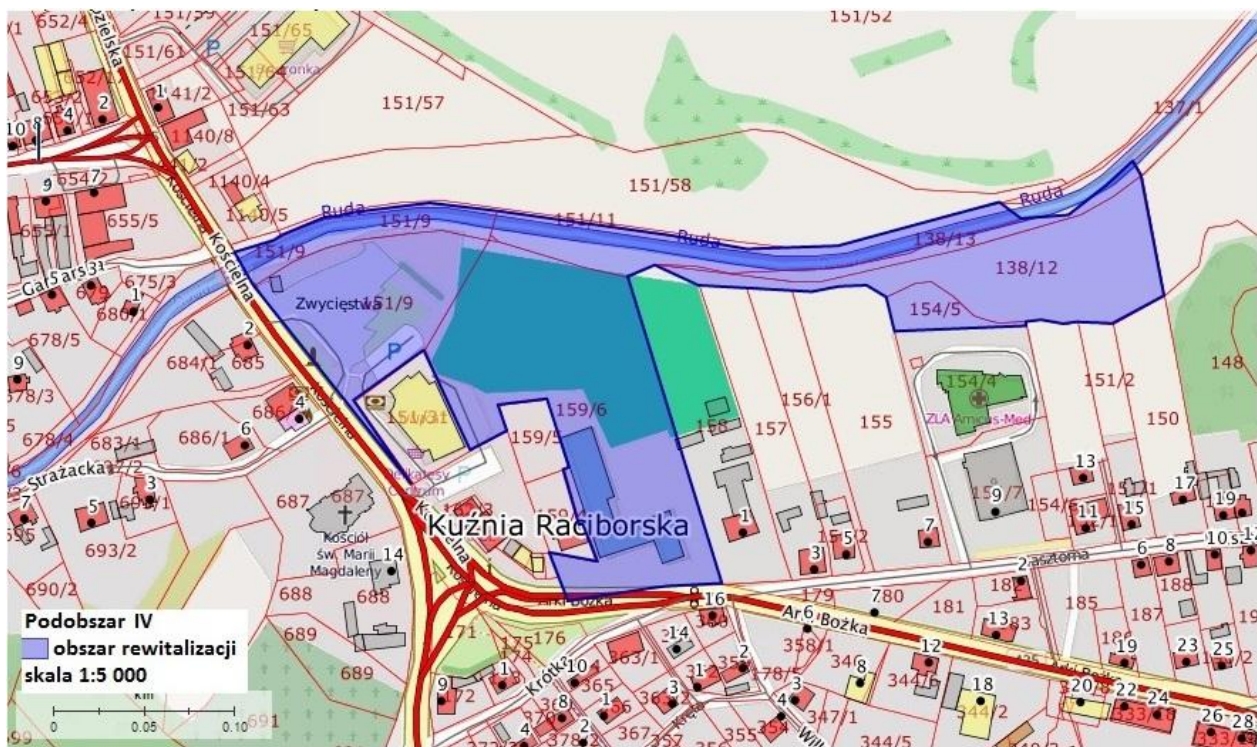
Potencjał podobszaru związany jest z centralnym położeniem, bezpośrednio przy pozostałych podobszarach rewitalizacji. Zagospodarowanie tego podobszaru zwiększy możliwości rekreacyjne dla mieszkańców położonych niedaleko podobszarów rewitalizacji a także stworzy nowe lokale socjalne.

Ankietowani zwrócili uwagę na niski stan estetyczny i techniczny kąpieliska Wodnik oraz brak podstawowych elementów terenu rekreacyjnego.

Warto rozważyć odnowę terenu rekreacyjnego. Wobec zdiagnozowanego niedostatku infrastruktury sportowo – rekreacyjnej w mieście Kuźnia Raciborska taka forma renowacji terenu przyczyniłaby się do rozwiązania jednego z istotnych problemów obszaru rewitalizacji. Po przeprowadzeniu działań renowacyjnych teren może stać się ważnym miejscem rekreacji w otoczeniu przyrody. Teren ten jest doskonałym miejscem na utworzenie bazy noclegowej. Takie działanie przyciągnie mieszkańców okolicznych Gmin do miasta, tym samym zwiększając ruch turystyczny. Takie wykorzystanie tego terenu spowoduje utworzenie miejsc pracy, co stanowi szansę na poprawę sytuacji sąsiadujących podobszarów rewitalizacji nr I, II i V. Poprawa jakości i rozszerzenie bazy rekreacyjno-noclegowej będą odpowiedzią na niedostatek wysokiej jakości terenów rekreacyjnych na zdegradowanych i wskazanych do rewitalizacji zamieszkałych podobszarach miasta.

Problemem w ujęciu bezpieczeństwa socjalnego jest niewystarczająca i zbyt niska jakość istniejących lokali socjalnych. Z tego względu koniecznym wydaje się wspólnie z działaniami rewitalizacyjnymi dokonanie przedsięwzięć w zakresie ich rozbudowy i modernizacji. Przekształcenie budynków niezagospodarowanych na obiekty socjalne przyczyni się do poprawy przestrzeni miasta oraz zwiększy możliwości uzyskania lokalu mieszkalnego przez osoby będące w trudnej sytuacji.

Podobszar IV

Rysunek 5.5-4 Podobszar IV rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://portal.gison.pl/kuzniaraciborska/>

Podobszar IV obejmuje teren wzdłuż rzeki Ruda oraz Plac Zwycięstwa. Powierzchnia podobszaru IV zajmuje 39 979,668 m² i jest to teren niezamieszkały.

Zdiagnozowanym zjawiskiem o charakterze funkcjonalno-przestrzennym jest nieodpowiadający potrzebom mieszkańców standard terenów rekreacyjnych. Bardzo brakuje głębszego przyjrzenia się specyficznym potrzebom różnych grup wiekowych i osób o różnym stanie sprawności.

Tereny rekreacyjne umożliwiają bezpieczny i atrakcyjny sposób spędzania czasu wolnego dzieci i młodzieży, ucząc odpowiedzialności za najbliższe otoczenie, pomagając nawiązywać przyjaźnie, uczyć współpracy.

Teren posiada potencjał rekreacyjny, stwarza warunki do dalszego rozwoju infrastruktury sportowej i wypoczynkowej (ogólnodostępna przestrzeń rekreacyjna, ścieżki rowerowe, boiska). Zagospodarowanie tego podobszaru zwiększy możliwości rekreacyjne dla mieszkańców położonych niedaleko podobszarów rewitalizacji, a także turystów odwiedzających miasto.

W skład podobszaru wchodzi teren posiadający niezaprzeczalne walory krajobrazowe o dużym potencjale przyrodniczym, jednocześnie umożliwiające łatwy dostęp przy wykorzystaniu istniejącej infrastruktury drogowej. Teren położony jest w bezpośrednim sąsiedztwie rzeki Ruda, pomiędzy jej korytem, a budynkiem Ośrodka Zdrowia. Na dzień sporządzania dokumentu został wykonany projekt budowy przystani wodnej w starorzeczu rzeki Ruda, przeznaczonej dla uprawiania sportu i turystyki w formie indywidualnej lub zorganizowanej, polegającego na spływach kajakowych rzeką Rudą. Wybrana lokalizacja projektowanej przystani wodnej wykorzystuje sprzyjające warunki dla zorganizowania miejsca związanego z turystyką w postaci żeglugi śródlądowej. Odpowiednim uzupełnieniem budowy przystani będzie utworzenie ciągu pieszo-rowerowego wraz z infrastrukturą parkingową, aby zapewnić jak najlepszy dostęp terenów rekreacyjnych dla osób z pozostałych podobszarów rewitalizacji.

Na niniejszym podobszarze znajduje się Plac Zwycięstwa, którego stan jest mało atrakcyjny. Zdaniem osób uczestniczących w ankietyzacji Plac Zwycięstwa powinien być wizytówką miasta z uwagi na jego lokalizację w centrum Kuźni Raciborskiej. Jednakże brak odpowiedniego zagospodarowania terenu nie daje możliwości aktywnego spędzania wolnego czasu, czy odpoczynku. Miejsce stwarza potencjał dla organizacji letnich imprez plenerowych, oferty kulturalnej w mieście umożliwiającej twórcze spędzanie czasu wolnego. Plac Zwycięstwa miałby otrzymać nowy wizerunek i nowe funkcje, tak, aby stał się żywą częścią miasta.

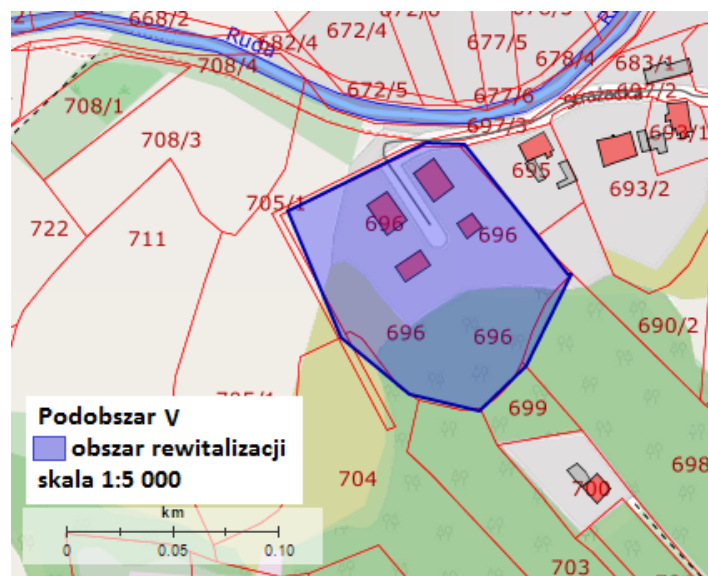
Infrastruktura sportowa znajdująca się na tym terenie wymaga podjęcia działań rekultywacyjnych. Niezadowolający stan techniczno-użytkowy kortu tenisowego oraz boiska nie zachęca mieszkańców miasta do podejmowania aktywności sportowej na tych obiektach, tym samym ograniczając możliwości mieszkańców, głównie dzieci do integracji i rozwijania zdrowego stylu życia.

Działania infrastrukturalne przyczynią się do odnowy przestrzeni publicznej miasta, stworzenia strefy spędzania wolnego czasu, poprawy bezpieczeństwa komunikacyjnego, co przełoży

się na poprawę jakości życia społeczności lokalnej, poczucie bezpieczeństwa oraz zwiększenie stopnia integracji. Zagospodarowanie terenu może zwiększyć atrakcyjność inwestycyjną i osadniczą Gminy, przyciągając przedsiębiorców oraz inwestorów, którzy stworzą nowe miejsca pracy dla społeczności lokalnej.

Utworzenie nowoczesnych terenów rekreacyjnych i sportowych odbuduje więzi społeczne mieszkańców terenu całej Gminy, poprawi warunki spędzania czasu wolnego, a ponadto doprowadzi do odnowy przestrzeni publicznej.

Podobszar V

Rysunek 5.5-5 Podobszar V rewitalizacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://portal.gison.pl/kuzniaraciborska/>

Podobszar V obejmuje teren przy ulicy Strażackiej. Powierzchnia podobszaru V zajmuje 10 515,442 m² i jest zamieszkały przez 31 osób.

Na tym terenie znajdują się budynki socjalne niedoinwestowane, często niespełniające współczesnych standardów wyposażenia w media, co negatywnie wpływa na obszar rewitalizacji. W budynkach o złym i bardzo złym stanie technicznym mieszkają w dużej mierze osoby w trudnej sytuacji materialnej. Taki stan mieszkalnictwa utrwała występujące tam problemy społeczne. Program rewitalizacji jest ważnym narzędziem poprawy stanu zasobu komunalnego. Bez radykalnej poprawy jakości środowiska mieszkaniowego inne działania rewitalizacyjne nie przyniosą oczekiwanych efektów. Według ankietowanych i przeprowadzonej wizji lokalnej budynki przy ul. Strażackiej wymagają odnowy technicznej.

Zamierza się prowadzić działania aktywizujące wśród lokalnej społeczności zamieszkującej mieszkania komunalne, które przyczynią się do zmniejszenia poczucia wykluczenia. Przedsięwzięcia te będą wsparciem dla całych rodzin znajdujących się w ciężkiej sytuacji życiowej, umożliwią im rozwój, przyczyniając się do faktycznego rozwiązania problemów społecznych i pozwalając przeciwdziałać dziedziczeniu złych wzorców przez kolejne pokolenia.

Ponadto osoby ankietowane w ramach przedsięwzięć jakie należy podjąć na zamieszkałych obszarach wskazywały zajęcia motywacyjne, edukacyjne, oraz punkty dostępu do pomocy psychologicznej i terapeutycznej.

Ze względu na opisane powyżej nawarstwienie się problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych, technicznych wskazane podobszary zostały wybrane jako te, które należy poddać procesowi rewitalizacji, ponieważ wymagają wsparcia w największym stopniu. Zaproponowane podobszary rewitalizacji stanowią największy potencjał dla rozwoju gminy Kuźnia Raciborska i wyprowadzenia jej z sytuacji kryzysowej.

9 Zagrożenie powodzią i strefa ochronna w obszarze rewitalizacji

Zagrożenie powodzią

Zgodnie z art. 88l ust. 1 ustawy z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2015 r. poz. 469 z późn. zm.) ochrona przed powodzią jest zadaniem organów administracji rządowej i samorządowej. W związku z powyższym przeprowadzono analizę obszaru rewitalizacji pod kątem zagrożenia powodziowego. W tym celu wykorzystano mapy zagrożenia powodziowego, mapy ryzyka powodziowego oraz plany zarządzania ryzykiem powodziowym. Analiza wykazała, że część terenów objętych rewitalizacją położona jest w zasięgu obszarów szczególnego zagrożenia powodzią. Poprzez obszary szczególnego zagrożenia powodzią rozumie się (zgodnie z zapisami ustawy Prawo wodne):

- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat,
- obszary, na których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat,
- obszary, między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w który wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wyspy i przymuliska, o których mowa w art. 18, stanowiące działki ewidencyjne,
- pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Poniższa tabela przedstawia występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią na wyznaczonych podobszarach rewitalizacji. Ponadto zasięg obszarów szczególnego zagrożenia (prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi 1% - raz na 100 lat) został umieszczony na załącznikach mapowych do Gminnego Programu Rewitalizacji.

Tabela 9-1 Występowanie podobszarów szczególnego zagrożenia powodzią

Numer podobszaru	Występowanie obszarów szczególnego zagrożenia powodzią
I	Brak
II	Część podobszaru
III	Brak
IV	Brak
V	Część podobszaru

Zgodnie z zapisami art. 88l ustawy Prawo wodne na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych, z wyjątkiem dróg rowerowych;
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód oraz brzegu morskiego, budową, przebudową lub remontem drogi rowerowej, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie oraz czynności związanych z wyznaczaniem szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego.

Jeżeli nie utrudni to zarządzania ryzykiem powodziowym, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od powyższych zakazów, określając warunki niezbędne dla ochrony przed powodzią.

Na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują również zakazy dotyczące lokalizowania przedsięwzięć oraz czynności, które mogą pogorszyć jakość wód w przypadku wystąpienia powodzi. Zakazy te określone są w art. 40 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo wodne, zgodnie z którym na obszarze szczególnego zagrożenia powodzią zakazuje się:

- lokalizowania nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko⁵,
- gromadzenia ścieków, odchodów zwierzęcych, środków chemicznych, a także innych materiałów, które mogą zanieczyścić wody,
- prowadzenia odzysku lub unieszkodliwiania odpadów, w tym w szczególności ich składowania.

Jeżeli nie spowoduje to zagrożenia dla jakości wód w przypadku wystąpienia powodzi, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej może, w drodze decyzji, zwolnić od zakazu, o którym mowa w art. 40 ust. 1 pkt 3, określając warunki niezbędne dla ochrony jakości wód.

Decyzję w sprawie zwolnienia od zakazów obowiązujących na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią, w granicach administracyjnych RZGW w Gliwicach, wydaje Dyrektor RZGW w Gliwicach, w oparciu o zapisy art. 88l ust. 2 i/lub art. 40 ust. 3 ustawy Prawo wodne na indywidualny wniosek inwestora.

⁵ dotyczy przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko i mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2010 r. Nr 213, poz. 1397 z późn.zm.)

Na podstawie art. 88l ust. 1a pkt 1 ustawy Prawo wodne budowa, przebudowa lub remont drogi rowerowej oraz wyznaczanie szlaku turystycznego pieszego lub rowerowego na obszarach szczególnego zagrożenia wymaga zgłoszenia dyrektorowi regionalnego zarządu gospodarki wodnej.

Strefa ochronna

Na terenie Gminy Kuźnia Raciborska znajduje się strefa ochronna ustalona Decyzją Lokalizacyjną nr 046/76 z dnia 23.06.1976 r. dla obiektu technicznego.

Strefę ochronną wprowadza się w celu:

- Zabezpieczenia pełnego wykorzystania funkcji obiektu
- Wyeliminowania możliwości zakłóceń
- Bezpieczeństwa ludności
- Zabezpieczenia obiektu przed bezpośrednim wglądem, penetracją i podsłuchem.

Podobszary rewitalizacji (z wyłączeniem terenów podobszaru II rewitalizacji nad ul. Tartaczną) zlokalizowane są w zewnętrznej strefie ochronnej obiektu technicznego Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Katowicach. Pas ograniczeń budownictwa wysokościowego i przemysłowego to obszar wymagający ograniczeń w inwestowaniu w którym obowiązują uzgodnienia w zakresie wysokości obiektów, linii energetycznych, masztów radiostacji, wież, itp. których wysokość lub oddziaływania zakłóca lub mogą ograniczyć możliwości bojowe obiektu. W granicach tego pasa wydanie zgody na lokalizację zabudowy stałej lub tymczasowej powinno być uzgodnione z właściwymi organami wojskowymi.

10 Powiązanie z dokumentami strategicznymi Gminy

Gminny Program Rewitalizacji zachowuje zgodność z dokumentami strategicznymi oraz planistycznymi Gminy Kuźnia Raciborska, Powiatu Raciborskiego, Województwa Śląskiego oraz kraju. Jedną z cech charakteryzujących programy rewitalizacji jest ich komplementarność z dokumentami określającymi kierunki rozwoju Gminy, tj. dokumentami strategicznymi i planistycznymi, są również powiązane z diagnozą społeczną i gospodarczą Gminy przedstawioną w niniejszym dokumencie.

Cele i założenia Gminnego Programu Rewitalizacji wpisują się w postanowienia zawarte w dokumentach strategicznych obowiązujących w Gminie, powiecie i województwie. Analizie powiązań poddano następujące dokumenty:

- Strategię Rozwoju Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016-2025,
- Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016-2024,
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kuźnia Raciborska,

- Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024,
- Strategię Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2014-2020,
- Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego do 2020 roku „Śląskie 2020+”.

Cele główne Programu zostały powiązane z celami w innych dokumentach na zasadzie podobieństwa i zbieżności.

Poniższa tabela prezentuje powiązanie każdego celu głównego Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023 z innymi (wyżej wymienionymi) dokumentami strategicznymi gminy, powiatu oraz województwa.

Tabela 10-1. Powiązanie celów głównych GPR z dokumentami strategicznymi

Cel główny1: Integracja i aktywizacja lokalnej społeczności	
Dokument strategiczny	Powiązanie z celami
Strategia Rozwoju Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016-2025	Cel strategiczny 4: Integracja i aktywizacja społeczna Cel operacyjny 1. Wzmacnianie kapitału społecznego Cel operacyjny 2. Rozwój usług społecznych
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016-2024	Cel strategiczny 1: Przeciwdziałanie ubóstwu, bezrobociu i bezdomności z wykorzystaniem zasobów własnych i środków zewnętrznych oraz zapobieganie ich skutkom Cel operacyjny 2. Wspieranie i aktywizowanie zawodowe osób bezrobotnych i poszukujących pracy Cel strategiczny 5: Rozwój kapitału społecznego i ludzkiego
Strategia Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2014-2020	Cel strategiczny C2. Wysokie kompetencje i aktywność mieszkańców powiatu
Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego do 2020 roku „Śląskie 2020+”	Cel operacyjny: B.2. Rozwój kompetencji, umiejętności i wzrost poziomu aktywności mieszkańców Cel operacyjny: B.3. Harmonia społeczna i wysoki kapitał zaufania oraz dogodne warunki życia mieszkańców
Cel główny 2: Wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności gospodarczej	
Dokument strategiczny	Powiązanie z celami
Strategia Rozwoju Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016-2025	Cel strategiczny 1: Wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności gospodarczej Cel operacyjny 1: Zapewnienie rozwoju ekonomiczno-gospodarczego Cel operacyjny 2: Zwiększenie atrakcyjności terenów inwestycyjnych Cel operacyjny 3: Tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju przedsiębiorczości
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kuźnia Raciborska	Cel strategiczny C ₁ : Wykorzystanie walorów wyróżniających gminę w regionie dla utworzenia nowych miejsc pracy i zagospodarowania prognozowanego wzrostu podaży rąk do pracy
Strategia Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2014-2020	Cel strategiczny C1. Rozwój gospodarczy powiatu raciborskiego Cel szczegółowy C1.1. Wysoka atrakcyjność inwestycyjna powiatu raciborskiego oraz dogodne warunki dla rozwoju lokalnych przedsiębiorstw
Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego do 2020 roku „Śląskie 2020+”	Cel operacyjny: A.1. Innowacyjne i kreatywne przedsiębiorstwa oraz produkty województwa Cel operacyjny: A.3. Konkurencyjna gospodarka województwa oparta na elastyczności i specjalizacji firm oraz strukturach sieciowych

Cel główny 3: Poprawa jakości życia społeczności lokalnej i podniesienie atrakcyjności osadniczej Gminy	
Dokument strategiczny	Powiązanie z celami
Strategia Rozwoju Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016-2025	<p>Cel strategiczny 2: Poprawa ładu przestrzennego</p> <p>Cel operacyjny 1. Rozwój infrastruktury drogowej oraz transportu intermodalnego, łączącego linię kolejową, wodną i drogową</p> <p>Cel operacyjny 2: Poprawa infrastruktury technicznej</p> <p>Cel operacyjny 3: Budowa i modernizacja przestrzeni funkcjonalnej</p> <p>Cel strategiczny 3: Rozwój turystyki i rekreacji</p> <p>Cel operacyjny 1: Budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej oraz rekreacyjnej</p> <p>Cel operacyjny 3. Ochrona środowiska naturalnego</p>
Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2016-2024	<p>Cel strategiczny 4.: Dbłość o bezpieczeństwo mieszkańców gminy poprzez działania o charakterze profilaktycznym i prewencyjnym, skuteczną realizację zadań służb odpowiedzialnych za zapewnienie porządku i bezpieczeństwa, jak również umacnianie wsparcia sąsiedzkiego</p> <p>Cel operacyjny 3. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców</p>
Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kuźnia Raciborska	<p>Cel strategiczny C2: Kształtowanie pożądanych standardów infrastruktury technicznej</p> <p>Cel strategiczny C3: Kształtowanie pożądanych warunków zamieszkania i zaspokojenia potrzeb bytowych i kulturowych społeczności gminy</p> <p>Cel strategiczny C4: Modernizacja istniejącego układu komunikacyjnego w celu powiększenia możliwości wykorzystania szans rozwoju wynikających z położenia w regionie</p>
Program Ochrony Środowiska dla Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2020 z perspektywą na lata 2021-2024	<p>Cel długoterminowy: Osiągnięcie odpowiedniej jakości powietrza zgodnie z obowiązującymi standardami</p> <p>Cele krótkoterminowe: Sukcesywna redukcja emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno – bytowego do poziomu nie powodującego negatywnego oddziaływania na jakość powietrza</p> <p>Wdrożenie mechanizmów ograniczających negatywny wpływ transportu na jakość powietrza poprzez remont dróg, rozwój ruchu rowerowego</p> <p>Wspieranie inwestycji wykorzystujących technologie mające na celu efektywne wykorzystanie energii</p>
Strategia Rozwoju Powiatu Raciborskiego na lata 2014-2020	<p>Cel strategiczny C1. Rozwój gospodarczy powiatu raciborskiego</p> <p>Cel szczegółowy C1.3. Rozwój oferty turystycznej oraz oferty usług czasu wolnego wykorzystującej walory przyrodniczo-kulturowe powiatu</p> <p>Cel strategiczny C2. Wysokie kompetencje i aktywność mieszkańców powiatu</p> <p>Cel szczegółowy C2.1. Dostępność infrastruktury i usług społecznych umożliwiających podnoszenie jakości kapitału ludzkiego powiatu w aspekcie wiedzy, umiejętności, przedsiębiorczości, aktywności społecznej i kondycji zdrowotnej</p> <p>Cel strategiczny C3. Wyróżniające warunki budujące wysoką jakość życia w powiecie</p> <p>Cel szczegółowy C3.2. Wysoka jakość zagospodarowania przestrzennego powiatu przejawiająca się w estetyce i funkcjonalności przestrzeni oraz czystości środowiska przyrodniczego</p>
Strategia Rozwoju Województwa Śląskiego do 2020 roku „Śląskie 2020+”	<p>Cel operacyjny: C.1. Zrównoważone wykorzystanie zasobów środowiska</p> <p>Cel operacyjny: C.3. Wysoki poziom ładu przestrzennego i efektywne wykorzystanie przestrzeni</p>

Warto także nadmienić, iż wskazane cele główne GPR są tożsame z celem głównym Narodowego Planu Rewitalizacji, którego założeniem jest: poprawa warunków rozwoju obszarów zdegradowanych w wymiarze przestrzennym, społecznym, kulturowym i gospodarczym. Realizacji tego celu służyć będzie tworzenie korzystnych warunków dla prowadzenia rewitalizacji w Polsce i położenie nacisku na holistyczne, zintegrowane podejście do prowadzenia takich działań.

Możliwość powiązania celów głównych Gminnego Programu Rewitalizacji z innymi celami określonymi w dokumentach strategicznych sprawia, że prezentowany dokument ma charakter kompleksowy, a realizowane w jego ramach działania można traktować w szerszej perspektywie znaczeniowej.

11 Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji

Realizacja działań przedstawionych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023 przyczyni się do wyprowadzenia ze stanu kryzysowego zdiagnozowanych obszarów zdegradowanych w sposób kompleksowy, poprzez zintegrowane działania na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki.

Wizja stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji zawiera opis pożądanego stanu docelowego w czterech aspektach (społecznym, gospodarczym, przestrzennie - funkcjonalnym i techniczno-budowlanym) i przedstawia się następująco:

Gmina Kuźnia Raciborska to obszar rozwijający się harmonijnie, zapewniający mieszkańcom możliwość rozwoju, integrację, wysoką jakość życia oraz łatwy dostęp do zróżnicowanej oferty publicznej. Wysoka jakość życia mieszkańców Gminy przejawia się poprzez rozwój budownictwa socjalnego oraz bazy ekonomiczno-gospodarczej, a także integrację społeczności lokalnej wokół wydarzeń kulturalnych.

Gmina korzysta z potencjału turystyczno-rekreacyjnego oraz obecnej infrastruktury turystyczno-rekreacyjnej, a także sportowej w szczególności poprzez tworzenie ciągów pieszo-rowerowych. Infrastruktura turystyczno-rekreacyjna stanowi źródło rozwoju ekonomicznego Gminy.

Na obszarach poddanych rewitalizacji wzrośnie poziom społecznej integracji oraz poczucia przynależności do miejsca zamieszkania. Zdecydowanej poprawie ulegnie standard życia rodzin korzystających z pomocy społecznej, poprzez rozwój mieszkań socjalnych w Gminie. Zapewnienie bezpieczeństwa i poczucia stabilizacji rodzinnej wśród części mieszkańców przyczyni się do poprawy sytuacji życiowej osób potrzebujących. Mając zapewnione podstawowe potrzeby życiowe (bezpieczeństwo, mieszkanie, sprzyjające środowisko i pomoc instytucjonalną), osoby te mogą myśleć o własnym rozwoju i ponownie stać się pełnoprawnymi, aktywnymi członkami społeczności lokalnej.

Dzięki wieloaspektowej odnowie przestrzeni publicznej, ograniczeniu bezrobocia i wynikającego z niego ubóstwa, w Gminie Kuźnia Raciborska będzie zachowany ład przestrzenny. Powstałe atrakcyjne miejsca służące aktywizacji i integracji społecznej mieszkańców zwiększą zainteresowanie mieszkańców imprezami sportowymi, kulturalnymi i rozrywkowymi, które prowadzić będą do odbudowy więzi społecznych oraz eliminacji wykluczenia społecznego. Gmina to teren atrakcyjny inwestycyjnie, z potencjałem dla rozwoju sfery gospodarczej.

W Gminie będzie zachowany zrównoważony rozwój ekonomiczno-gospodarczy w szczególności poprzez przygotowanie terenów inwestycyjnych zachęcających nowych inwestorów do lokowania kapitału finansowego na terenie gminy Kuźnia Raciborska, zapewni to miejsca pracy lokalnej społeczności oraz pozwoli na przyciąganie nowych mieszkańców w wieku produkcyjnym, co także wpłynie korzystnie na rozwój sieci osadniczej gminy. Rozwój ekonomiczno-gospodarczy poprawi ogólną kondycję gminy Kuźnia Raciborska.

Gmina Kuźnia Raciborska to obszar z czystym środowiskiem. Modernizacja sektora budynków mieszkalnych oraz użyteczności publicznej na terenie Gminy przyczyni się do ograniczenia zużycia energii cieplnej w tym sektorze, przyczyniając się do redukcji emisji gazów cieplarnianych.

Wizję tę pozwolą zrealizować cele główne i kierunki działań rewitalizacyjnych opisane w niniejszym dokumencie.

12 Cele i działania

Wyznaczone cele i działania zostały sformułowane na podstawie zdiagnozowanych problemów i potrzeb, mają za zadanie ograniczenie bądź eliminację negatywnych zjawisk.

Cele i działania określono na podstawie przeprowadzonej diagnozy, w oparciu o doświadczenie i wiedzę specjalistyczną, a także kierując się wynikami konsultacji społecznych. Cele oraz działania i zamierzenia pozwalające na osiągnięcie celów są spójne i powiązane z diagnozą obszaru rewitalizacji identyfikującą czynniki i przyczyny degradacji.

Celem strategicznym Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska do osiągnięcia w perspektywie 2023 roku to:

Poprawa jakości życia lokalnej społeczności poprzez ograniczenie wysokiej koncentracji problemów społecznych oraz rozwój ekonomiczny przy możliwie największej aktywności społecznej mieszkańców

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska będzie dokumentem obejmującym lata 2017 - 2023.

Cel główny nr 1: Integracja i aktywizacja lokalnej społeczności

Kierunki działań:

1. Odbudowa więzi społecznych i aktywizacja mieszkańców Gminy
2. Wzmacnianie kapitału społecznego
3. Podnoszenie kwalifikacji zawodowych poprzez uczestnictwo w programach aktywizacji zawodowej

Główni interesariusze:

- Mieszkańcy obszarów rewitalizacji
- Mieszkańcy całej Gminy
- Osoby bezrobotne
- Osoby korzystające z świadczeń pomocy społecznej

Cel główny nr 2: Wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności gospodarczej

Kierunki działań:

1. Tworzenie sprzyjających warunków do rozwoju przedsiębiorczości
2. Zwiększenie atrakcyjności terenów inwestycyjnych

Główni interesariusze:

- Mieszkańcy obszarów rewitalizacji
- Mieszkańcy całej Gminy
- Osoby bezrobotne
- Potencjalni inwestorzy
- Firmy, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą

Cel główny nr 3: Poprawa jakości życia społeczności lokalnej i podniesienie atrakcyjności osadniczej Gminy

Kierunki działań:

1. Odnowa przestrzeni publicznej Gminy
2. Poprawa estetyki Gminy poprzez zarządzanie terenów zielonych
3. Ograniczenie zużycia energii i redukcja emisji gazów cieplarnianych w sektorze publicznym i gospodarczym
4. Budowa i modernizacja infrastruktury turystycznej oraz rekreacyjnej
5. Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego
6. Rozwój infrastruktury drogowej oraz transportu intermodalnego
7. Poprawa warunków spędzania czasu wolnego poprzez budowę lub modernizację terenów rekreacyjnych, sportowych
8. Rozwój mieszkalnictwa socjalnego

Główni interesariusze:

- Mieszkańcy obszarów rewitalizacji
- Mieszkańcy całej Gminy
- Osoby korzystające z świadczeń pomocy społecznej

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska ujmuje działania, które przyczyniają się do osiągnięcia założonych celów w sposób kompleksowy. Efekty planowanych działań będą widoczne w strefie społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej i środowiskowej. W poniższej tabeli przyporządkowano celom głównym, rodzaje sfer, na które będą oddziaływać.

Tabela 12-1. Oddziaływanie realizacji celów głównych na sfery funkcjonalne

Cel główny	Sfera społeczna	Sfera gospodarcza	Sfera przestrzenno-funkcjonalna	Sfera techniczna	Sfera środowiskowa
1. Integracja i aktywizacja lokalnej społeczności	x				
2. Wzrost przedsiębiorczości i konkurencyjności gospodarczej		x	x	x	
3. Poprawa jakości życia społeczności lokalnej i podniesienie atrakcyjności osadniczej Gminy	x	x	x		x

13 Projekty rewitalizacyjne planowane do realizacji

Planowanego podstawowe projekty rewitalizacyjne

W poniższej tabeli przedstawiono zestawienie planowanych, podstawowych projektów rewitalizacyjnych zgłoszonych do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023, tj. takich bez których realizacja celów programu rewitalizacji nie będzie możliwa i obszar rewitalizacji nie będzie w stanie wyjść z kryzysowej sytuacji.

Tabela 13-1. Lista planowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych

Osiągnięcie celu głównego	L.p.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji projektu (adres)	Szacowana wartość projektu [tys. zł]	Źródło finansowania	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Podobszar I									
Cel główny nr 3	1	Działania na rzecz zastąpienia indywidualnych źródeł ciepła źródłami alternatywnymi w budynkach mieszkalnych	Gmina Kuźnia Raciborska	Podłączenie sektora mieszkalnego do sieci ciepłowniczej bądź gazowej, termomodernizacja budynków	Osiedle przy ul. Małgorzaty Fornalskiej, Arki Bożka, Rudzkiej, Moniuszki	4000	EFRR Budżet Gminy	Poprawa życia i zdrowia mieszkańców Gminy Obniżenie zapotrzebowania na energię cieplną, redukcja emisji gazów cieplarnianych	Liczba budynków podłączonych do sieci [szt.] Liczba budynków poddanych termomodernizacji [szt.] Szacunkowa redukcja emisji gazów cieplarnianych [%] Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru oraz raport z realizacji inwestycji Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 3	2	Odnowa przestrzeni publicznej podobszaru I	Gmina Kuźnia Raciborska	Urządzenie terenów, budowa parkingów, elementów małej architektury, stworzenie parku, remont dróg, modernizacja oświetlenia	Teren osiedla przy ul. Małgorzaty Fornalskiej, Arki Bożka, Rudzkiej, Moniuszki	500	EFRR Budżet Gminy	Odnowa przestrzeni publicznej Gminy Stworzenie miejsca integracji społecznej Poprawa bezpieczeństwa lokalnej społeczności	m ² odnowionej przestrzeni publicznej Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, raport z realizacji inwestycji Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 1	3	Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego w Gminie	Gmina Kuźnia Raciborska	Organizacja różnokierunkowych działań aktywizujących dla osób zamieszkujących podobszar I rewitalizacji	Teren osiedla przy ul. Małgorzaty Fornalskiej, Arki Bożka, Rudzkiej, Moniuszki	100	EFRR Budżet Gminy	Aktywizacja lokalnej społeczności Wzrost kompetencji społecznych dzieci i rodzin Integracja społeczna	Liczba osób uczestniczących w zajęciach [osoby] Liczba zajęć aktywizujących [szt.] Sposób monitorowania: lista uczestników, raport z realizacji wydarzeń Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji

Osiągnięcie celu głównego	L.p.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji projektu (adres)	Szacowana wartość projektu [tys. zł]	Źródło finansowania	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Podobszar II									
Cel główny nr 2 Cel główny nr 3	4	Lepsza dostępność szlaków komunikacyjnych	Gmina Kuźnia Raciborska	Dostosowanie dróg dla potrzeb zabudowy mieszkaniowej i terenów inwestycyjnych pod transport lokalny oraz ciężki oraz budowa nowej drogi (<1km) dla terenów inwestycyjnych	Drogi podobszaru II	4500	Budżet Państwa Budżet Gminy	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym	mb zmodernizowanej bądź wybudowanej drogi Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 3	5	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej, gazowej	Gmina Kuźnia Raciborska	Zabudowa infrastruktury typu gaz, kanalizacja (<1km)	Teren podobszaru II	3000	EFRR Budżet Gminy	Poprawa jakości życia Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej i gazowej	mb wybudowanej sieci gazowej mb wybudowanej sieci kanalizacyjnej Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 2	6	Tworzenie terenów inwestycyjnych	Gmina Kuźnia Raciborska	Zagospodarowanie terenów przemysłowych i inwestycyjnych wraz z uzbrojeniem terenów w media Przebudowa parkingu, modernizacja oświetlenia	ul. Staszica	1000	EFRR Budżet Gminy	Tworzenie terenów inwestycyjnych Stworzenie nowych miejsc pracy	m ² zagospodarowanych terenów Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 3	7	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego	Gmina Kuźnia Raciborska	Adaptacja budynków administracji samorządowej na mieszkania komunalne	ul. Słowackiego ul. Powstańców	1500	EFRR Budżet Gminy	Powstanie mieszkań socjalnych celem poprawy sytuacji życiowej rodzin	m ² nowopowstałych mieszkań socjalnych Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 3	8	Przebudowa zdegradowanych budynków socjalnych oraz komunalnych przy ulicy Kolejowej i Tartacznej	Gmina Kuźnia Raciborska	Modernizacja zniszczonych pod wpływem upływu czasu lokali socjalnych oraz przebudowa budynku umożliwiająca adaptację nowych mieszkań socjalny	ul. Kolejowa ul. Tartaczna	500	EFRR Budżet Gminy	Powstanie mieszkań socjalnych celem poprawy sytuacji życiowej rodzin Poprawa jakości życia rodzin mieszkań socjalnych	m ² zmodernizowanych mieszkań socjalnych m ² nowopowstałych mieszkań socjalnych Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 1	9	Aktywizacja społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny	Gmina Kuźnia Raciborska	Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym poprzez realizację usług aktywizacyjno - rozwojowych z zastosowaniem jednocześnie wielu form wsparcia	Teren podobszaru II	200	EFRR Budżet Gminy	Aktywizacja lokalnej społeczności Wzrost kompetencji społecznych dzieci i rodzin Integracja społeczna	Liczba osób uczestniczących w zajęciach Liczba zajęć aktywizujących [szt.] Sposób monitorowania: lista uczestników, raport z realizacji wydarzeń Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 3	10	Remont wraz z modernizacją zakładowej oczyszczalni ścieków	„Rafamet” S.A. Podwykonawcy	Remont i modernizacja zbiorników Imhoffa wraz z przepompownią ścieków oraz wymiana i modernizacja poletek osadowych	Teren Fabryki Rafamet Nr działki 947/17	300	EFRR Środki prywatne	Poprawa jakości odprowadzanych ścieków do rzeki Ruda Poprawa środowiska i bezpieczeństwa ujęć wodnych we wsi Budziska	% poprawa jakości odprowadzanych ścieków Sposób monitorowania: protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: „Rafamet” S.A

Osiągnięcie celu głównego	L.p.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji projektu (adres)	Szacowana wartość projektu [tys. zł]	Źródło finansowania	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel główny nr 3	11	Budowa kotłowni gazowej w oparciu o gaz sieciowy	„Rafamet” S.A. Podwykonawcy	Budowa kotłowni gazowej i wyłączenie eksploatowanej obecnie kotłowni węglowej wpłynie na poprawę jakości środowiska Gminy Kuźnia Raciborska	Teren Fabryki Rafamet Nr działki 947/17	1000	EFRR Środki prywatne	Poprawa życia i zdrowia mieszkańców Gminy Redukcja emisji gazów cieplarnianych	Szacunkowa redukcja emisji gazów cieplarnianych [%] Sposób monitorowania: protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: „Rafamet” S.A
Cel główny nr 3	12	Wykonanie modernizacji ciągu drogowego dla 100 rowerzystów – pracowników „Rafamet” S.A.	„Rafamet” S.A. Podwykonawcy	Przeniesienie i modernizacja parkingu rowerowego Wykonanie ścieżki rowerowej od przejazdu kolejowego do parkingu w pasie istniejącego chodnika Wykonanie oświetlenia trasy rowerowej i parkingu	ul. Staszica	300	EFRR Środki prywatne	Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym osób dojeżdżających do pracy w „Rafamet” S.A.	mb zmodernizowanego ciągu drogowego Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: „Rafamet” S.A
Podobszar III									
Cel główny nr 3	13	Odnowa terenów rekreacyjnych wraz z zabudową nowych elementów na terenie Kąpieliska Wodnik	Gmina Kuźnia Raciborska	Modernizacja oświetlenia, budowa sieci kanalizacyjnej, wodociągowej (<1km) do budynków infrastruktury, remont i budowa nowej infrastruktury, stworzenie bazy noclegowej	Kąpielisko Wodnik	1500	EFRR Budżet Gminy	Poprawa jakości infrastruktury rekreacyjnej Poprawa warunków spędzania czasu wolnego	m ² odnowionych terenów rekreacyjnych Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 3	14	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego	Gmina Kuźnia Raciborska	Zmiana funkcji obiektu po byłej jednostce wojskowej wraz z zagospodarowaniem przestrzennym	ul. Jagodowa	2500	EFRR Budżet Gminy	Powstanie mieszkań socjalnych celem poprawy sytuacji życiowej rodzin	m ² nowopowstałych mieszkań socjalnych Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Podobszar IV									
Cel główny nr 3	15	Odnowa przestrzeni publicznej	Gmina Kuźnia Raciborska	Zmiana przeznaczenia Placu Zwycięstwa na usługi oraz przestrzeń publiczną wraz z przebudową zatoki autobusowej	Plac Zwycięstwa	1500	EFRR Budżet Gminy	Odnowa przestrzeni publicznej Gminy Poprawa jakości korzystania z usług komunikacji publicznej	m ² odnowionej przestrzeni publicznej Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 3	16	Centralizacja usług administracyjnych i społecznych wraz z zagospodarowaniem przestrzeni	Gmina Kuźnia Raciborska	Zmiana przeznaczenia budynku byłej szkoły przy ul. Arki Bożka na obiekt administracyjny wraz z funkcjami usługowymi i dostosowaniem obiektu do osób niepełnosprawnych. Zagospodarowanie przestrzeni na cele rekreacyjne	ul. Arki Bożka	12000	EFRR Budżet Gminy	Poprawa dostępności do usług administracyjnych i społecznych Likwidacja barier architektonicznych dla osób niepełnosprawnych	m ² powierzchni spełniającej funkcje administracyjne Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji

Osiągnięcie celu głównego	L.p.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji projektu (adres)	Szacowana wartość projektu [tys. zł]	Źródło finansowania	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Cel główny nr 3	17	Odnowa bazy sportowo-rekreacyjnej	Gmina Kuźnia Raciborska	Renowacja kortu tenisowego, boiska	ul. Arki Bożka	100	EFRR Budżet Gminy	Poprawa jakości infrastruktury sportowo-rekreacyjnej Poprawa warunków spędzania czasu wolnego	m ² odnowionej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 3	18	Rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej i komunikacyjnej	Gmina Kuźnia Raciborska	Budowa ciągu pieszo-rowerowego ok. 800m, przebudowa komunikacyjna wraz z infrastrukturą parkingową	Teren podobszaru III	400	EFRR Budżet Gminy	Rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej i komunikacyjnej Odnowa przestrzeni publicznej Gminy	mb nowopowstałego ciągu pieszo-rowerowego Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 3	19	Budowa przystani turystycznej na rzece Ruda w Kuźni Raciborskiej	Gmina Kuźnia Raciborska	Budowa przystani wodnej w starorzeczu rzeki Ruda, przeznaczony dla uprawiania sportu i turystyki w formie indywidualnej lub zorganizowanej, polegającego na spływach kajakowych rzeką Rudą. Adaptacja terenu dla lokalizacji przystani w postaci pomostów wraz z budynkiem zaplecza	Kuźnia Raciborska nr działki 137/1, 138/12, 138/13, 154/5	700	EFRR Budżet Gminy	Rozwój turystyki indywidualnej i zorganizowanej w bezpośredniej bliskości rzeki Rudy Odnowa przestrzeni publicznej Gminy Poprawa warunków spędzania czasu wolnego	m ² przeznaczone pod przystań Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 1	20	Organizacja wydarzeń kulturalnych oraz związanych z lokalną tradycją	Gmina Kuźnia Raciborska	Pielęgnacja obrzędów kulturalnych związanych z tradycją lokalną	Teren podobszaru III	200	EFS Budżet Gminy	Integracja społeczna Zmniejszenie poczucia wykluczenia	Ilość organizowanych wydarzeń [szt.] Sposób monitorowania: lista uczestników, raport z realizacji wydarzeń Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Podobszar V									
Cel główny nr 3	21	Przebudowa zdegradowanych budynków socjalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina Kuźnia Raciborska	Modernizacja zdegradowanych budynków socjalnych, oświetlenia i placu zabaw	ul. Strażacka	1000	EFRR Budżet Gminy	Poprawa jakości życia rodzin mieszkań socjalnych	m ² zmodernizowanych mieszkań socjalnych Sposób monitorowania: dokumentacja zdjęciowa, protokół odbioru Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 1	22	Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego w Gminie	Gmina Kuźnia Raciborska	Organizacja różnokierunkowych działań aktywizujących dla osób zamieszkujących podobszar V rewitalizacji	ul. Strażacka	50	EFS Budżet Gminy	Aktywizacja lokalnej społeczności Wzrost kompetencji społecznych dzieci i rodzin Integracja społeczna	Liczba osób uczestniczących w zajęciach Liczba zajęć aktywizujących Sposób monitorowania: lista uczestników, raport z realizacji wydarzeń Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji

Osiągnięcie celu głównego	L.p.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji projektu (adres)	Szacowana wartość projektu [tys. zł]	Źródło finansowania	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
Podobszar I, II, V									
Cel główny nr 1	23	Niwelacja bezrobocia	Gmina Kuźnia Raciborska	Zajęcia motywacyjne oraz szkolenia dla osób pozostających bez pracy	Urząd Miejski w Kuźni Raciborskiej	100	EFŚ Budżet Gminy	Wzmacnianie kapitału społecznego Podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych Wzmocnienie aktywności zawodowej	Liczba osób uczestniczących w zajęciach i szkoleniach Liczba zajęć motywacyjnych oraz szkoleń [szt.] Sposób monitorowania: lista uczestników, raport z realizacji zajęć /szkoleń Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 1 Cel główny nr 2	24	Rozwój działalności gospodarczej i tworzenie nowych miejsc pracy	Gmina Kuźnia Raciborska	Zajęcia edukacyjne dla osób zainteresowanych podjęciem własnej działalności gospodarczej lub wspomagające istniejących małych przedsiębiorców	Urząd Miejski w Kuźni Raciborskiej	100	EFŚ Budżet Gminy	Wzmacnianie kapitału społecznego Rozwój działalności gospodarczych Ułatwienie założenia własnej działalności gospodarczej	Liczba osób uczestniczących w zajęciach Liczba zajęć edukacyjnych [szt.] Sposób monitorowania: lista uczestników, raport z realizacji zajęć edukacyjnych Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 1	25	Aktywizacja społeczności lokalnej oraz organizacja form spędzania wolnego czasu dla osób starszych	Gmina Kuźnia Raciborska	Rozwój darmowej oferty kulturalnej w mieście umożliwiającej twórcze spędzanie czasu wolnego - organizacja imprez o charakterze międzypokoleniowym w celu integracji lokalnej społeczności	Plac Zwycięstwa	100	EFŚ Budżet Gminy	Aktywizacja lokalnej społeczności Wzrost kompetencji społecznych dzieci i rodzin Integracja społeczna	Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach Liczba zorganizowanych wydarzeń [szt.] Sposób monitorowania: lista uczestników, raport z realizacji wydarzeń Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 1 Cel główny nr 3	26	Walka z przestępczością	Gmina Kuźnia Raciborska	Budowa systemu monitoringu, Spotkania dzielnicowego z mieszkańcami w celu przedstawienia możliwości ochrony przed kradzieżą	Teren podobszaru I, II, V	100	EFŚ Budżet Gminy	Poprawa poczucia bezpieczeństwa Wzrost świadomości mieszkańców na temat ochrony przed kradzieżą	Liczba osób uczestniczących w spotkaniach edukacyjnych Liczba spotkań z dzielnicowym [szt.] Liczba zainstalowanych kamer [szt.] Sposób monitorowania: lista uczestników, raport z realizacji wydarzeń Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji
Cel główny nr 1	27	Przeciwdziałanie problemom opiekuńczo-wychowawczym, alkoholizmowi, przemocy w rodzinie	Gmina Kuźnia Raciborska	Projekty podnoszące świadomość mieszkańców, wrażliwość na przemoc i zachowania destrukcyjne, budujące zaangażowanie w działania na rzecz społeczności lokalnej, działania edukacyjne i kulturalne wyrównujące szanse startu dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemami społecznymi i ekonomicznymi, uruchomienie punktów konsultacyjnych lub punktów dostępu	Urząd Miejski w Kuźni Raciborskiej	100	EFŚ Budżet Gminy	Wzmacnianie kapitału społecznego Wspieranie osób uzależnionych, będących w trudnej sytuacji życiowej Wyrównanie szans edukacyjnych dzieci	Liczba osób uczestniczących w wydarzeniach Liczba punktów konsultacyjnych [szt.] Liczba osób korzystających z poradnictwa Sposób monitorowania: lista uczestników, raport z realizacji wydarzeń Podmiot odpowiedzialny: Komitet Rewitalizacji

Osiągnięcie celu głównego	L.p.	Nazwa projektu	Podmiot realizujący projekt	Zakres realizowanych zadań	Miejsce realizacji projektu (adres)	Szacowana wartość projektu [tys. zł]	Źródło finansowania	Prognozowane rezultaty	Sposób oceny i zmierzenia rezultatów w odniesieniu do celów rewitalizacji
				do pomocy psychologicznej i terapeutycznej osób uzależnionych np. od alkoholu lub narkotyków, w tym w szczególności osób młodych i młodzieży					

14 Mechanizmy zapewnienia komplementarności

Zapewniono komplementarność między poszczególnymi projektami i przedsięwzięciami rewitalizacyjnymi oraz pomiędzy działaniami różnych podmiotów i funduszy na obszarze objętym programem rewitalizacji (komplementarność przestrzenna, problemowa, proceduralno-instytucjonalna, międzyokresowa, źródeł finansowania).

Program rewitalizacji złożony z wielu różnorodnych projektów będzie warunkował osiągnięcie kompleksowości interwencji. Projekty rewitalizacyjne będą wzajemnie powiązane. Będzie zapewniona synchronizacja efektów oddziaływania na sytuację kryzysową.

Komplementarność przestrzenna

Zapewniono wzajemne powiązania pomiędzy projektami przedstawionymi w GPR realizowanymi na obszarze rewitalizacji z podziałem na podobszary. Wszystkie podstawowe projekty rewitalizacyjne zaplanowane są na obszarze rewitalizacji. Są odpowiedzią na główne problemy dla tych terenów. Będzie zapewniona synchronizacja efektów oddziaływania na sytuację kryzysową. Prowadzone działania nie będą skutkowały przenoszeniem problemów na inne obszary Gminy oraz nie doprowadzą do niepożądanych efektów społecznych takich jak segregacja społeczna czy wykluczenie. Zapewniona będzie ciągła analiza następstw podejmowanych decyzji dla polityki przestrzennej Gminy .

Komplementarność problemowa

Przedstawione projekty wzajemnie dopełniają się tematycznie, przez co GPR będzie oddziaływać na obszar rewitalizacji w aspekcie społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym. Zostały określone prognozowane produkty i rezultaty realizacji projektów oraz planowane efekty rewitalizacji określone w wizji stanu obszaru po przeprowadzeniu rewitalizacji. Działania rewitalizacyjne powiązane są z innymi strategicznymi kierunkami rozwojowymi Gminy, m.in. poprzez wykazanie zbieżności celów GPR z kluczowymi dokumentami strategicznymi i planistycznymi Gminy.

Podstawowe projekty przedstawione w dokumencie będą oddziaływać na podobszary rewitalizacji przede wszystkim w aspekcie społecznym, a także przestrzenno – funkcjonalnym, technicznym, gospodarczym oraz środowiskowym.

Komplementarność proceduralno-instytucjonalna

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023 jest Urząd Miejski w Kuźni Raciborskiej w ramach działania Zespołu ds. rewitalizacji oraz Komitetu Rewitalizacji. W system zarządzania będą zaangażowani również lokalni partnerzy z sektorów: publicznych, społecznych i gospodarczych.

Komitet Rewitalizacji stanowi forum współpracy i dialogu interesariuszy z organami Gminy w sprawach dotyczących przygotowania, prowadzenia i oceny rewitalizacji oraz pełni funkcję opiniotwórczo-doradczą Burmistrza. Komitet Rewitalizacji w sprawach istotnych będzie komunikował

się z interesariuszami, mając na uwadze całościowy system realizacji procesu rewitalizacji. W ten sposób każdy Partner będzie miał wpływ na realizację Programu. Będzie również odpowiedzialny za opracowanie i składanie wniosków o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych będących w gestii Gminy Kuźnia Raciborska.

Komplementarność międzyokresowa

Projekty zaplanowane do realizacji w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023 są projektami komplementarnymi do przedsięwzięć już zrealizowanych w ramach polityki spójności 2007-2013. Gwarantuje to zachowanie ciągłości programowej, wykorzystane zostaną doświadczenia z poprzedniej perspektywy oraz wnioski z dotychczasowych działań ewaluacji.

Gmina Kuźnia Raciborska posiada doświadczenie w realizacji projektów, tj.:

- „Klucze do samodzielności” z EFS Priorytet VII Działanie 7.1 poddziałanie 7.1.1 Programu operacyjnego Kapitał Ludzki, realizowany w latach 2008-2014
- „Drugiemu człowiekowi” w partnerstwie ze Starostwem Powiatowym w Raciborzu realizowany w ramach RPO WSL na lata 2014-2020. Oś Priorytetowa IX: Włączanie społeczne Działanie 9.1 Aktywna Integracja Poddziałanie 9.1.6 Programy Aktywnej Integracji Osób i Grup Zagrożonych Wykluczeniem Społecznym - okres realizacji 2016-2018.
- „Rozbudowa, przebudowa i zmiana sposobu użytkowania parteru miejskiej biblioteki publicznej na świetlicę wiejską wraz z salą do gimnastyki wraz z budową zbiornika na nieczystości ciekłe, przy ul. Raciborskiej 42 w miejscowości Turze (dz. nr 790)” Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, Oś 3. Jakość życia na obszarach wiejskich i różnicowanie gospodarki wiejskiej
- Budowa dwupoziomowego parkingu, Centrum Informacji Turystycznej oraz terenu rekreacyjnego zrealizowane w ramach projektu „Południowo-Zachodni Szlak Cysterski” Środki Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Działania 6.4. „Inwestycje w produkty turystyczne o znaczeniu ponadregionalnym” Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013, środki własne Gminy.
- „Ku pełni zdrowia- kompleksowa modernizacja ośrodków zdrowia w Kuźni Raciborskiej i Rudach”. Projekt współfinansowany ze środków RPO WSL 2007-2013.
- „Aktywny styl życia szansą na zdrowie – przebudowa kompleksu sportowego wraz z infrastrukturą towarzyszącą w Kuźni Raciborskiej.” Współfinansowany ze środków RPO WSL 2007-2013.

Doświadczenie zdobyte podczas realizacji w/w projektów zostanie wykorzystane przy realizacji projektów przedstawionych w niniejszym dokumencie.

Komplementarność źródeł finansowania

Zakłada się finansowanie projektów zaplanowanych w GPR ze środków europejskich, w szczególności z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020.

Ponadto koordynacja i synergia finansowa projektów rewitalizacyjnych będzie zapewniona przez wsparcie finansowe z następujących funduszy (wykluczając ryzyko podwójnego dofinansowania):

- Publicznych wspólnotowych (Europejskich Funduszy Strukturalnych i Inwestycyjnych: EFRR, EFS i Funduszu Spójności, w ramach RPO WSL i krajowych).
- Publicznych krajowych – istniejących instrumentów i źródeł (poprzez terytorialne profilowanie - ukierunkowywanie na obszary zdegradowane istniejących instrumentów różnych polityk dotyczących m.in.: wykluczenia społecznego, edukacji, infrastruktury, środowiska, kultury, zabytków, mieszkalnictwa itd.) oraz sukcesywnie tworzonych nowych (w tym obejmujących instrumenty inżynierii finansowej).
- Prywatnych, m.in. poprzez tworzenie zachęt do inwestowania na obszarach zdegradowanych

15 Ramy finansowe Gminnego Programu Rewitalizacji

Realizacja działań rewitalizacyjnych przedstawionych w Gminnym Programie Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023 uzależniona została przede wszystkim od możliwości finansowych Gminy. Koszty poszczególnych projektów rewitalizacyjnych wpisanych na listę projektów podstawowych zaprezentowane zostały w poniższej tabeli.

W większości projektów zakłada się finansowanie z wkładu własnego oraz środków europejskich Regionalnego Programu Operacyjnego dla Województwa Śląskiego 2014-2020 z następujących osi priorytetowych: III Konkurencyjność MŚP, IV Efektywność energetyczna, odnawialne źródła energii i gospodarka niskoemisyjna, V Ochrona środowiska i efektywne wykorzystanie zasobów, IX Włączenie społeczne, X Rewitalizacja oraz infrastruktura społeczna i zdrowotna.

Tabela 15-1 Harmonogram rzeczowo-finansowy podstawowych projektów rewitalizacyjnych

L.p.	Podobszar rewitalizacji	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Termin realizacji	Szacowana wartość projektu [tys. zł]	Poziom dofinansowania		Źródła finansowania					Numer działania z RPO WSL
						%	tys. zł	Środki publiczne				Środki prywatne [tys. zł]	
								EFS [tys. zł]	EFRR [tys. zł]	Budżet Gminy [tys. zł]	Budżet Państwa [tys. zł]		
1	Podobszar I	Działania na rzecz zastąpienia indywidualnych źródeł ciepła źródłami alternatywnymi w budynkach mieszkalnych	Gmina Kuźnia Raciborska	2022-2023	4000	85	3400	-	3400	600	-	-	4.3.2*
2	Podobszar I	Odnowa przestrzeni publicznej podobszaru I	Gmina Kuźnia Raciborska	2022-2023	500	85	425	-	425	75	-	-	10.4*
3	Podobszar I	Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego w Gminie	Gmina Kuźnia Raciborska	2022-2023	100	85	85	85	-	15	-	-	9.1.3*
4	Podobszar II	Lepsza dostępność szlaków komunikacyjnych	Gmina Kuźnia Raciborska	2018-2020	4500	85	3825	-	-	675	3825	-	3.1.2*
5	Podobszar II	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej, gazowej	Gmina Kuźnia Raciborska	2018-2023	3000	85	2550	-	2550	450	-	-	5.1.1*
6	Podobszar II	Tworzenie terenów inwestycyjnych	Gmina Kuźnia Raciborska	2017-2023	1000	85	850	-	850	150	-	-	3.1.2*
7	Podobszar II	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego	Gmina Kuźnia Raciborska	2020-2023	1500	85	1275	-	1275	225	-	-	10.2.2*
8	Podobszar II	Przebudowa zdegradowanych budynków socjalnych oraz komunalnych przy ulicy Kolejowej i Tartacznej	Gmina Kuźnia Raciborska	2019-2020	500	85	425	-	425	75	-	-	10.2.2*

L.p.	Podobszar rewitalizacji	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Termin realizacji	Szacowana wartość projektu [tys. zł]	Poziom dofinansowania		Źródła finansowania					Numer działania z RPO WSL
						%	tys. zł	Środki publiczne				Środki prywatne [tys. zł]	
								EFS [tys. zł]	EFRR [tys. zł]	Budżet Gminy [tys. zł]	Budżet Państwa [tys. zł]		
9	Podobszar II	Aktywizacja społeczno-gospodarcza ludności zamieszkującej rewitalizowane tereny	Gmina Kuźnia Raciborska	2018-2023	200	85	170	170		30	-	-	7.1.2*
10	Podobszar II	Remont wraz z modernizacją zakładowej oczyszczalni ścieków	„Rafamet” S.A. Podwykonawcy	2018 -2019	300	75	225	-	225	-	-	75	w miarę możliwości aplikowania w programach krajowych lub regionalnych
11	Podobszar II	Budowa kotłowni gazowej w oparciu o gaz sieciowy	„Rafamet” S.A. Podwykonawcy	2021 -2022	1000	60	600	-	600	-	-	400	w miarę możliwości aplikowania w programach krajowych lub regionalnych
12	Podobszar II	Wykonanie modernizacji ciągu drogowego dla 100 rowerzystów – pracowników „Rafamet” S.A.	„Rafamet” S.A. Podwykonawcy	2018 -2019	300	75	225	-	225	-	-	75	w miarę możliwości aplikowania w programach krajowych lub regionalnych
13	Podobszar III	Odnowa terenów rekreacyjnych wraz z zabudową nowych elementów na terenie Kąpieliska Wodnik	Gmina Kuźnia Raciborska	2020-2023	1500	85	1275	-	1275	225	-	-	10.4*
14	Podobszar III	Rozwój mieszkalnictwa socjalnego	Gmina Kuźnia Raciborska	2020-2023	2500	85	2125	-	2125	375	-	-	10.2.2*

L.p.	Podobszar rewitalizacji	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Termin realizacji	Szacowana wartość projektu [tys. zł]	Poziom dofinansowania		Źródła finansowania					Numer działania z RPO WSL
						%	tys. zł	Środki publiczne				Środki prywatne [tys. zł]	
								EFS [tys. zł]	EFRR [tys. zł]	Budżet Gminy [tys. zł]	Budżet Państwa [tys. zł]		
15	Podobszar IV	Odnowa przestrzeni publicznej	Gmina Kuźnia Raciborska	2019-2020	1500	85	1275	-	1275	225	-	-	10.4*
16	Podobszar IV	Centralizacja usług administracyjnych i społecznych wraz z zagospodarowaniem przestrzeni	Gmina Kuźnia Raciborska	2018-2023	12000	85	10200	-	10200	1800	-	-	4.3.4 10.3.3*
17	Podobszar IV	Odnowa bazy sportowo-rekreacyjnej	Gmina Kuźnia Raciborska	2019	100	85	85	-	85	15	-	-	10.4*
18	Podobszar IV	Rozwój infrastruktury pieszo-rowerowej i komunikacyjnej	Gmina Kuźnia Raciborska	2019-2020	400	85	340	-	340	60	-	-	10.4*
19	Podobszar IV	Budowa przystani turystycznej na rzece Ruda w Kuźni Raciborskiej	Gmina Kuźnia Raciborska	2019-2020	700	85	595	-	595	105	-	-	10.4*
20	Podobszar IV	Organizacja wydarzeń kulturalnych oraz związanych z lokalną tradycją	Gmina Kuźnia Raciborska	2021-2023	200	85	170	170	-	30	-	-	5.3.1*
21	Podobszar V	Przebudowa zdegradowanych budynków socjalnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Gmina Kuźnia Raciborska	2020	1000	85	850	-	850	150	-	-	10.2.2*
22	Podobszar V	Zmniejszenie poziomu wykluczenia społecznego w Gminie	Gmina Kuźnia Raciborska	2021-2023	50	85	42,5	42,5	-	7,5	-	-	9.1.3*

L.p.	Podobszar rewitalizacji	Nazwa projektu	Podmiot realizujący	Termin realizacji	Szacowana wartość projektu [tys. zł]	Poziom dofinansowania		Źródła finansowania					Numer działania z RPO WSL
						%	tys. zł	Środki publiczne				Środki prywatne [tys. zł]	
								EFS [tys. zł]	EFRR [tys. zł]	Budżet Gminy [tys. zł]	Budżet Państwa [tys. zł]		
23	Podobszar I, II, V	Niwelacja bezrobocia	Gmina Kuźnia Raciborska	2020-2023	100	85	85	85	-	15	-	-	7.1.2*
24	Podobszar I, II, V	Rozwój działalności gospodarczej i tworzenie nowych miejsc pracy	Gmina Kuźnia Raciborska	2020-2023	100	85	85	85	-	15	-	-	7.3.2*
25	Podobszar I, II, V	Aktywizacja społeczności lokalnej oraz organizacja form spędzania wolnego czasu dla osób starszych	Gmina Kuźnia Raciborska	2020-2023	100	85	85	85	-	15	-	-	9.1.2*
26	Podobszar I, II, V	Walka z przestępczością	Gmina Kuźnia Raciborska	2020-2023	100	85	85	85	-	15	-	-	9.1.3*
27	Podobszar I, II, V	Przeciwdziałanie problemom opiekuńczo-wychowawczym, alkoholizmowi, przemocy w rodzinie	Gmina Kuźnia Raciborska	2020-2023	100	85	85	85	-	15	-	-	8.1.2 9.1.3*
SUMA					37 350	-	31 437,5	892,5	26 720	5 362,5	3 825	550	

*lub w miarę możliwości aplikowania w programach krajowych lub regionalnych

16 Partycypacja społeczna

Proces uspołeczniania realizowany jest w ramach partycypacji społecznej interesariuszy⁶ na etapie diagnozowania, programowania, wdrażania oraz monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji. W literaturze przedmiotu, wśród najważniejszych celów procesu uspołeczniania można wyróżnić:

- integrację społeczności lokalnej wokół wspólnego celu i w trakcie wspólnej pracy (aktualnie widoczny jest wciąż duży stopień dezintegracji);
- utworzenie realnej reprezentacji interesów Gminnych;
- rozwinięcie kultury rozwiązywania problemów na bazie faktów i szukaniu kompromisu (gdzie wszyscy mogą być wygranymi) w przeciwieństwie do eskalowania napięć emocjonalnych między ludźmi (gdzie wszyscy przegrywają lub tylko niektórzy wygrywają);
- zmianę świadomości i mentalności ludzi w Gminie, niezbędną do wprowadzania zmian;
- współfinansowanie wybranych priorytetowych zadań.⁷

Partycypacja społeczna polega na prowadzeniu różnych form konsultacji społecznych. Konsultacje społeczne to proces, w którym przedstawiciele władz przedstawiają obywatelom swoje plany dotyczące np. aktów prawnych, inwestycji lub innych przedsięwzięć, które będą miały wpływ na życie codzienne i pracę obywateli. Pozwalają na uzyskanie opinii, stanowisk, propozycji, itp. od instytucji i osób, których dotkną w sposób bezpośredni lub pośredni skutki proponowanych przez administrację działań. Podczas ich trwania interesariusze, przede wszystkim mieszkańcy, ale także przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe i inne zainteresowane strony będą miały możliwość zapoznania się z treścią projektu rewitalizacji. Przeprowadzone konsultacje społeczne nie ograniczały się jednak tylko do przedstawienia Programu, ale także do wysłuchania opinii na jego temat, modyfikowania i informowania o ostatecznej decyzji. Konsultacje w znacznym stopniu zmniejszyły ryzyko, że stworzony dokument nie będzie uwzględniał oczekiwań poszczególnych grup, do których jest adresowany.

Zgodnie z *Wytycznymi* i założeniami *Ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015r.* w ramach procesu rewitalizacji prowadzone są następujące formy konsultacji społecznych: zbieranie uwag i/lub propozycji w postaci papierowej lub elektronicznej, w tym za pomocą środków

⁶ Do interesariuszy procesu rewitalizacji zalicza się: 1) mieszkańców obszaru rewitalizacji oraz właścicieli, użytkowników wieczyści nieruchomości i podmiotów zarządzających nieruchomościami znajdującymi się na tym obszarze, w tym spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe i towarzystwa budownictwa społecznego; 2) mieszkańców gminy innych niż wymienieni w pkt 1; 3) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność gospodarczą; 4) podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić na obszarze gminy działalność społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne; 5) jednostki samorządu terytorialnego i ich jednostki organizacyjne; 6) organy władzy publicznej; 7) podmioty, inne niż wymienione w pkt 6, realizujące na obszarze rewitalizacji uprawnienia Skarbu Państwa.

⁷ A. Czyżewska: Jak planować proces rewitalizacji społeczno – gospodarczej przestrzeni miejskiej? Pracownia Badań i Innowacji Społecznych Stocznia.

komunikacji elektronicznej, w szczególności poczty elektronicznej lub formularzy zamieszczonych na stronie Gminy, spotkania z interesariuszami rewitalizacji, debaty, warsztaty, zbieranie uwag ustnych.

Założenia procesu realizacji partycypacji społecznej w ramach tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji:

1. Włączenie w proces rewitalizacji szerokiego grona interesariuszy programu,
2. Udostępnianie informacji na temat planowanych konsultacji społecznych,
3. Informowanie opinii publicznej na temat działań i etapów realizacji programu,
4. Weryfikacja założeń programu po przeprowadzeniu konsultacji społecznych na każdym wyróżnionym etapie (diagnozowanie, programowanie, wdrażanie oraz monitorowanie).

Dzięki wykorzystaniu szerokiego spektrum form partycypacji społecznej możliwe jest zaangażowanie wielu partnerów w proces rewitalizacji, co wpływa na osiągnięcie zamierzonych rezultatów i wyznaczonych celów.

Na każdym z etapów tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023 zapewniono udział interesariuszy obszaru rewitalizacji. Przede wszystkim proces rewitalizacji został objęty kontrolą obywatelską, na każdym etapie tworzenia GPR interesariusze mieli zapewniony dostęp do informacji na temat etapu realizacji dokumentu. Aby zapewnić opinii publicznej szeroki dostęp do informacji na temat prac przygotowawczych nad Gminnym Programem Rewitalizacji, systematycznie zamieszczano informacje na ten temat na stronie internetowej Gminy <http://kuzniaraciborska.pl/> oraz w Biuletynie Informacji Publicznej <http://kuznia-raciborska.bip.info.pl/>. Zamieszczano m.in. ankietę sondażową (badanie techniką CATI/CAWI) dedykowaną interesariuszom procesu rewitalizacji, projekt uchwały o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji, informacje na temat planowanych spotkań konsultacyjnych, warsztatów, fiskę projektową do zgłaszania propozycji projektów/ przedsięwzięć rewitalizacyjnych, projekt Gminnego Programu Rewitalizacji, itp.

W trakcie trwania diagnozowania sytuacji Gminy Kuźnia Raciborska oraz programowania GPR zastosowano następujące formy partycypacji społecznej:

- 1. Badania sondażowe (ankiety)** – badanie zostało przeprowadzone techniką badawczą CATI/CAWI i objęto nim 168 mieszkańców Gminy Kuźnia Raciborska oraz 6 osób spoza terenu Gminy lecz będących z nią ściśle związanych poprzez miejsce pochodzenia. Informacja o prowadzonej ankietyzacji została zamieszczona na stronie internetowej Gminy Kuźnia Raciborska <http://kuzniaraciborska.pl/> dnia 23 stycznia 2017 r. oraz wywieszona na tablicach ogłoszeniowych. Respondenci zostali poproszeni o udzielenie informacji na temat obszarów, sołectw Gminy Kuźnia Raciborska, które ich zdaniem powinny zostać poddane rewitalizacji oraz wskazanie najważniejszych problemów społecznych, gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych oraz technicznych, jakie w ich opinii występują na wskazanym przez nich obszarze.

Wyniki przeprowadzonych badań stanowiły uzupełnienie wcześniej przeprowadzonej diagnozy, opracowanej na podstawie danych zastanych.

2. Spotkania konsultacyjne –spotkania konsultacyjne odbyły się w Urzędzie Stanu Cywilnego w Kuźni Raciborskiej przy ul. Słowackiego 4, 47-420 Kuźnia Raciborska w następujących terminach:

- 13 marca 2017 roku o godz. 16:30 - sektor społeczny (mieszkańcy, przedstawiciele organizacji pozarządowych, grup nieformalnych).
- 15 marca 2017 roku o godz. 16:30 –sektor publiczny (przedstawiciele instytucji publicznych, przedstawiciele Rady Gminy, sołtysi), sektor gospodarczy (przedsiębiorcy).

Interesariusze zostali odpowiednio wcześniej poinformowani o planowanych spotkaniach. Informacje zostały zamieszczone na stronie internetowej Gminy <http://kuzniaraciborska.pl/> oraz w lokalnej gazecie. Podczas spotkań przedstawiono bieżące prace nad Gminnym Programem Rewitalizacji. Interesariusze mieli możliwość udzielania swoich opinii oraz sugestii w podanym przedmiocie zainteresowania.

3. Debata – w trakcie spotkań konsultacyjnych prowadzone były debaty z interesariuszami procesu rewitalizacji. Podczas debaty interesariusze mieli możliwość zadawania pytań, wymiany sugestii oraz opinii na temat wyznaczonego obszaru zdegradowanego, obszaru rewitalizacji, przedstawionej diagnozy Gminy Kuźnia Raciborska. W trakcie spotkań zaobserwować można było ożywioną debatę wśród interesariuszy procesu rewitalizacji.

4. Zbieranie uwag ustnych – podczas spotkań konsultacyjnych oraz w czasie trwania konsultacji społecznych zbierano uwagi ustne, które zostały uwzględnione w dalszym etapie wyznaczania obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji. Zgłaszane uwagi zapisywane były przez osobę prowadzącą, a następnie zostały poddane analizie jakościowej. Zgromadzony materiał został wykorzystany na każdym etapie tworzenia Gminnego Programu Rewitalizacji.

5. Warsztaty – formą partycypacji społecznej były także warsztaty prowadzone podczas spotkań konsultacyjnych. Moderator spotkań proponował ich uczestnikom różnorodne ćwiczenia aktywizujące, których celem było zwiększenie zaangażowania interesariuszy w proces rewitalizacji. W trakcie warsztatów stosowano także następujące formy aktywizacji uczestników: burze mózgów, pracę nad problemem. Czynny udział interesariuszy w warsztatach miał na celu zwiększenie stopnia ich zaangażowania w sprawy społeczne.

6. Zbieranie fiszek projektowych - respondenci określili także działania inwestycyjne, jakie chcieliby, aby zostały zrealizowane w Gminie w ramach procesu rewitalizacji. Informacja o możliwości składania propozycji projektów/ przedsięwzięć do Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017 – 2023 została zamieszczona 21 kwietnia 2017 r. Formularze można było dostarczyć do dnia 28 kwietnia 2017 r. z wykorzystaniem adresów mailowych poczta@kuzniaraciborska.pl, przesać pocztą na adres Urząd Gminy Kuźnia Raciborska, ul. Słowackiego 4, 47-420 Kuźnia Raciborska, bądź dostarczyć osobiście w siedzibie UM Kuźnia Raciborska (pokój nr 2). Wyniki przeprowadzonych badań stanowiły uzupełnienie listy projektów podstawowych i dodatkowych.

Po zakończeniu wszystkich wymienionych form konsultacji zebrany materiał badawczy został wykorzystany do uzupełnienia wcześniej przygotowanej diagnozy Gminy Kuźnia Raciborska oraz

podczas programowania Gminnego Programu Rewitalizacji. Interesariusze mieli możliwość współdecydowania, zgłaszane przez nich uwagi zostały uwzględnione podczas tworzenia raportu z przebiegu konsultacji społecznych, a następnie wykorzystane podczas dalszego tworzenia GPR. Szczególnie cenne były uwagi dotyczące wyznaczenia obszaru zdegradowanego oraz problemów z jakimi boryka się Gmina.

Konsultacje społeczne projektu Uchwały Rady Gminy Kuźnia Raciborska w sprawie wyznaczenia obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji były prowadzone w następujących formach:

- 1) zbieranie uwag i/lub propozycji w wersji papierowej lub elektronicznej za pomocą specjalnego formularza konsultacyjnego od 22 marca 2017 r. do 15 kwietnia 2017 r.
- 2) spotkanie z interesariuszami rewitalizacji, podczas którego zbierane będą uwagi w formie ustnej w dniu 10 kwietnia 2017 r. godz. 16:30 w Urzędzie Stanu Cywilnego w Kuźni Raciborskiej przy ul. Słowackiego 4, 47-420 Kuźnia Raciborska,
- 3) zbieranie uwag ustnych w budynku Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej, ul. Słowackiego 4, 47-420 Kuźnia Raciborska w pokoju nr 2 w godzinach pracy Urzędu.

W wyniku przeprowadzonych konsultacji zostały zebrane 6 uwag. Większość uwag została zaakceptowana. Interesariusze wnioskowali o poszerzenie granic podobszarów rewitalizacji, przedstawiając potencjały wnioskowanego terenu.

Ponadto ważnym ogniwem w tworzeniu Gminnego Programu Rewitalizacji był Zespół Rewitalizacji. Wśród członków zespołu znaleźli się przedstawiciele Urzędu Gminy Kuźnia Raciborska: Inspektor ds. przygotowania inwestycji, Kierownik Referatu Inwestycji i Budownictwa (do 13 lutego 2017 r.), Zastępca Skarbnika Kierownik Referatu Finansowo-Budżetowego (od 1 lutego 2017 r.).

Do zadań Zespołu Rewitalizacji należało:

- zaopiniowanie obszaru, który został wyznaczony do rewitalizacji;
- opiniowanie planowanych działań inwestycyjnych na obszarze rewitalizacji;
- weryfikowanie założeń Gminnego Programu Rewitalizacji;
- bieżąca obsługa organizacyjna i administracyjna projektu;
- promocja i bieżąca informacja – prowadzenie konsultacji społecznych;
- koordynacja zgodnie z budżetem i harmonogramem;
- nadzór nad finansami - zapewnienie obsługi finansowo-księgowej projektu.

Zapewniony został osobisty kontakt członków Zespołu Rewitalizacji w celu omówienia bieżących spraw i podejmowania decyzji w projekcie oraz reagowania na potencjalne nieprawidłowości. Decyzje podejmowane były na zasadzie konsensusu licząc się z opinią wszystkich członków. Kontrolę nad Zespołem i realizacją projektu sprawował Burmistrz Miasta Kuźnia Raciborska, uczestniczył również w ważnych spotkaniach i w podejmowaniu kluczowych decyzji.

Partycypacja społeczna jest wpisana w proces rewitalizacji jako fundament działań, nie tylko na etapie diagnozowania czy programowania lecz także podczas zarządzania, wdrażania i monitorowania Gminnego Programu Rewitalizacji.

Przedmiotem partycypacji będą działania adresowane do mieszkańców, oraz podmiotów prowadzących działalność gospodarczą lub społeczną, w tym organizacje pozarządowe i grupy nieformalne, jednostki samorządu terytorialnego, itp. z terenów objętych rewitalizacją. W ten sposób będzie zapewniona zasada partnerstwa polegająca na włączeniu szerokiego grona partnerów, współdecydowanie oraz kontrola obywatelska. Partnerstwo wymienionych sektorów ma na celu wyprowadzenie zdegradowanych obszarów z sytuacji kryzysowej, posiada określone podstawowe zasady stanowiące fundament wspólnych działań: respektowanie własnych potrzeb, możliwości i dążenie do osiągnięcia kompromisu, przejrzystość podejmowanych działań, otwarty dialog z mieszkańcami Gminy.

Zaangażowanie interesariuszy w proces wdrażania i monitorowania GPR polegać będzie na rozwijaniu dialogu między partnerami, zgłaszaniu propozycji nowych projektów rewitalizacyjnych, uczestnictwie w przygotowaniu raportów z realizacji Programu, zaangażowaniu przy realizacji projektów i rozległych tematycznie zadań. Proces partycypacji społecznej na etapie wdrażania i monitorowania szerzej opisano w dalszej części niniejszego dokumentu.

17 Zarządzanie i wdrażanie Gminnego Programu Rewitalizacji

Wdrażanie zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska jest kluczowym elementem ich realizacji. Zrealizowanie projektów zaplanowanych w programie jest uzależnione od pozyskania środków finansowych z funduszy zewnętrznych, krajowych i zagranicznych. Dla zapewnienia efektywności programu rewitalizacji konieczne jest sukcesywne wdrażanie i jego realizacja. Gminny Program Rewitalizacji wdrażany będzie w oparciu o zasadę Partnerstwa i Partycypacji, tj. współpracy ze wszystkimi grupami interesariuszy, w tym mieszkańcami obszarów rewitalizacji oraz reprezentującymi sektor społeczny i gospodarczy podmiotami będącymi Partnerami Programu.

Głównym podmiotem odpowiedzialnym za realizację zapisów Gminnego Programu Rewitalizacji jest Urząd Miejski w Kuźni Raciborskiej w ramach działania Komitetu Rewitalizacji. W proces wdrażania założeń Gminnego Programu Rewitalizacji zaangażowane będą ponadto Partnerzy Programu (interesariusze procesu rewitalizacji).

Urząd Miejski i jednostki Samorządu Gminy posiadają wykwalifikowaną kadrę do sprawnego i efektywnego realizowania projektu w sferze społecznej, gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, środowiskowej i technicznej, świadczących o kompleksowym procesie wyprowadzenia obszarów ze stanu kryzysowego.

Komitet Rewitalizacji to ciało doradczo-opiniotwórcze, przewidziane w Ustawie z dnia 9 października 2015 roku o Rewitalizacji, jako podmiot wspierający Burmistrza w podejmowaniu

decyzji i wydawaniu opinii o działaniach rewitalizacyjnych. Komitet Rewitalizacji zgodnie z w/w ustawą zostanie powołany do 3 miesięcy od daty wejścia w życie Uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska. Jego zadania zostaną określone w odrębnej Uchwale. W niniejszym dokumencie Komitet Rewitalizacji został uwzględniony w strukturze Wdrażania GPR.

Do zadań Komitetu Rewitalizacji będzie należeć:

- kontakt z gminnymi partnerami z sektorów publicznych, społecznych, gospodarczych;
- monitorowanie możliwości pozyskania dofinansowania na realizację zadań uwzględnionych w GPR;
- nadzór nad składaniem wniosków o dofinansowanie dla projektów rewitalizacyjnych;
- rekomendowanie zmian do GPR;
- opiniowanie sprawozdań z realizacji GPR;
- nadzór nad wdrażaniem projektów przewidzianych w GPR;
- nadzór nad realizacją projektów z zakresu rewitalizacji obszarów zdegradowanych będących w gestii Gminy;
- prowadzenie monitoringu oraz ewaluacji wdrażania projektu;
- pomiar efektywności i aktualizacja zapisów planu rewitalizacji, co trzy lata na koniec roku kalendarzowego.
- stanowi forum wymiany opinii nt. podobszarów rewitalizacji, ich potrzeb i zmian zachodzących na ich terenie;
- diagnozowanie zaistniałych problemów w podobszarach rewitalizacji;
- promowanie założeń i efektów realizacji zadań w ramach podobszarów rewitalizacji;
- opiniowanie propozycji zmian w ramach podobszarów rewitalizacji.

Wyznaczenie Komitetu Rewitalizacji upraszcza komunikację i przyczynia się do sprawnej realizacji projektu oraz szybkiego przeciwdziałania ewentualnym ryzykom i nieprawidłowościom przy realizacji. Komitet Rewitalizacji w sprawach istotnych będzie komunikował się z interesariuszami, mając na uwadze całościowy system realizacji procesu rewitalizacji.

System wdrażania „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023” obejmuje następujące etapy:

1. Przekazanie Gminnego Programu Rewitalizacji do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w celu jego analizy i zgłoszenia ewentualnych uwag.
2. Podjęcie uchwały przez Radę Miejską o przyjęciu do realizacji „Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023”.
3. Opracowywanie dokumentacji technicznej dla projektów wpisanych do GPR, kosztorysów, uzyskiwanie wszelkich pozwoleń
4. Opracowanie wniosków aplikacyjnych, studiów wykonalności, rozliczania projektów oraz niezbędnych załączników do Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego na lata 2014 – 2020.

5. Realizacja projektów wpisanych do GPR zgodnie z określonymi terminami i harmonogramem.
6. Monitoring i ewaluacja planu rewitalizacji, według harmonogramów opracowywania, składania, realizacji i rozliczenia poszczególnych projektów na współfinansowanie zadań.
7. Pomiar efektywności Programu Rewitalizacji według przewidzianych wskaźników - ewaluacja będzie przeprowadzana na koniec co trzeciego roku kalendarzowego.
8. Aktualizacja GPR o nowe projekty zgłaszane przez instytucje, organizacje i firmy działające na podobszarach rewitalizacji.

Nieodzowną częścią realizacji procesu rewitalizacji jest informowanie i promocja GPR. Obowiązek ten spoczywa na Komitecie Rewitalizacji oraz Gminie Kuźnia Raciborska.

Skutecznym sposobem włączenia interesariuszy w proces wdrażania Gminnego Programu Rewitalizacji będą broszurki, plakaty informujące o możliwościach pozyskiwania finansowania inwestycji ze środków zewnętrznych. Umieszczanie informacji na stronie internetowej Urzędu Gminy Kuźnia Raciborska pozwoli zainteresowanym na szybki dostęp do podstawowych informacji. Ponadto organizacja różnego rodzaju seminariów, wykładów czy prezentacji pozwoli na zwiększenie obustronnego przepływu informacji.

18 Monitoring i ewaluacja Gminnego Programu Rewitalizacji

Monitoring efektów jest istotnym elementem procesu wdrażania GPR, stanowi integralną część codziennego zarządzania. System monitoringu polegać będzie na ocenie rzeczowego i finansowego stopnia zrealizowania projektów wskazanych w GPR i identyfikacji odstępstw i nieprawidłowości w realizacji Programu. Monitoringiem objęte będą również uwarunkowania i zmiany zachodzące w całym Gminie i otoczeniu wpływające na przebieg procesów rewitalizacyjnych, tj. uwarunkowania w wymiarze społecznym, gospodarczym, przestrzenno-funkcjonalnym, technicznym i środowiskowym, a także prawnym i finansowym. Wskazane jest wykonywanie tzw. „raportów z monitoringu”.

Monitoring będzie koordynowany przez pracowników Urzędu Miejskiego w Kuźni Raciborskiej wchodzących w skład Komitetu Rewitalizacji. Ponadto w proces monitorowania przebiegu oraz oceny efektywności i skuteczności realizacji Programu będą zaangażowani interesariusze z obszaru rewitalizacji.

W systemie monitoringu uwzględnione zostaną oceny mieszkańców oraz ekspertów, m.in. w zakresie wizerunku obszaru zdegradowanego, uczestnictwa i aktywności społeczności lokalnej, komplementarności i zintegrowania projektów.

Proces monitorowania polegać będzie na sporządzaniu raportów raz na 2 lata, tj. 2019 r., 2021 r. oraz 2023 r. Raporty będą przygotowywane przez Komitet Rewitalizacji na podstawie raportów składanych przez beneficjentów końcowych po zakończeniu realizacji poszczególnych zadań oraz wskaźników monitorujących efektywność GPR przedstawionych w kolejnej tabeli.

Gromadzenie danych dla potrzeb monitoringu będzie dokonywane przez Komitet Rewitalizacji. Raport ewaluacyjny będzie podstawą do weryfikacji efektywności wdrażania GPR.

Etapy procesu monitoringu:

1. Monitorowanie w całym okresie realizacji programu rewitalizacji, czy określone cele są osiągnięte poprzez realizację poszczególnych projektów objętych programem, oraz czy cele realizowane przez program rewitalizacji są nadal aktualne.
2. Kontrolowanie etapów systemu wdrażania programu rewitalizacji.
3. Właściwy dobór wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów przygotowywanych przez beneficjentów końcowych na realizację zadań objętych programem rewitalizacji. Wskaźniki powinny być zgodne z wytycznymi funduszy strukturalnych, jeżeli będą współfinansowały dany projekt. Muszą się także odnosić do wybranych wskaźników niniejszego opracowania, które będą służyły do pomiaru efektywności całego programu rewitalizacji.
4. Zaprojektowanie formy raportu z realizacji poszczególnych projektów, które będą składane w standardowej formie przez beneficjentów końcowych.

Tabela 18-1. Wykaz wskaźników monitorujących realizację założeń GPR Gminy Kuźnia Raciborska

Wskaźniki monitorujące	Wartość wskaźnika (2015 rok)	Wartość docelowa (2023 rok)	Źródło pozyskania danych	Powiązanie z głównymi celami rewitalizacji
Udział bezrobotnych zarejestrowanych wg adresów zamieszkania w populacji mieszkańców ogółem	3,55%*	<3,55%	Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu	Cel główny 1
Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia	0,03	<0,03	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźni Raciborskiej	Cel główny 1 Cel główny 2
Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,035	>0,035	Urząd Miejski w Kuźni Raciborskiej	Cel główny 2
Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,262	>0,262	Urząd Miejski w Kuźni Raciborskiej	Cel główny 2
Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności	86,24%*	>86,24%	Urząd Miejski w Kuźni Raciborskiej	Cel główny 3
Liczba obiektów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców	0,101*	>0,101	Urząd Miejski w Kuźni Raciborskiej	Cel główny 3
Liczba wypadków drogowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca	0,001	<0,001	Komenda Powiatowa Policji w Raciborzu	Cel główny 3

*brak wartości wskaźnika dla 2015 r., zastosowano dane z 2016 r.

19 Aktualizacja Gminnego Programu Rewitalizacji

Z uwagi na stosunkowo długi czas obowiązywania dokumentu (2017-2023), być może wystąpi konieczność aktualizacji Gminnego Programu Rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji będzie posiadać formułę otwartą, ze względu na możliwe wymogów prawnych, pojawianie się nowych problemów, zmian w otoczeniu oraz potrzeby realizacji nowych projektów. Zmiany sytuacji społeczno-gospodarczej Gminy, potrzeb mieszkańców obszarów zdegradowanych, możliwości budżetu Gminy oraz dostępności środków zewnętrznych będą determinować nowych odbiorców i zakres nowych projektów. Informacje o stanie realizacji GPR oraz ewentualnych zamierzeniach aktualizujących dokument będą publicznie udostępniane.

Ewentualna aktualizacja GPR zostanie przeprowadzona zgodnie z ustawą z dnia 9 października 2015 r. o rewitalizacji. Następnie zostanie sporządzona lista nowych zadań rewitalizacji uwzględniają potrzeby interesariuszy, która przedłożona zostanie do Biura Rady Miasta w Kuźni Raciborskiej.

20 Określenie niezbędnych zmian w uchwałach

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023 nie przewiduje niezbędnych zmian w:

- uchwały o której mowa o której mowa w art. 7 ust. 3 ustawy o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. (Dz. U. z 2017 poz. 1023) dotyczącej zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji. Komitet Rewitalizacji zostanie powołany na drodze danej uchwały w terminie do 3 miesięcy po uchwaleniu Gminnego Programu Rewitalizacji.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023 przewiduje niezbędne zmiany w:

- uchwałach, o których mowa w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (Dz. U. z 2014 r. poz. 150 oraz z 2015 r. poz. 1322). Zakres zmian do wprowadzenia w w/w uchwałach zostanie ustalony po realizacji projektów podstawowych.

21 Określenie niezbędnych zmian w zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego

Zakres niezbędnych zmian w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017 – 2023 nie przewiduje wprowadzenie zmian w obecnym dokumencie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy Kuźnia Raciborska.

Zakres niezbędnych zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego

Gminny Program Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017 – 2023 przewiduje wprowadzenie zmian w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego Gminy Kuźnia Raciborska w zakresie:

- zgodnie z planem nr VIII/82/2011 działki nr:

- 737/19 – z terenów usług -U – konieczność zmiany na MW

- zgodnie z planem nr XLI/353/2006 działki nr:

- 662/6 – z terenów mieszkaniowych jednorodzinnych – MN – na tereny mieszkaniowe wielorodzinne – MW
- 639/10, 639/3, 639/11, 639/13, 621/13 – z terenów usług publicznych – UP oraz tereny garaży i parkingów - KS – na tereny mieszkalnictwa wielorodzinnego MW

- zgodnie z planem nr VIII/82/2011:

- 1080/4 – z terenów usług – U – na tereny usługowe i wielorodzinne – U/MW

22 Wskazanie konieczności utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji

Ustawa o rewitalizacji daje możliwość utworzenia Specjalnej Strefy Rewitalizacji na obszarze rewitalizacji, którą powołuje Rada Miejska. Strefę ustanawia się w celu zapewnienia sprawnej realizacji przedsięwzięć rewitalizacyjnych, na okres nie dłuższy niż 10 lat, bez możliwości przedłużenia.

Na dzień przyjęcia uchwały o przyjęciu Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023 nie przewiduje się ustanowienia Specjalnej Strefy Rewitalizacji, jednakże Gmina zastrzega sobie możliwość jej powołania, zgodnie z art. 25 Ustawy z dnia 9 października o rewitalizacji.

23 Ocena oddziaływania na środowisko

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach w piśmie z dnia 31.05.2017 r. znak: WOOŚ.410.191.2017.PB uzgodnił brak potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Kuźnia Raciborska na lata 2017-2023.

Spis tabel

Tabela 3-1 Wykaz wskaźników zastosowanych w diagnozie.....	7
Tabela 4-1 Liczba ludności w Gminie Kuźnia Raciborska w latach 2012-2015.....	9
Tabela 4-2 Procesy demograficzne na terenie Gminy Kuźnia Raciborska.....	9
Tabela 4-3 Wskaźniki udziału ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w całkowitej liczbie populacji w gminie, powiecie, województwie i kraju	9
Tabela 4-4 Procesy migracyjne na terenie Gminy Kuźnia Raciborska w latach 2012-2015	10
Tabela 4-5 Liczba osób w Gminie Kuźnia Raciborska korzystająca z pomocy społecznej wg przyczyn.....	11
Tabela 4-6 Wydarzenia kulturalne w Kuźni Raciborskiej w 2015 roku.....	12
Tabela 4-7 Liczba podmiotów gospodarki narodowej wg sektora własności oraz rodzaju działalności w Gminie	16
Tabela 4-8 Masa zebranych odpadów w Punkcie Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w 2015 roku	20
Tabela 4-9 Powierzchnia geodezyjna Gminy wg kierunków wykorzystania	21
Tabela 4-10 Ilość przyłączy wodociągowych w Gminie Kuźnia Raciborska	26
Tabela 5-1 Udział osób w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)	32
Tabela 5-2 Udział osób w wieku produkcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)	32
Tabela 5-3 Wskaźnik obciążenia demograficznego (wg danych na dzień 31.12.2015 r.).....	33
Tabela 5-4 Udział bezrobotnych zarejestrowanych wg adresów zamieszkania w populacji mieszkańców ogółem (wg danych na dzień 31.12.2016 r.).....	33
Tabela 5-5 Udział osób długotrwale bezrobotnych w populacji mieszkańców ogółem (wg danych na dzień 31.12.2016 r.)	34
Tabela 5-6 Udział osób bezrobotnych niepełnosprawnych w populacji mieszkańców ogółem (wg danych na dzień 31.12.2016 r.).....	34
Tabela 5-7 Liczba czynów karalnych osób nieletnich w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych za 2015 r.)..	35
Tabela 5-8 Liczba przestępstw w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych za 2015 r.)	35
Tabela 5-9 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu bezrobocia w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.).....	36
Tabela 5-10 Liczba osób bezdomnych korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)	36
Tabela 5-11 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu potrzeby ochrony macierzyństwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.).....	37
Tabela 5-12 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu wielodzietności w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.).....	37
Tabela 5-13 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.).....	38
Tabela 5-14 Liczba osób korzystających z pomocy społecznej z powodu ubóstwa w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.).....	38
Tabela 5-15 Liczba osób z niepełnosprawnością korzystających z pomocy społecznej w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.).....	39
Tabela 5-16 Liczba osób pobierających zasiłek z powodu alkoholizmu w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)	39

Tabela 5-17 Liczba osób pobierających zasiłek z powodu bezradności opiekuńczo-wychowawczej w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.).....	40
Tabela 5-18 Liczba osób dotkniętych problemem przemocy w rodzinie na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)	40
Tabela 5-19 Liczba wydarzeń kulturalnych w 2015 roku w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych za 2015 r.)	41
Tabela 5-20 Frekwencja wyborcza w wyborach Prezydenckich (II tura) w 2015 roku (wg danych za 2015 r.) ..	41
Tabela 5-21 Liczba wypadków drogowych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych za 2015 r.).....	41
Tabela 5-22 Zdawalność egzaminu gimnazjalnego – średnia wyników uczniów (język polski, matematyka, język angielski podstawowy) w 2015 roku	42
Tabela 5-23 Wartości wskaźników w sferze społecznej w poszczególnych obszarach Gminy Kuźnia Raciborska	43
Tabela 5-24 Liczba podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 1 mieszkańca (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)	47
Tabela 5-25 Liczba nowo zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.).....	47
Tabela 5-26 Wartości wskaźników w sferze gospodarczej w poszczególnych obszarach Gminy Kuźnia Raciborska.....	48
Tabela 5-27 Wskaźnik prawdopodobieństwa występowania lokalnych podtopień (wg danych za 2016 r.).....	49
Tabela 5-28 Ilość odebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.).....	49
Tabela 5-29 Ilość odebranych opon [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)	50
Tabela 5-30 Ilość odebranych chemikaliów/opakowań po chemikaliach [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.).....	50
Tabela 5-31 Ilość odebranego gruzu [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)	51
Tabela 5-32 Ilość odpadów wielkogabarytowych [Mg] w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.).....	51
Tabela 5-33 Wartości wskaźników w sferze środowiskowej w poszczególnych obszarach Gminy Kuźnia Raciborska.....	52
Tabela 5-34 Ilość przyłączy wodociągowych przypadająca na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 10.02.2017 r.)	53
Tabela 5-35 Udział ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej w ogólnej liczbie ludności (wg danych na dzień 31.12.2016r.)	54
Tabela 5-36 Liczba przystanków w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych za 2016 r.)	54
Tabela 5-37 Liczba klubów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych za 2016 r.)	55
Tabela 5-38 Liczba obiektów sportowych w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych za 2016 r.).....	55
Tabela 5-39 Wartości wskaźników w sferze przestrzenno - funkcjonalnej w poszczególnych obszarach Gminy Kuźnia Raciborska	56
Tabela 5-40 Liczba wydanych pozwoleń na budowę w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2015 r.)	57
Tabela 5-41 Liczba zabytków wpisanych do rejestru zabytków województwa śląskiego w przeliczeniu na 100 mieszkańców (wg danych na dzień 31.12.2016)	58
Tabela 5-42 Stan techniczny obiektów budowlanych użyteczności publicznej.....	58

Tabela 5-43 Wartości wskaźników w sferze technicznej w poszczególnych obszarach Gminy Kuźnia Raciborska	59
Tabela 6-1 Zestawienie wskaźników opracowanych na podstawie diagnozy ilościowej dla poszczególnych obszarów Gminy Kuźnia Raciborska	61
Tabela 7-1 Podobszary rewitalizacji	68
Tabela 9-1 Występowanie podobszarów szczególnego zagrożenia powodzią	80
Tabela 10-1. Powiązanie celów głównych GPR z dokumentami strategicznymi	83
Tabela 12-1. Oddziaływanie realizacji celów głównych na sfery funkcjonalne	88
Tabela 13-1. Lista planowanych podstawowych projektów rewitalizacyjnych	89
Tabela 15-1 Harmonogram rzeczowo-finansowy podstawowych projektów rewitalizacyjnych	98
Tabela 18-1. Wykaz wskaźników monitorujących realizację założeń GPR Gminy Kuźnia Raciborska	109

Spis rysunków

Rysunek 2.1-1 Podział Gminy Kuźnia Raciborska na jednostki pomocnicze	6
Rysunek 2.1-1 Liczba ludności w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym w gminie	10
Rysunek 2.1-2 Liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych zamieszkujących Gminę Kuźnia Raciborska	11
Rysunek 2.2-1 Struktura podmiotów gospodarki narodowej wg grup rodzaju działalności PKD 2007	17
Rysunek 2.4-1 Gminy sąsiadujące z Gminą Kuźnia Raciborska	21
Rysunek 2.5-1 Liczba budynków mieszkalnych i mieszkań w gminie w latach 2012-2015	29
Rysunek 3.1-1 Obszar Gminy Kuźnia Raciborska z zaznaczonymi obszarami w których zidentyfikowano problemy w sferze społecznej	46
Rysunek 3.2-1 Obszar Gminy Kuźnia Raciborska z zaznaczonymi obszarami w których zidentyfikowano problemy w sferze gospodarczej	48
Rysunek 3.3-1 Obszar Gminy Kuźnia Raciborska z zaznaczonymi obszarami w których zidentyfikowano problemy w sferze środowiskowej	53
Rysunek 3.4-1 Obszar Gminy Kuźnia Raciborska z zaznaczonymi obszarami w których zidentyfikowano problemy w sferze przestrzenno – funkcjonalnej	57
Rysunek 3.5-1 Obszar Gminy Kuźnia Raciborska z zaznaczonymi obszarami w których zidentyfikowano problemy w sferze technicznej	60
Rysunek 3.5-1 Zdiagnozowany obszar zdegradowany na terenie Gminy Kuźnia Raciborska	67
Rysunek 3.5-1 Podobszar I rewitalizacji	73
Rysunek 3.5-2 Podobszar II rewitalizacji	74
Rysunek 3.5-3 Podobszar III rewitalizacji	76
Rysunek 3.5-4 Podobszar IV rewitalizacji	77
Rysunek 3.5-5 Podobszar V rewitalizacji	79

Spis załączników

1. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru I
2. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru II
3. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru III
4. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru IV

5. Podstawowe kierunki zmian funkcjonalno-przestrzennych podobszaru V
6. Załącznik pomocniczy nr 1
7. Załącznik pomocniczy nr 2
8. Załącznik pomocniczy nr 3
9. Załącznik pomocniczy nr 4
10. Załącznik pomocniczy nr 5